



2025/1710

05.08.2025

РЕКОМЕНДАЦІЯ КОМІСІЇ (ЄС) 2025/1710

від 30 липня 2025 року

щодо добровільного стандарту звітності із сталого розвитку для малих та середніх підприємств

ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ,

Беручи до уваги Договір про функціонування Європейського Союзу, і зокрема статтю 292 цього Договору,

Оскільки:

- (1) Директива Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2022/2464 ⁽¹⁾ набула чинності 5 січня 2023 року. Ця Директива посилює та модернізує вимоги до корпоративної звітності із сталого розвитку шляхом внесення змін до Директиви Європейського Парламенту та Ради 2013/34/ЄС ⁽²⁾, Директиви Європейського Парламенту та Ради 2004/109/ЄС ⁽³⁾, Директиви Європейського Парламенту та Ради 2014/56/ЄС ⁽⁴⁾ та Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 537/2014 ⁽⁵⁾.
- (2) Директива (ЄС) 2022/2464 є важливим елементом Європейського зеленого курсу ⁽⁶⁾ та Плану дій із сталого фінансування ⁽⁷⁾. Метою цієї Директиви є забезпечення того, щоб інвестори мали інформацію, необхідну для розуміння та управління ризиками, яких зазнають підприємства, що є об'єктами інвестування, у зв'язку зі зміною клімату та іншими проблемами сталого розвитку. Ця Директива також спрямована впевнитися, що інвестори та інші зацікавлені сторони забезпечені інформацією, необхідною для розуміння впливу підприємства на людей та довкілля.
- (3) Директива (ЄС) 2022/2464 вимагає від великих підприємств материнських підприємств великих груп та підприємств, чийі цінні папери допущені до торгів на регульованому ринку в Союзі (крім мікропідприємств), розкривати інформацію щодо сталого розвитку відповідно до стандартів звітності із сталого розвитку. Стаття 29b цієї Директиви вимагає від Комісії ухвалити такі стандарти через делеговані акти з урахуванням технічних рекомендацій ЄДГФЗ (Європейська дорадча група з фінансової звітності (EFRAG)). 31 липня 2023 року Комісія ухвалила перший набір Європейських стандартів звітності із сталого розвитку (ESRS) шляхом ухвалення Делегованого регламенту Комісії (ЄС) 2023/2772 ⁽⁸⁾.

(1) Директива Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2022/2464 від 14 грудня 2022 року про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 537/2014, Директиви 2004/109/ЄС, Директиви 2006/43/ЄС та Директиви 2013/34/ЄС щодо корпоративної звітності із сталого розвитку (Офіційний вісник Європейського Союзу, серія L (Законодавство) 322, 16.12.2022, с. 15), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj>.

(2) Директива Європейського Парламенту і Ради 2013/34/ЄС від 26 червня 2013 року про річну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язану звітність певних типів підприємств, що вносить зміни до Директиви Європейського Парламенту і Ради 2006/43/ЄС і скасовує Директиви Ради 78/660/ЄЕС і 83/349/ЄЕС (Офіційний вісник Європейського Союзу, серія L (Законодавство) 182, 29.6.2013, с. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj>).

(3) Директива Європейського Парламенту та Ради 2004/109/ЄС від 15 грудня 2004 року про гармонізацію вимог прозорості щодо інформації про емітентів, цінні папери яких допущені до торгів на регульованому ринку, та про внесення змін до Директиви 2001/34/ЄС (Офіційний вісник Європейського Союзу, серія L (Законодавство) 390, 31.12.2004, с. 38, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/109/oj>).

(4) Директива Європейського Парламенту та Ради 2014/56/ЄС від 16 квітня 2014 року про внесення змін до Директиви 2006/43/ЄС щодо обов'язкового аудиту річної та консолідованої фінансової звітності (Офіційний вісник Європейського Союзу, серія L (Законодавство) 158, 27.5.2014, с. 196, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/56/oj>).

(5) Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 537/2014 від 16 квітня 2014 року щодо спеціальних вимог до обов'язкового аудиту суб'єктів суспільного інтересу та про скасування Рішення Комісії 2005/909/ЄС (Офіційний вісник Європейського Союзу, серія L (Законодавство) 158, 27.5.2014, с. 77, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/537/oj>).

(6) Повідомлення Комісії Європейському Парламенту, Європейській Раді, Раді, Європейському економічному і соціальному комітету та Комітету регіонів «Європейський зелений курс», Брюссель, 11.12.2019, COM(2019) 640 final.

(7) Повідомлення Комісії Європейському Парламенту, Європейській Раді, Раді, Європейському економічному і соціальному комітету та Комітету регіонів «План дій: фінансування сталого зростання», Брюссель, 8.3.2018, COM(2018) 97 final.

(8) Делегований регламент Комісії (ЄС) 2023/2772 від 31 липня 2023 року, що доповнює Директиву 2013/34/ЄС щодо стандартів звітності із сталого розвитку (Офіційний вісник Європейського Союзу, серія L (Законодавство), 2023/2772, 22.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2772/oj).

- (4) Директива (ЄС) 2022/2464 дозволяє малим та середнім підприємствам, чії цінні папери допущені до торгів на регульованому ринку в Союзі (лістингові МСП), звітувати із застосуванням окремого, більш спрощеного та пропорційного набору стандартів замість повного набору ESRS. Ця Директива не встановлює жодних обов'язкових вимог щодо звітності із сталого розвитку для малих та середніх підприємств, чії цінні папери не допущені до торгів на регульованому ринку в Союзі (нелістингові МСП).
- (5) Директива (ЄС) 2022/2464 вимагає від підприємств, на які поширюються вимоги щодо звітності із сталого розвитку, розкривати інформацію про ланцюг створення вартості в обсязі, необхідному для розуміння їхніх впливів, ризиків і можливостей, пов'язаних із сталим розвитком. Вимога щодо звітування про ланцюг створення вартості може спричинити так званий ефект просочування, за якого підприємства, на яких поширюються вимоги звітності, звертаються за інформацією щодо сталого розвитку до підприємств у своєму ланцюгу створення вартості. Це може призводити до додаткового навантаження на МСП у ланцюгу створення вартості більших підприємств, навіть якщо, як у випадку нелістингових МСП, на них не поширюються вимоги щодо звітності із сталого розвитку. Окрім самої Директиви (ЄС) 2022/2464, ефект просочування можуть спричинити й інші чинники. Наприклад, багато підприємств звертаються за інформацією щодо сталого розвитку до підприємств у своїх ланцюгах створення вартості, щоб краще розуміти та управляти своїми ризиками, впливами чи можливостями із сталого розвитку або щоб виконувати інші законодавчі вимоги, відмінні від установлених Директивою (ЄС) 2022/2464, зокрема щодо належної обачності у сфері корпоративної стійкості відповідно до Директиви Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2024/1760 ⁽⁹⁾.
- (6) З метою обмеження ефекту просочування для МСП, Директивою (ЄС) 2022/2464 запроваджено так зване обмеження ланцюга створення вартості, відповідно до якого ESRS не можуть містити вимог до звітності, що зобов'язували б підприємства отримувати від МСП у своєму ланцюгу створення вартості інформацію, яка перевищує обсяг інформації, що підлягає розкриттю за пропорційним стандартом для лістингових МСП.
- (7) Окремо від стандарту для лістингових МСП, передбаченого Директивою (ЄС) 2022/2464, Комісія доручила ЄДГФЗ розробити окремий, простіший стандарт для добровільного використання нелістинговими МСП. 12 вересня 2023 року Комісія опублікувала Пакет підтримки МСП ⁽¹⁰⁾. У рамках заходу 14 цього пакету Комісія взяла на себе зобов'язання забезпечити, щоб МСП мали просту та стандартизовану рамку для звітування з питань ESG, тим самим створюючи кращі можливості для МСП отримувати «зелене» фінансування та сприяючи переходу до сталої економіки. Така стандартизована рамка для МСП також обмежуватиме ризик перенесення вимог щодо розкриття інформації на нелістингові МСП у ланцюгах створення вартості підприємств, на яких поширюється Директива (ЄС) 2022/2464.
- (8) Основною метою цього добровільного стандарту є допомогти підприємствам, які не підпадають під сферу застосування Директиви (ЄС) 2022/2464, реагувати на інформаційні запити, які вони отримують від фінансових установ, великих підприємств та інших зацікавлених сторін. Цей добровільний стандарт має на меті зменшити потребу МСП відповідати на окремі інформаційні запити від індивідуальних контрагентів для їхньої звітності, належної обачності та управління ризиками або для інших цілей використання інформації щодо сталого розвитку. Крім того, добровільне звітування із сталого розвитку може сприяти доступу до сталого фінансування та допомогти МСП краще розуміти й відстежувати власні показники сталого розвитку, тим самим підвищуючи стійкість і конкурентоспроможність.
- (9) Основним аспектом добровільного стандарту звітності із сталого розвитку для МСП є його прийнятність на ринку як з боку користувачів (тобто прийняття бізнес- та фінансовими партнерами з метою заміни їхніх власних опитувальників і використання стандарту для збору даних щодо сталого розвитку від МСП), так і з боку самих МСП (тобто готовність малих та середніх підприємств прийняти цей стандарт як інструмент звітування).
- (10) Група ЄДГФЗ розробила проєкт технічних рекомендацій щодо добровільного стандарту звітності із сталого розвитку для нелістингових МСП (або «VSME») після ретельного процесу, що включав публічні консультації та тестування на практиці проєкту стандарту. Самі МСП та цільові користувачі інформації із звітів підтримали стандарт VSME як спрощений інструмент звітування, який вдало замінює значну частину інформаційних запитів, які банки та великі підприємства часто надсилають до МСП у своїх ланцюгах створення вартості. ЄДГФЗ передала стандарт VSME Комісії у грудні 2024 року.

(9) Директива Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2024/1760 від 13 червня 2024 року щодо належної обачності у сфері корпоративної стійкості та про внесення змін до Директиви (ЄС) 2019/1937 і Регламенту (ЄС) 2023/2859 (Офіційний вісник Європейського Союзу, серія L (Законодавство), 2024/1760, 5.7.2024, E.L: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>).

(10) Повідомлення Комісії Європейському Парламенту, Раді, Європейському економічному і соціальному комітету та Комітету регіонів «Пакет підтримки МСП», Страсбург, 12.9.2023, COM(2023) 535 final.

- (11) Стандарт VSME, розроблений групою ЄДФФЗ, складається з базового модуля і розширеного модуля. Звітування за базовим модулем є передумовою для звітування за розширеним модулем. Базовий модуль описується як «цільовий підхід» для мікропідприємств. Це означає, що мікропідприємства не зобов'язані застосовувати базовий модуль у повному обсязі та можуть використовувати лише окремі його частини. Для малих та середніх підприємств базовий модуль визначено як «мінімальну вимогу» для звітування за цим стандартом. На додаток до базового та розширеного модулів ЄДФФЗ також розробила допоміжні практичні керівництва з метою надати допомогу МСП у реалізації положень самого стандарту. Базовий і розширений модулі включено до Додатка I до цієї Рекомендації, а допоміжні практичні керівництва включено до Додатка II.
- (12) 26 лютого 2025 року Комісія ухвалила пропозицію щодо Директиви Європейського Парламенту та Ради про внесення змін до Директив 2006/43/ЄС, 2013/34/ЄС, (ЄС) 2022/2464 та (ЄС) 2024/1760 стосовно окремих вимог до корпоративної звітності із сталого розвитку та належної обачності (пакет заходів щодо спрощення регуляторних вимог omnibus ⁽¹¹⁾), якою, зокрема, пропонується низка змін до вимог щодо звітності із сталого розвитку, запроваджених Директивою (ЄС) 2022/2464, а також до вимог щодо належної обачності у сфері корпоративної стійкості в Директиві (ЄС) 2024/1760.
- (13) Щодо Директиви (ЄС) 2022/2464 Комісія пропонує, зокрема, зменшити кількість підприємств на які поширюються вимоги щодо звітності із сталого розвитку. Відповідно до пропозиції Комісії, обов'язок надавати інформацію щодо сталого розвитку зберігатиметься лише для великих підприємств із понад 1 000 найманих працівників. Для підприємств із чисельністю до 1 000 найманих працівників Комісія пропонує ухвалити добровільний стандарт шляхом делегованого акта. Такий добровільний стандарт ґрунтуватиметься на стандарті VSME, розробленому ЄДФФЗ.
- (14) Пропозиція щодо пакета заходів щодо спрощення omnibus стосовно Директиви (ЄС) 2022/2464 також розширює та посилює обмеження ланцюга створення вартості. Відповідно до цієї пропозиції, таке обмеження ланцюга створення вартості застосовуватиметься безпосередньо до підприємства, що звітує, а не буде лише обмеженням, яке може встановити ESRS. Вона захищатиме всі підприємства, які більше не підпадуть під сферу застосування статей 19а та 29а Директиви 2013/34/ЄС згідно з пропозиціями пакета заходів щодо спрощення omnibus (тобто підприємства з чисельністю до 1 000 найманих працівників), а не лише МСП, як це є наразі. При цьому межа визначатиметься добровільним стандартом звітування для підприємств із чисельністю до 1 000 найманих працівників, який має бути ухвалений Комісією шляхом делегованого акта та ґрунтуватися на стандарті VSME, розробленому ЄДФФЗ, що є предметом цієї Рекомендації. Крім того, пропозиція пакета заходів щодо спрощення omnibus також передбачає в Директиві (ЄС) 2024/1760 щодо належної обачності у сфері корпоративної стійкості обмеження ланцюга створення вартості, пов'язане із стандартом VSME, хоча і з необхідними винятками, що стосуються запитів на інформацію щодо відображення ланцюга створення вартості. Тому зміст майбутнього добровільного стандарту звітування для підприємств із чисельністю до 1 000 найманих працівників може відрізнитися від поточної Рекомендації. Повноваження Комісії ухвалити такий стандарт шляхом делегованого акта, а також строки такого ухвалення залежать від завершення домовленостей між співавторами у частині пакета заходів щодо спрощення регуляторних вимог omnibus.
- (15) Цю Рекомендацію ухвалено як результат Пакета підтримки МСП 2023 року та Стратегії єдиного ринку 2025 року. Вона становить проміжне рішення для задоволення ринкового попиту до моменту ухвалення добровільного стандарту на основі стандарту VSME, розробленого ЄДФФЗ, шляхом делегованого акта відповідно до пакета заходів щодо спрощення omnibus, строки якого залежатимуть від темпів і досягнення домовленостей між співзаконодавцями. Тим часом залишається нагальною та необхідною допомога МСП у наданні відповідей на інформаційні запити, які вони вже отримують від фінансових установ, великих компаній та інших зацікавлених сторін. Комісія може надавати ринку керівництва й таким чином зменшити адміністративне навантаження на МСП та інших зацікавлених сторін, заохочуючи МСП оприлюднювати інформацію щодо сталого розвитку із використанням стандарту VSME, розробленого ЄДФФЗ, а також заохочуючи тих, хто запитує інформацію із сталого розвитку від МСП, використовувати цей стандарт настільки, наскільки це можливо.
- (16) Цією Рекомендацією Комісія рекомендує нелістинговим МСП та мікропідприємствам, які бажають добровільно надавати інформацію щодо сталого розвитку, робити це відповідно до стандарту VSME, розробленого ЄДФФЗ. З цією метою використання самодекларацій нелістинговими МСП та мікропідприємствами вважається пропорційним. Це означає, що немає обов'язку надавати підтвердження щодо інформації, яку надають нелістингові МСП у звітах, і самодекларація МСП вважається достатньою. Нелістингові МСП та мікропідприємства також можуть посилатися на практичні керівництва, розроблені ЄДФФЗ, які додаються до добровільного стандарту і полегшують його практичне застосування.

(11) Пропозиція щодо директиви Європейського Парламенту та Ради про внесення змін до Директив 2006/43/ЄС, 2013/34/ЄС, (ЄС) 2022/2464 та (ЄС) 2024/1760 щодо окремих вимог до корпоративної звітності із сталого розвитку та належної обачності, Брюссель, 26.2.2025, COM(2025) 81 final.

- (17) Комісія закликає великі корпорації та фінансових посередників застосовувати принцип пропорційності у взаємодії з МСП та проявляти стриманість при запиті інформації від партнерських МСП у ланцюгу створення вартості. ⁽¹²⁾ Після ухвалення цієї Рекомендації великі корпорації та фінансові посередники повинні, наскільки це можливо, обмежувати такі запити інформацією, що узгоджується з розкриттями, передбаченими стандартом VSME.
- (18) Держави-члени також відіграють важливу роль у підвищенні обізнаності та підтримці впровадження стандарту VSME з метою скорочення навантаження та систематизації інформації, яку МСП повинні надавати у відповідь на різні запити. Відповідно до мети зеленого та цифрового переходу МСП важливо використовувати цифрові рішення та інструменти для полегшення звітування із сталого розвитку для МСП. З цією метою Комісія вивчає можливість використання електронного виставлення рахунків для автоматичного вилучення доречних даних для звітування із сталого розвитку відповідно до стандарту VSME, викладеного в Додатку I. Комісія також започаткувала флагманський проєкт Інструменту технічної підтримки (TSI) на 2025 рік «Покращення звітності із сталого розвитку для бізнесу», спрямований на надання державам-членам технічної допомоги для розвитку цифрової підтримки та розбудови потенціалу на національному рівні щодо звітування підприємств із сталого розвитку.
- (19) У майбутньому малі підприємства, можливо, захочуть зробити свою інформацію щодо сталого розвитку публічно доступною через Європейську єдину точку доступу (ESAP), щоб підвищити видимість для потенційних інвесторів і таким чином збільшити та диверсифікувати можливості фінансування. У зв'язку з цим малим підприємствам необхідно буде надавати певні метадані та використовувати визначений формат для подання такої інформації.
- (20) З метою забезпечення сталого кредитування або здійснення сталих інвестицій кредитори чи інвестори можуть запитувати у МСП інші види інформації щодо сталого розвитку, ніж ті, що містяться у стандарті VSME. Комісія окремо простежить за виконанням зобов'язання, передбаченого у Пакеті підтримки МСП у частині масштабування сталого фінансування для МСП, зокрема на основі звіту Платформи фінансування сталого фінансування про оптимізацію сталого фінансування для МСП та з урахуванням наявних рамок, таких як сценарій застосування InvestEU Sustainability Guarantee та інструмент European Investment Bank Green Checker.
- (21) Добровільний стандарт звітності із сталого розвитку, викладений у Додатку I, застосовується без шкоди для зобов'язань підприємств щодо звітності, що випливають з іншого законодавства Союзу,

УХВАЛИЛА ЦЮ РЕКОМЕНДАЦІЮ:

Визначення:

Для цілей цієї Рекомендації застосовуються такі визначення:

- (1) «малі та середні підприємства (МСП)» означає підприємства, як означено у статті 3(2) та статті 3(3) Директиви 2013/34/ЄС;
- (2) «мікропідприємство» означає підприємство, як означено у статті 3(1) Директиви 2013/34/ЄС;
- (3) «учасник фінансового ринку» означає:
 - (a) страхове підприємство, яке пропонує страховий інвестиційний продукт (ІВІР);
 - (b) інвестиційну фірму, що надає послуги з управління портфелем;
 - (c) установу професійного пенсійного забезпечення (ІОРП);
 - (d) виробника пенсійного продукту;
 - (e) керуючого альтернативним інвестиційним фондом (АІФМ);
 - (f) постачальника загальноєвропейського персонального пенсійного продукту (РЕРП);

⁽¹²⁾ Рекомендація Комісії (ЄС) 2023/1425 від 27 червня 2023 року щодо сприяння фінансуванню переходу до сталої економіки (Офіційний вісник Європейського Союзу, серія L (Законодавство) 174, 7.7.2023, с. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/1425/oj>).2

- (g) керуючого кваліфікованим фондом венчурного капіталу, зареєстрованого відповідно до статті 14 Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 345/2013 ⁽¹³⁾;
 - (h) керуючого кваліфікованим фондом соціального підприємництва, зареєстрованого відповідно до статті 15 Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 346/2013 ⁽¹⁴⁾;
 - (i) керуючу компанію підприємства з колективного інвестування в переказні цінні папери (керуюча компанія UCITS);
- (4) «страхова компанія» означає страхову компанію, авторизовану відповідно до статті 18 Директиви Європейського Парламенту та Ради 2009/138/ЄС ⁽¹⁵⁾;
- (5) «фінансова установа» означає фінансову установу, як визначено у пункті (26) статті 4 (1) Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 575/2013 ⁽¹⁶⁾.

Рекомендації для МСП:

1. Комісія рекомендує нелістинговим МСП та мікропідприємствам, які бажають добровільно подавати інформацію із сталого розвитку, робити це відповідно до добровільного стандарту звітності із сталого розвитку, викладеного в Додатку I.
2. Добровільний стандарт звітності із сталого розвитку, викладений у Додатку I, також може використовуватися МСП та мікропідприємствами у третіх країнах, які бажають надавати інформацію щодо сталого розвитку на добровільній основі.
3. Підприємства, які застосовують стандарт, викладений у Додатку I, для добровільного звітування інформації із сталого розвитку, можуть також використовувати практичні керівництва, що містяться у Додатку II.

Рекомендації для фінансових установ, учасників фінансового ринку, страхових компаній, кредитних установ та інших підприємств, які запитують інформацію щодо сталого розвитку від МСП.

4. Комісія рекомендує підприємствам, на які поширюються вимоги, викладені у статтях 19а та 29а Директиви 2013/34/ЄС, у випадках коли їм необхідна інформація щодо сталого розвитку від МСП у їхніх ланцюгах створення вартості для цілей звітності із сталого розвитку, максимально обмежувати свої запити такої інформації обсягом даних, що надаються відповідно до добровільного стандарту звітності із сталого розвитку, викладеного в Додатку I до цієї Рекомендації.
5. Комісія рекомендує фінансовим установам, учасникам фінансового ринку, страховим компаніям і кредитним установам у разі потреби в інформації із сталого розвитку від МСП максимально обмежувати відповідні запити обсягом даних, що надаються згідно з добровільним стандартом звітності із сталого розвитку, викладеним у Додатку I.

Рекомендації для держав-членів:

6. Комісія рекомендує державам-членам підвищувати рівень обізнаності МСП щодо переваг добровільного звітування інформації із сталого розвитку відповідно до стандарту, викладеного в Додатку I.

⁽¹³⁾ Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 345/2013 від 17 квітня 2013 року про європейські фонди венчурного капіталу (Офіційний вісник Європейського Союзу, серія L (Законодавство) 115, 25.4.2013, с. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/345/oj>).

⁽¹⁴⁾ Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 346/2013 від 17 квітня 2013 року про європейські фонди соціального підприємництва (Офіційний вісник Європейського Союзу, серія L (Законодавство) 115, 25.4.2013, с. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/346/oj>).

⁽¹⁵⁾ Директива Європейського Парламенту та Ради 2009/138/ЄС від 25 листопада 2009 року про організацію та здійснення діяльності із страхування та перестраховування (Solvency II) (у новій редакції) (Офіційний вісник Європейського Союзу, серія L (Законодавство) 335, 17.12.2009, с. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/138/oj>).

⁽¹⁶⁾ Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 575/2013 від 26 червня 2013 року про пруденційні вимоги для кредитних установ та інвестиційних компаній та про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 648/2012 (Офіційний вісник Європейського Союзу, серія L (Законодавство) 176, 27.6.2013, с. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>).

7. Комісія рекомендує державам-членам вживати належних заходів на національному рівні для сприяння впровадженню та прийняттю добровільного стандарту звітності із сталого розвитку для МСП, викладеного в Додатку I.
8. Комісія також рекомендує державам-членам вживати належних заходів на національному рівні для заохочення суб'єктів господарювання, зазначених у пунктах 4 і 5, максимально обмежувати інформаційні запити до МСП і мікропідприємств щодо сталого розвитку, що використовуються для цілей звітності із сталого розвитку, обсягом даних, які надаються відповідно до добровільного стандарту звітності із сталого розвитку, викладеного в Додатку I.
9. Комісія рекомендує державам-членам вживати належних заходів для підтримки автоматизованої цифровізації звітності МСП із сталого розвитку на основі стандарту, викладеного в Додатку I, з метою забезпечення ефективного обміну даними з дотриманням права власності МСП на дані.

Вчинено у Брюсселі 30 липня 2025 року.

За Комісію
Maria Luis ALBUQUERQUE Член Комісії

ДОДАТОК I

ЗМІСТ

| | <i>сторінка</i> |
|--|-----------------|
| Мета цього Стандарту і коло підприємств, на які він поширюється | 9 |
| Структура цього Стандарту | 9 |
| Принципи підготовки звіту із сталого розвитку (базовий і розширений модуль) | 10 |
| | |
| Базовий модуль | 11 |
| Базовий модуль – Загальна інформація | 12 |
| В1 – Основа для підготовки | 12 |
| В2 – Практики, політики та майбутні ініціативи переходу до більш сталої економіки ... | 12 |
| Базовий модуль – довкіллеві показники | 13 |
| В3 – Енергія та викиди парникових газів | 13 |
| В4 – Забруднення повітря, води та ґрунтів | 13 |
| В5 – Біорізноманіття | 13 |
| В6 – Вода | 14 |
| В7 – Використання ресурсів, циркулярна економіка та управління відходами | 14 |
| Базовий модуль – Соціальні показники | 14 |
| В8 – Робоча сила – Загальні характеристики | 14 |
| В9 – Робоча сила – Охорона праці та безпека | 14 |
| В10 – Робоча сила – Винагорода, колективні переговори та навчання | 14 |
| Базовий модуль – Управлінські показники | 15 |
| В11 – Судові рішення та штрафи за корупцію і хабарництво | 15 |
| Розширений модуль | 15 |
| Розширений модуль – Загальна інформація | 15 |
| С1 – Стратегія: бізнес-модель та ініціативи із сталого розвитку | 15 |
| С2 – Опис практик, політик та майбутніх ініціатив переходу до більш сталої економіки . | 15 |
| Розширений модуль – Довкіллеві показники | 15 |
| Міркування щодо звітування про викиди парникових газів за В3 (Базовий модуль) | 15 |
| С3 – Цілі скорочення викидів парникових газів та кліматичний перехід .. | 16 |
| С4 – Кліматичні ризики | 16 |
| Розширений модуль – Соціальні показники | 17 |
| С5 – Додаткові (загальні) характеристики робочої сили | 17 |
| С6 – Додаткова інформація про власну робочу силу – політики та процеси у сфері прав людини | 17 |
| С7 – Серйозні негативні інциденти у сфері прав людини | 17 |
| Розширений модуль – Управлінські показники | 17 |

| | |
|---|----|
| С8 – Доходи від окремих видів діяльності та виключення з еталонних показників ЄС ... | 17 |
| С9 – Гендерне співвідношення в органі управління | 18 |
| Додаток А: Терміни | 19 |
| Додаток Б: Перелік можливих питань сталого розвитку | 26 |
| Додаток В: Довідкова інформація для учасників фінансового ринку, які є користувачами інформації, підготовленої за цим Стандартом (узгодження з іншими актами ЄС) | 29 |

Мета цього Стандарту і коло підприємств, на які він поширюється

1. Метою цього добровільного Стандарту є підтримка мікро-, малих та середніх підприємств у:
 - (a) наданні інформації, яка допоможе задовольнити потреби у даних великих підприємств, що запитують інформацію із сталого розвитку від своїх постачальників;
 - (b) наданні інформації, яка допоможе задовольнити потреби банків та інвесторів у даних і таким чином сприятиме доступу підприємств до фінансування;
 - (c) поліпшенні управління питаннями сталого розвитку, з якими вони стикаються, тобто довкілєвими та соціальними викликами, такими як забруднення, охорона праці та безпека персоналу. Це сприятиме їх конкурентному зростанню та підвищенню стійкості у коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі; та
 - (d) сприянні більш сталій та інклюзивній економіці.
2. Цей Стандарт є добровільним. Він застосовується до підприємств ⁽¹⁾, цінні папери яких не допущені до торгів на регульованому ринку Європейського Союзу (нелістингові). [Стаття 3 Директиви 2013/34/ЄС] визначає три категорії малих та середніх підприємств на основі загальної суми балансу, чистого обороту та середньої кількості **найманих працівників** протягом фінансового року.
 - (a) Мікропідприємство вважається таким, якщо воно не виходить за межі щонайменше двох з наведених далі критеріїв:
 - (i) загальна сума балансу: 450 000 євро;
 - (ii) чистий оборот: 900 000 євро; та
 - (iii) середня кількість найманих працівників: 10.
 - (b) Мале підприємство вважається таким, якщо воно не виходить за межі щонайменше двох з наведених далі критеріїв:
 - (i) загальна сума балансу: 5 000 000 євро;
 - (ii) чистий оборот: 10 000 000 євро; та
 - (iii) середня кількість найманих працівників: 50.
 - (c) Середнє підприємство вважається таким, якщо воно не виходить за межі щонайменше двох з наведених далі критеріїв:
 - (i) загальна сума балансу: 25 000 000 євро;
 - (ii) чистий оборот: 50 000 000 євро; та
 - (iii) середня кількість найманих працівників: 250.
3. Ці підприємства не підпадають під сферу застосування Директиви стосовно корпоративної звітності із сталого розвитку (CSRD), але їм рекомендується використовувати цей Стандарт. Цей Стандарт охоплює ті самі питання сталого розвитку, що й Європейські стандарти звітності із сталого розвитку (ESRS) для великих підприємств. Однак він є пропорційним і враховує основні характеристики мікро-, малих та середніх підприємств. Мікропідприємства можуть застосовувати лише окремі частини цього Стандарту, як зазначено в пункті 5(a).
4. Під час підготовки цього Стандарту ретельно враховано узгодженість із ESRS для великих підприємств при одночасному визначенні пропорційних вимог. На відміну від ESRS для великих підприємств цей Стандарт не має обов'язкової юридичної сили.

Структура цього Стандарту

5. Цей Стандарт містить два модулі, які підприємства можуть використовувати для підготовки звіту із сталого розвитку:
 - (a) **Базовий модуль:** Розкриття інформації B1 і B2 та базові показники (від B3 до B11). Цей модуль є цільовим підходом для мікропідприємств і становить мінімальну вимогу для інших підприємств; та

(1) Сюди входять самозайняті особи, підприємства без статусу юридичної особи, а також лістингові мікропідприємства.

- (b) **Розширений модуль:** цей модуль визначає точки даних у доповнення до розкриттів B1–B11, які, ймовірно, запитуватимуть банки, інвестори та корпоративні клієнти підприємства додатково до Базового модуля.

Пункт 24 нижче ілюструє можливі варіанти підготовки звіту із сталого розвитку за цим Стандартом шляхом застосування одного або кількох модулів. Після вибору модуль має застосовуватися в повному обсязі (з урахуванням гнучкості, дозволеної пунктом 22). Водночас кожний пункт розкриття надається лише тоді, коли він застосовується до конкретних обставин підприємства.

6. Застосування Базового модуля є передумовою для застосування Розширеного модуля.
7. Додаток А *Терміни* містить визначення термінів, що використовуються у цьому Стандарті. У тексті Стандарту VSME терміни, які наведено у глосарії (Додаток А), виділено **жирним курсивом**, крім випадків, коли визначений термін використовується більш ніж один раз в одному пункті.

Принципи підготовки звіту із сталого розвитку (базовий і розширений модулі)

Відповідність цьому Стандарту

8. Цим Стандартом визначаються вимоги, які дають змогу підприємству надавати доречну інформацію щодо:
- (a) того, як воно мало та, ймовірно, матиме позитивний або негативний **вплив** на людей чи довкілля у коротко-, середньо- або довгостроковій перспективі; та
- (b) того, як довкіллі та соціальні питання вплинули або, ймовірно, вплинуть на його фінансовий стан, результати діяльності та грошові потоки у коротко-, середньо- або довгостроковій перспективі.
9. Підприємство повинно розкривати інформацію, яка є доречною, достовірною, зіставною, зрозумілою та такою, що можна перевірити.
10. Залежно від видів діяльності підприємства доцільно включати додаткову інформацію (показники та/або описові дані), не передбачену цим Стандартом, з метою розкриття питань сталого розвитку, типових для відповідної галузі діяльності (тобто таких, що зазвичай виникають у підприємств або суб'єктів господарювання, які провадять діяльність у певній галузі чи сфері) або специфічних для самого підприємства, оскільки це сприяє підготовці доречної, достовірної, зіставної, зрозумілої та перевірюваної інформації. Це передбачає врахування інформації про викиди парникових газів за Сферою охоплення 3 (див. пункти 50–53 цього Стандарту). У Додатку Б наведено перелік можливих питань сталого розвитку.
11. Підприємство може, за потреби, доповнювати показники з Базового та Розширеного модулів додатковою якісною та/або кількісною інформацією відповідно до пункту 10 вище.

Порівняльна інформація

12. Підприємство повинно наводити порівняльну інформацію за попередній рік, за винятком показників, що розкриваються вперше. Підприємство надає порівняльну інформацію, починаючи з другого року звітування.

Принцип застосовності

13. Окремі розкриття застосовуються лише за певних обставин ⁽²⁾. Зокрема, інструкції до кожного розкриття визначають такі обставини та інформацію, яку слід розкривати лише тоді, коли підприємство вважає її «застосовною». Якщо одне з таких розкриттів не наводиться, вважається, що воно не є застосовним.

(2) Наприклад, це може стосуватися випадків, коли існує юридична вимога розкривати конкретну інформацію або коли підприємство вже добровільно розкриває таку інформацію через систему екологічного управління.

Включення дочірніх підприємств до звітних даних

14. Якщо підприємство є материнською компанією групи, рекомендується готувати звіт із сталого розвитку на консолідованій основі, включаючи інформацію від дочірніх підприємств.
15. Якщо материнська компанія підготувала консолідований звіт із сталого розвитку, що включає інформацію від дочірніх підприємств, такі дочірні підприємства звільняються від окремого звітування.

Періодичність та оприлюднення звіту із сталого розвитку

16. Якщо звіт із сталого розвитку готується для потреб великих підприємств або банків, які потребують щорічного оновлення, він повинен складатися щороку. Якщо підприємство складає фінансову звітність, звіт із сталого розвитку повинен складатися за період, що відповідає періоду підготовки фінансової звітності. Якщо окремі точки даних не змінилися порівняно з попереднім звітним роком, підприємство може зазначити відсутність змін і послатися на інформацію щодо відповідної точки даних, наведену у звіті за попередній рік.
17. Основною функцією цього звіту є інформування фактичних або потенційних ділових контрагентів. Підприємство може прийняти рішення про оприлюднення звіту із сталого розвитку. У такому разі підприємство може подати звіт із сталого розвитку в окремому розділі звіту про управління (якщо такий передбачено). Або ж підприємство може оформити звіт із сталого розвитку як окремий документ.
18. Щоб уникнути повторного оприлюднення інформації, підприємство може у звіті із сталого розвитку посилатися на розкриття, оприлюднені в інших документах, які доступні разом зі звітом із сталого розвитку ⁽³⁾.

Інформація з обмеженим доступом та конфіденційна інформація

19. Якщо розкриття за цим Стандартом передбачає розкриття **інформації з обмеженим доступом** або **конфіденційної інформації**, підприємство може не надавати таку інформацію. У разі прийняття рішення про її ненадання підприємство повинно зазначити про це у розкритті B1 (див. пункт 24).

Узгодженість і зв'язок із фінансовою звітністю

20. Якщо підприємство також складає фінансову звітність, інформація, наведена у його звіті із сталого розвитку відповідно до цього Стандарту, повинна:
 - (a) узгоджуватися з інформацією, поданою у фінансовій звітності за той самий період; та
 - (b) подаватися таким чином, щоб полегшити розуміння зв'язків з інформацією у фінансовій звітності, зокрема шляхом використання належних перехресних посилань.

Базовий модуль

21. Підприємство повинно звітувати щодо своїх довкілєвих, соціальних питань і питань **ділової поведінки** (разом – «питання сталого розвитку») з використанням розкриттів B1–B11, наведених нижче.
22. Якщо підприємство бажає надати більш комплексну інформацію, воно може доповнити показники B1–B11 розкриттями, обраними з Розширеного модуля.

⁽³⁾ У майбутній версії онлайн-інструменту Стандарту VSME підприємство за потреби зможе посилатися на розкриття, оприлюднені в інших документах, замість їх подання у звіті із сталого розвитку шляхом включення за посиланням. Таке посилання здійснюється шляхом зазначення номера сторінки відповідного джерела за умови, що PDF-версія цього документа також доступна в онлайн-інструменті.

23. Додаткові керівництва щодо розкриттів В1–В11 наведено в пунктах 1–144 Додатка II до цієї Рекомендації.

БАЗОВИЙ МОДУЛЬ – ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

В1 – Основа для підготовки

24. Підприємство зобов'язане розкривати наведену нижче інформацію:
- (a) який із варіантів він обрав:
 - (i) ВАРІАНТ А: Базовий модуль (тільки); або
 - (ii) ВАРІАНТ В: Базовий модуль і Розширений модуль;
 - (b) якщо підприємство не забезпечило певне розкриття, оскільки інформація вважається **інформацією з обмеженим доступом** або **конфіденційною** (див. пункт 19), підприємство повинно зазначити, що саме не розкривається;
 - (c) чи підготовлено звіт із сталого розвитку на індивідуальній основі (тобто звіт містить лише інформацію підприємства), або на консолідованій основі (тобто звіт включає інформацію про підприємство та його дочірні підприємства);
 - (d) у разі консолідованого звіту – перелік дочірніх підприємств, охоплених звітом, включаючи їхню юридичну адресу ⁽⁴⁾; та
 - (e) таку інформацію:
 - (i) організаційно-правову форму підприємства;
 - (ii) код(и) класифікації галузі за КВЕД;
 - (iii) суму балансу (загальна сума активів у грошових одиницях);
 - (iv) оборот (в грошових одиницях);
 - (v) кількість **найманих працівників** або еквівалент повної зайнятості;
 - (vi) країну основної діяльності та місцезнаходження значних активів; та
 - (vii) геолокацію **майданчиків**, що перебувають у власності, оренді або управлінні.
25. Якщо підприємство отримало сертифікацію або маркування, пов'язані із сталим розвитком, воно повинно надати їх короткий опис (включаючи, за наявності, орган, що видав сертифікат або маркування, дату та рейтинг).

В2 – Практики, політики та майбутні ініціативи переходу до більш сталої економіки

26. Якщо підприємство впровадило конкретні практики, політики або майбутні ініціативи для переходу до більш сталої економіки, воно повинно про це заявити. Підприємство повинно зазначити, чи має воно:
- (a) практики. У цьому контексті практики можуть включати, наприклад, заходи підприємства зі зменшення споживання води та електроенергії, заходи зі скорочення викидів парникових газів або запобігання забрудненню, ініціативи щодо підвищення безпечності продуктів, а також поточні ініціативи щодо поліпшення умов праці та рівного ставлення на робочому місці, **навчання** персоналу підприємства із питань сталого розвитку, партнерства у сфері проєктів сталого розвитку;
 - (b) **політики** щодо питань сталого розвитку, включаючи інформацію про їх загальнодоступність, а також будь-які окремі довкіллеві, соціальні чи управлінські політики щодо питань сталого розвитку;
 - (c) будь-які майбутні ініціативи або перспективні плани із сталого розвитку; та
 - (d) **цілі** для моніторингу реалізації **політик** та прогресу у їх досягненні.

(4) Юридична адреса є офіційною адресою підприємства.

27. Такі практики, політики та майбутні ініціативи включають дії підприємства щодо зменшення негативного **впливу** та посилення позитивного впливу на людей і довкілля з метою сприяння більш сталій економіці. У Додатку Б наведено перелік можливих питань сталого розвитку, які можуть охоплюватися цим розкриттям. Для надання цієї інформації підприємство може використовувати шаблон, наведений у пункті 14 Додатка II.
28. Якщо підприємство також звітує за Розширеним модулем, воно повинно доповнити інформацію за В2 точками даних, представлених у С2.

БАЗОВИЙ МОДУЛЬ – ДОВКІЛЛЄВІ ПОКАЗНИКИ

В3 – Енергія та викиди парникових газів

29. Підприємство зобов'язане розкривати загальне споживання енергії в МВт·год із розподілом відповідно до наведеної нижче таблиці, якщо воно може отримати необхідну інформацію для такого розподілу:

| | <i>Відновлювана</i> | <i>Невідновлювана</i> | <i>Разом</i> |
|---|---------------------|-----------------------|--------------|
| Електроенергія (відповідно до рахунків за комунальні послуги) | | | |
| Паливо | | | |

30. Підприємство зобов'язане розкривати розрахункові **валові викиди парникових газів (ПГ)** у тоннах CO₂-еквіваленту (т CO₂ екв) відповідно до корпоративного стандарту GHG Protocol Corporate Standard (версія 2004), включаючи:
- (a) викиди парникових газів Сфери охоплення 1у т CO₂ екв (від власних або контрольованих джерел); та
 - (b) **викиди Сфери охоплення 2 на основі територіального підходу** у т CO₂ екв (тобто викиди від виробництва придбаної енергії, такої як електроенергія, тепла енергія, пара або холод).
31. Підприємство зобов'язане розкривати інтенсивність викидів парникових газів, розраховану шляхом ділення '**валових викидів парникових газів (ПГ)**' відповідно до пункту 30 на 'оборот (в грошових одиницях)' відповідно до пункту 24(e)(iv) ⁽⁵⁾.

В4 – Забруднення повітря, води та ґрунтів

32. Якщо підприємство вже зобов'язане за законом або іншими національними нормами звітувати компетентним органам про викиди забруднювачів чи добровільно звітує про них у межах системи екологічного управління, воно зобов'язане розкривати інформацію про забруднювачі, що викидаються в повітря, воду та ґрунт у межах власної діяльності, із зазначенням кількісних показників для кожного забруднювача. Якщо ця інформація вже є загальнодоступною, підприємство може натомість послатися на документ, у якому її оприлюднено (наприклад, шляхом надання відповідного URL-посилання або гіперпосилання).

В5 – Біорізноманіття

33. Підприємство зобов'язане розкривати кількість і площу (у гектарах або м²) майданчиків, які воно має у власності, орендує або якими управляє на **сусідніх територіях** або в межах **територій з вразливим біорізноманіттям**.
34. Підприємство може також розкривати показники щодо **землекористування** (у гектарах або м²):
- (a) загальне використання землі;
 - (b) загальна територія з непроникним покриттям;
 - (c) загальна **природоохоронна територія** на майданчику; і
 - (d) загальна **природоохоронна територія** за межами майданчику.

⁽⁵⁾ У майбутній онлайн-версії Стандарту VSME це значення буде обчислюватися автоматично.

В6 – Вода

35. Підприємство зобов'язане розкривати загальний **забір води**, тобто кількість води, що забирається в межах організації (або об'єкта). Додатково підприємство зобов'язане окремо надати кількість водозабору на **майданчиках**, розташованих на територіях з високим дефіцитом води.
36. Якщо підприємство має виробничі процеси зі значним водоспоживанням (наприклад, теплові процеси сушіння чи виробництва енергії, виробництво продукції, зрошення сільськогосподарських угідь тощо), воно зобов'язане розкривати **споживання води**, обчислене як різниця між **забором води** і скиданням води в результаті виробничих процесів.

В7 – Використання ресурсів, циркулярна економіка та управління відходами

37. Підприємство зобов'язане розкривати, чи застосовує воно **принципи циркулярної економіки**, і якщо так, то яким чином.
38. Підприємство зобов'язане розкривати наведену нижче інформацію:
- (a) загальний річний обсяг утворення відходів із розподілом за типами (безпечні та небезпечні);
 - (b) загальний річний обсяг відходів, спрямованих на рециклінг або повторне використання; та
 - (c) якщо підприємство працює в галузі зі значними матеріальними потоками (наприклад, виробництво, будівництво, пакування тощо) – річні масові витрати відповідних використаних матеріалів.

БАЗОВИЙ МОДУЛЬ – СОЦІАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ

В8 – Робоча сила – Загальні характеристики

39. Підприємство зобов'язане розкривати кількість **найманих працівників** або еквіваленти повної зайнятості за такими показниками:
- (a) тип трудового договору (строковий або безстроковий);
 - (b) гендер; та
 - (c) країна трудового договору, якщо підприємство здійснює діяльність більш ніж в одній країні.
40. Якщо підприємство має 50 і більше **найманих працівників**, воно зобов'язане розкривати коефіцієнт плинності кадрів за звітний період.

В9 – Робоча сила – Охорона праці та безпека

41. Підприємство зобов'язане розкривати таку інформацію про **найманих працівників**:
- (a) кількість та рівень **zareєстрованих нещасних випадків на виробництві, що підлягають обліку**;
 - (b) кількість смертельних випадків внаслідок виробничих травм або погіршення стану здоров'я у зв'язку з роботою;

В10 – Робоча сила – Винагорода, колективні переговори та навчання

42. Підприємство зобов'язане розкривати наведену нижче інформацію:
- (a) чи отримують **наймані працівники оплату праці** на рівні або вище застосовної мінімальної **заробітної плати** в країні звітування, визначеної законодавством про мінімальну заробітну плату або **колективним договором**;
 - (b) відсотковий розрив в **оплаті праці** між жінками та чоловіками серед найманих працівників. Підприємство може не розкривати цю інформацію, якщо має менш ніж 150 найманих працівників з приміткою, що цей поріг буде знижено до 100 найманих працівників з 7 червня 2031 року;
 - (c) відсоток **найманих працівників**, охоплених **колективними договорами**; та середню кількість годин щорічного **навчання** на одного **найманого працівника** з розбивкою за гендерною ознакою.
 - (d) середню кількість годин щорічного **навчання** на одного **найманого працівника** з розбивкою за гендерною ознакою.

БАЗОВИЙ МОДУЛЬ – УПРАВЛІНСЬКІ ПОКАЗНИКИ

В11 – Судові рішення та штрафи за корупцію і хабарництво

43. У разі наявності судових рішень або штрафів у звітному періоді підприємство зобов'язане розкривати кількість судових рішень і загальну суму штрафів, накладених за порушення **антикорупційного** законодавства та законодавства щодо протидії **хабарництву**.

Розширений модуль

44. Цей модуль передбачає розкриття інформації, що дозволяє комплексно задовольнити інформаційні потреби ділових партнерів підприємства, зокрема інвесторів, банків та корпоративних клієнтів, додатково до інформації, передбаченої Базовим модулем. Розкриття інформації за цим модулем відображають зобов'язання учасників фінансового ринку та корпоративних клієнтів відповідно до чинного законодавства і нормативних актів. Водночас вони відображають інформацію, яка потрібна діловим партнерам для оцінки профілю ризиків сталого розвитку підприємства, наприклад, у ролі (потенційного) постачальника або (потенційного) позичальника.
45. Нижче наведено перелік розкриттів від С1 до С9, які слід враховувати та повідомляти, якщо вони стосуються діяльності та організації підприємства. Якщо одне з таких розкриттів не наводиться, вважається, що воно не є застосовним.
46. Додаткові керівництва щодо розкриттів С1–С9 наведені в пунктах 145–180 Додатка II до цієї Рекомендації.

РОЗШИРЕНИЙ МОДУЛЬ – ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

С1 – Стратегія: бізнес-модель та ініціативи із сталого розвитку

47. Підприємство зобов'язане розкривати ключові елементи своєї бізнес-моделі та стратегії, зокрема:
- (a) опис основних груп продуктів та/або послуг, які він пропонує;
 - (b) опис основних ринків, на яких підприємство здійснює діяльність (наприклад, «бізнес для бізнесу», оптова торгівля, роздрібна торгівля, країни діяльності);
 - (c) опис основних ділових відносин (наприклад, ключові постачальники, клієнти, канали розподілу); та
 - (d) якщо стратегія містить ключові елементи, що стосуються питань сталого розвитку або впливають на них, а також короткий опис таких елементів.

С2 – Опис практик, політик та майбутніх ініціатив переходу до більш сталої економіки

48. Якщо підприємство впровадило конкретні практики, **політики** або майбутні ініціативи, спрямовані на перехід до більш сталої економіки, і вже повідомило про них у розкритті В2 Базового модуля, воно повинно коротко їх описати. Для цього підприємство може використовувати шаблон, наведений у пункті 149 Додатка II.
49. Підприємство може зазначити найвищий рівень серед своїх найманих працівників, який несе відповідальність за впровадження політик, якщо це було визначено підприємством.

РОЗШИРЕНИЙ МОДУЛЬ – ДОВКІЛЛЄВІ ПОКАЗНИКИ

Міркування щодо звітування про викиди парникових газів за В3 (Базовий модуль)

50. Залежно від виду діяльності підприємства, доцільним може бути розкриття кількісної оцінки викидів парникових газів за Сферою охоплення 3 (див. пункт 10 цього Стандарту), щоб надати доречну інформацію про **впливи** підприємства на зміну клімату у його **ланцюгу створення вартості**.

51. Викиди за Сферою охоплення 3 – це **непрямі викиди парникових газів** (крім Сфери охоплення 2), що виникають у **ланцюгу створення вартості** підприємства. До них належать: висхідна діяльність підприємства (наприклад, придбані товари і послуги, придбані основні засоби, транспортування закуплених товарів тощо) та низхідна діяльність підприємства (наприклад, транспортування і розподіл продукції підприємства, використання проданої продукції, інвестиції тощо).
52. Якщо підприємство вирішує розкривати ці показники, воно повинно посилатися на 15 категорій викидів парникових газів за Сферою охоплення 3, визначених відповідно до корпоративного стандарту GHG Protocol Corporate Standard, а також деталізованих у корпоративному стандарті обліку та звітності GHG Protocol Corporate Value Chain (Scope 3). Під час розкриття інформації про викиди парникових газів за Сферою охоплення 3 підприємство повинно включати значущі категорії за Сферою охоплення 3, визначені на основі власної оцінки відповідних категорій відповідно до корпоративного стандарту обліку та звітності *Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard*. Додаткові керівництва для підприємств щодо методів обчислення для кожної категорії наведені у документі GHG Protocol Technical Guidance for Calculating Scope 3 Emissions.
53. При звітуванні про викиди за Сферою охоплення 1 та Сферою охоплення 2, якщо підприємство розкриває інформацію про викиди за Сферою охоплення 3, воно повинно представити її разом з інформацією, яка вимагається згідно з ВЗ – Енергія та викиди парникових газів.

С3 – Цілі скорочення викидів парникових газів та кліматичний перехід

54. Якщо підприємство встановило **ціль** скорочення викидів парникових газів, воно зобов'язане розкривати відповідні цілі в абсолютних значеннях для викидів за Сферою охоплення 1 та Сферою охоплення 2. Відповідно до пунктів 50–53 вище та у разі встановлення цілей щодо скорочення викидів за Сферою охоплення 3, підприємство також повинно надати цілі щодо суттєвих викидів за Сферою охоплення 3. Зокрема, підприємство повинно надати:
 - (a) цільовий рік та значення цільового року;
 - (b) базовий рік і значення базового року;
 - (c) одиниці вимірювання, що використовуються для визначення **цілей**;
 - (d) частка за Сферою охоплення 1, Сферою охоплення 2 та, у разі розкриття, Сферою охоплення 3, на які поширюється ціль; і
 - (e) перелік основних дій, які підприємство планує реалізувати для досягнення **цілей**.
55. Якщо підприємство, що здійснює діяльність у секторах з високим рівнем впливу на зміни клімату ⁽⁶⁾, прийняло план переходу для пом'якшення наслідків зміни клімату, воно може вказати це з поясненням, як такий план сприятиме скороченню викидів парникових газів.
56. Якщо підприємство здійснює діяльність у галузях з високим рівнем впливу на зміни клімату і не має плану переходу для пом'якшення наслідків зміни клімату, воно зобов'язане зазначити, чи планує його ухвалити і, якщо так, коли саме.

С4 – Кліматичні ризики

57. Якщо підприємство визначило кліматичні загрози або події, пов'язані з кліматичним переходом, які створюють для нього валові кліматичні ризики, воно зобов'язане:
 - (a) коротко описати такі кліматичні загрози та події, пов'язані з кліматичним переходом;
 - (b) розкрити, яким чином воно оцінило ступінь впливу та чутливість своїх активів, діяльності та **ланцюга створення вартості** до таких загроз і подій;
 - (c) зазначити **часові рамки**, виявлених кліматичних загроз або подій, пов'язаних із кліматичним переходом; та
 - (d) повідомити, чи вживало підприємство заходів з **адаптації до зміни клімату** щодо виявлених кліматичних загроз або подій, пов'язаних із кліматичним переходом.

(6) Сектори з високим рівнем впливу на зміни клімату – це сектори, перелічені в розділах А–Н та в розділі М у КВЕД, як визначено в Додатку І до Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) 2023/137.

58. Підприємство також може розкривати потенційні негативні наслідки кліматичних ризиків, які можуть вплинути на його фінансові результати або господарську діяльність у коротко-, середньо- чи довгостроковій перспективі, зазначивши, чи оцінює воно ці ризики як високі, середні або низькі.

РОЗШИРЕНИЙ МОДУЛЬ – СОЦІАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ

C5 – Додаткові (загальні) характеристики робочої сили

59. Якщо підприємство має 50 або більше **найманих працівників**, воно може розкрити співвідношення жінок і чоловіків на керівних посадах у звітному періоді.
60. Якщо підприємство має 50 або більше **найманих працівників**, воно може розкрити кількість самозайнятих осіб без власного персоналу, які працюють виключно для цього підприємства, а також тимчасових працівників, наданих підприємствами, що переважно здійснюють діяльність у сфері працевлаштування.

C6 – Додаткова інформація про власну робочу силу – політики та процеси у сфері прав людини

61. Підприємство зобов'язане надати відповіді на такі питання:
- (a) Чи має підприємство кодекс поведінки або **політику** у сфері прав людини щодо **власної робочої сили**? (ТАК / НІ)
- (b) Якщо так, чи охоплює цей документ:
- (i) дитячу працю (ТАК / НІ);
 - (ii) примусову працю (ТАК / НІ);
 - (iii) торгівлю людьми (ТАК / НІ);
 - (iv) дискримінацію (ТАК / НІ);
 - (v) запобігання нещасним випадкам (ТАК / НІ);
 - (vi) інші питання? (ТАК / НІ – якщо так, зазначити).
- (c) Чи має **підприємство** механізм розгляду скарг для **власної робочої сили**? (ТАК / НІ)

C7 – Серйозні негативні інциденти у сфері прав людини

62. Підприємство зобов'язане надати відповіді на такі питання:
- (a) Чи має підприємство підтвержені інциденти, пов'язані з **власною робочою силою**, які охоплюють:
- (i) дитячу працю (ТАК / НІ);
 - (ii) примусову працю (ТАК / НІ);
 - (iii) торгівлю людьми (ТАК / НІ);
 - (iv) дискримінацію (ТАК / НІ); або
 - (v) інші питання? (ТАК / НІ – якщо так, зазначити).
- (b) Якщо так, підприємство може описати **дії**, які він реалізує для усунення зазначених **інцидентів**.
- (c) Чи відомо підприємству про підтвержені **інциденти**, що стосуються **працівників у ланцюгу створення вартості, громад, що зазнають впливу, споживачів та кінцевих користувачів**? Якщо так, зазначте які.

РОЗШИРЕНИЙ МОДУЛЬ – УПРАВЛІНСЬКІ ПОКАЗНИКИ

C8 – Доходи від окремих видів діяльності та виключення з еталонних показників ЄС

63. Якщо підприємство здійснює діяльність в одній або кількох із наведених нижче галузей, воно зобов'язане розкривати відповідні доходи, отримані від діяльності, пов'язаної з:

- (a) спірним видом зброї (протипіхотні міни, касетні боеприпаси, хімічна зброя та біологічна зброя);
 - (b) вирощуванням та виробництвом тютюну;
 - (c) викопним паливом (вугілля, нафта та газ), (тобто, підприємство отримує доходи від розвідки, промислової розробки, видобутку, виробництва, переробки, зберігання, збагачення або розподілу, включаючи транспортування, зберігання та торгівлю викопним паливом, як визначено в пункті (62) статті 2 Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2018/1999 (7), включаючи розбивку доходів, отриманих від вугілля, нафти та газу; або
 - (d) виробництвом хімічних речовин, тобто підприємство є виробником пестицидів та інших агрохімічних продуктів.
64. Підприємство зобов'язане розкривати, чи виключено його з еталонних показників ЄС, узгоджених з Паризькою угодою, як зазначено у пункті 177 Додатка II до цієї Рекомендації.

С9 – Гендерне співвідношення в органі управління

65. Якщо підприємство має орган управління, підприємство зобов'язане розкривати відповідне гендерне співвідношення.

—

(7) Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2018/1999 від 11 грудня 2018 року про управління Енергетичним Союзом і пом'якшення наслідків зміни клімату, про внесення змін до регламентів Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 663/2009 і (ЄС) № 715/2009, директив Європейського Парламенту і Ради 94/22/ЄС, 98/70/ЄС, 2009/31/ЄС, 2009/73/ЄС, 2010/31/ЄС, 2012/27/ЄС і 2013/30/ЄС, директив Ради 2009/119/ЄС і (ЄС) № 2015/652 і про скасування Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 525/2013 (ОВ L 328, 21.12.2018, с. 1).

Додаток А

Терміни

Цей додаток є невіддільною частиною цього Стандарту.

| Термін | Визначення |
|--|--|
| Запобігання нещасним випадкам | Політики та ініціативи, спрямовані на запобігання нещасним випадкам на робочому місці та забезпечення безпеки й добробуту найманих працівників. Це включає не лише заходи зі зменшення фізичних ризиків, а й формування безпечного та інклюзивного робочого середовища без дискримінації та переслідувань. |
| Дії | i) Дії та плани дій (включаючи плани переходу), які реалізуються для забезпечення досягнення підприємством поставлених цілей і за допомогою яких підприємство намагається вирішити питання суттєвих впливів, ризиків та можливостей; та ii) рішення про їх підтримку фінансовими, людськими чи технологічними ресурсами. |
| Громади, що зазнають впливу | Особи або групи осіб, які живуть або працюють на одній території, що зазнали або можуть зазнати впливу від діяльності підприємства, яке звітує, або від його висхідного та низхідного ланцюга створення вартості. Громади, що зазнають впливу можуть охоплювати населення, яке проживає поруч з місцем діяльності підприємства (місцеві громади), а також населення, яке проживає на певній відстані від цього місця. До громад, що зазнають впливу належать корінні народи, які фактично або потенційно зазнають впливу. |
| Територія з вразливим біорізноманіттям | До територій з вразливим біорізноманіттям належать: мережа природоохоронних територій Natura 2000, об'єкти Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО та ключові осередки біорізноманіття (КОБ), а також інші природоохоронні території, як зазначено в Доповненні D Додатка II до Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) № 2021/2139. |
| Хабарництво | Неправомірне схилення особи до дій на вашу користь шляхом надання такій особі грошової винагороди або іншого заохочення. |
| Ділова поведінка | Ділова поведінка, або питання ділової поведінки, сукупно охоплює: (a) ділову етику та корпоративну культуру, включаючи боротьбу з корупцією та хабарництвом, захист викривачів та забезпечення благополуччя тварин; (b) управління відносинами з постачальниками, включаючи платіжні практики, особливо щодо затримки платежів малим та середнім підприємствам; (c) діяльність та зобов'язання підприємства, пов'язані зі здійсненням політичного впливу, включаючи його лобістську діяльність. |
| Дитяча праця | Робота, яка позбавляє дітей дитинства, реалізації потенціалу та гідності, а також шкодить фізичному та психічному розвитку. Вона включає працю, що є небезпечною з погляду психіки, фізичного стану, соціального або морального розвитку та/або перешкоджає навчанню (зокрема шляхом позбавлення можливості відвідувати школу). |
| Колективні переговори | Усі переговори, що відбуваються між роботодавцем, групою роботодавців або однією чи кількома організаціями роботодавців, з одного боку, та однією чи кількома профспілками або, за їх відсутності, представниками працівників, належним чином обраними та уповноваженими ними відповідно до національного законодавства, з іншого боку, з метою: i) визначення умов праці та найму на роботу; та/або ii) регулювання відносин між роботодавцями та працівниками; та/або регулювання відносин між роботодавцями або організаціями роботодавців та організацією працівників або організаціями працівників. |

| Термін | Визначення |
|---|---|
| Корупція | Зловживання наданими повноваженнями з метою отримання особистої вигоди, яке може бути спровоковане окремими особами або організаціями. Сюди належать винагороди за сприяння, шахрайство, вимагання, змова та відмивання грошей. Корупція також включає пропозицію іншій особі або отримання від іншої особи будь-якого подарунка, позики, гонорару, винагороди чи іншої вигоди як спонукання до нечесних, незаконних дій або зловживання довірою у веденні бізнесу підприємства. Це можуть бути грошові або негрошові вигоди, такі як безплатні товари, подарунки та відпочинкові заходи, або особливі персональні послуги, що надаються з метою отримання неправомірної вигоди, або які можуть спричинити моральний тиск з метою отримання такої вигоди. |
| Споживачі | Фізичні особи, які купують, споживають або використовують товари та послуги для особистого користування, як для себе, так і для інших, а не для перепродажу, комерційних або торговельних цілей, бізнесу, ремесла чи професії. |
| Інформація з обмеженим доступом | Інформація ЄСз обмеженим доступом, як визначено в Рішенні Ради від 23 вересня 2013 року 2013/488/ЄС про правила безпеки для захисту інформації з обмеженим доступом, ЄС або однієї з держав-членів, з відміткою відповідно до Додатка Б до цього рішення Ради. Інформація ЄС, з обмеженим доступом, означає будь-яку інформацію, якій присвоєно гриф секретності ЄС і несанкціоноване розголошення якої може завдати різного ступеня шкоди інтересам Європейського Союзу або однієї чи кількох держав-членів. Класифікація може здійснюватися за чотирма рівнями: цілком таємно, таємно, конфіденційно, для службового користування (відповідно до визначення в рішенні Ради). |
| Принципи циркулярної економіки | Європейські принципи циркулярної економіки: придатність до використання; придатність до повторного використання; ремонтпридатність; можливість демонтажу або розбирання; повна модернізація або переобладнання; рециклінг; рециркуляція за біологічним циклом; інші можливості оптимізації використання продукції і матеріалів. |
| Адаптація до зміни клімату | Процес пристосування до фактичної або очікуваної зміни клімату та її впливів. |
| Фізичні ризики, пов'язані зі зміною клімату | Ризики, спричинені зміною клімату, які можуть бути обумовлені певними подіями (гострі) або довготривалими змінами (хронічні) у кліматичних умовах. Гострі фізичні ризики виникають внаслідок певних небезпек, особливо пов'язаних з погодними умовами, наприклад, шторми, повені, пожежі або спека. Хронічні фізичні ризики виникають внаслідок довгострокових змін клімату, таких як, зміни температури, та їхнього впливу на підвищення рівня моря, скорочення доступності води, втрату біорізноманіття та зміни родючості земель і ґрунтів. |
| Прямі викиди парникових газів (Сфера охоплення 1) | Прямі викиди парникових газів від джерел, які перебувають у власності або під контролем підприємства. |
| Дискримінація | Дискримінація може бути прямою або непрямю. Пряма дискримінація відбувається, коли до особи ставляться менш прихильно порівняно з тим, як ставилися або ставилися б до інших осіб, які перебувають у подібній ситуації. Непряма дискримінація відбувається, коли нейтральне на перший погляд правило ставить у невігідне становище особу або групу осіб, які мають однакові особливості. |
| Найманий працівник | Фізична особа, яка перебуває у трудових відносинах з підприємством відповідно до національного законодавства або практики. |
| Кінцеві користувачі | Фізичні особи, які використовують або мають намір використовувати певний продукт або послугу. |

| Термін | Визначення |
|-------------------------------------|---|
| Примусова праця | Будь-яка робота чи послуга, яку вимагають від якої-небудь особи під загрозою покарання і для виконання якої ця особа не запропонувала добровільно своїх послуг, відповідно до Конвенції МОП про примусову чи обов'язкову працю 1930 року (№ 29). Цей термін охоплює всі ситуації, коли людину в будь-який спосіб примушують виконувати роботу |
| Механізм подання та розгляду скарг | Будь-які усталені державні чи недержавні, судові чи несудові процеси, за допомогою яких зацікавлені сторони можуть подавати скарги та шукати засоби правового захисту. Прикладами державних судових і несудових механізмів подання та розгляду скарг є суди, трудові трибунали, національні правозахисні установи, Національні контактні пункти відповідно до Керівних принципів ОЕСР для багатонаціональних підприємств, офіси омбудсмена, агенції з захисту прав споживачів, регуляторні наглядові органи та державні бюро з розгляду скарг. До недержавних механізмів подання та розгляду скарг належать механізми, які адмініструються підприємством самостійно або разом із зацікавленими сторонами, наприклад, механізми подання та розгляду скарг на операційному рівні та колективні переговори, у тому числі механізми, створені в результаті колективних переговорів. Вони також включають механізми, якими керують галузеві асоціації, міжнародні організації, організації громадянського суспільства або багатосторонні групи зацікавлених сторін. Механізми подання та розгляду скарг на операційному рівні адмініструються організацією самостійно або у співпраці з іншими сторонами і є безпосередньо доступними для зацікавлених сторін організації. Вони дають змогу виявляти та вирішувати скарги на ранній стадії та напям, таким чином запобігаючи заподіяння шкоди та зростанню невдоволення. Вони також забезпечують важливий зворотний зв'язок щодо ефективності заходів належної обачності організації від тих, хто безпосередньо був залучений до процесу. Відповідно до Керівного принципу ООН № 31, ефективні механізми подання та розгляду скарг є законними, доступними, передбачуваними, справедливими, прозорими, сумісними з правами людини та джерелом постійного навчання. На додаток до цих критеріїв, ефективні механізми подання та розгляду скарг на операційному рівні також ґрунтуються на взаємодії та діалозі. Організації може бути складніше оцінити ефективність механізмів подання та розгляду скарг, до яких вона долучилася, порівняно з тими, які вона створила самостійно. |
| Парникові гази (ПГ) | Для цілей цього Стандарту це шість газів, перелічених у Кіотському протоколі: діоксид вуглецю (CO ₂), метан (CH ₄), закис азоту (N ₂ O), трифторид азоту (NF ₃), гідрофторвуглеці (HFCs), перфторвуглеці (PFCs) та гексафторид сірки (SF ₆). |
| Управління | Управління – система правил, практик і процесів, за допомогою яких компанією керують і які забезпечують її контроль. |
| Валові викиди парникових газів (ПГ) | Валові викиди парникових газів (ПГ) – загальний обсяг викидів парникових газів, що вивільняються підприємством в атмосферу, без урахування будь-яких відрахувань на видалення вуглецю або інших коригувань. |
| Небезпечні відходи | Відходи, які мають одну чи більше небезпечних властивостей, наведених у Додатку III Директиви Європейського Парламенту і Ради 2008/98/ЄС про відходи. |
| Торгівля людьми | Вербування, перевезення, передача, переховування або одержання осіб, включаючи обмін або передачу контролю над такими особами, із застосуванням погрози силою або сили чи інших форм примусу, викрадення, шахрайства, обману, зловживання владою або уразливим становищем, або шляхом надання чи отримання платежів чи вигод для отримання згоди особи, яка контролює іншу особу, з метою експлуатації. |

| Термін | Визначення |
|---|---|
| Інцидент | Юридичний позов або скарга, зареєстрована підприємством або компетентними органами в рамках офіційного процесу, або випадок недотримання вимог, виявлений підприємством за допомогою встановлених процедур. Встановлені процедури для виявлення випадків недотримання вимог можуть включати аудит системи управління, офіційні програми моніторингу або механізми подання та розгляду скарг. |
| Непрямі викиди парникових газів (Сфера охоплення 2) | Непрямі викиди парникових газів є наслідком діяльності підприємства, але походять з джерел, що належать або контролюються іншою компанією. Викиди парникових газів Сфери охоплення 2 – це непрямі викиди від виробництва купленої або набутої електроенергії, пари та теплової енергії або охолодження, що споживаються підприємством. |
| Вплив | Під впливом мається на увазі наслідок, який організація має або може мати на економіку, довкілля та людей, включно з наслідками на права людини, в результаті діяльності організації або її ділових відносин. Вплив може бути фактичним або потенційним, негативним або позитивним, короткостроковим або довгостроковим, навмисним або ненавмисним, прямим або непрямим, зворотним або незворотним. Такі впливи вказують на внесок організації, негативний чи позитивний, у сталий розвиток. Впливи на економіку, довкілля та людей є взаємопов'язаними. Впливи організації на довкілля стосуються живих організмів і неживих компонентів, включаючи повітря, землю, воду та екосистеми. Організація може впливати на довкілля, наприклад, через використання енергії, землі, води та інших природних ресурсів. Впливи організації на людей стосується окремих осіб і груп, зокрема громад, вразливих груп або суспільства. Це включає впливи на права людини. Організація може впливати на людей, наприклад, через практики зайнятості (наприклад, рівень оплати заробітної плати працівників), ланцюг постачання (наприклад, умови праці працівників постачальників), а також через продукти й послуги (наприклад, їх безпечність або доступність). |
| Землекористування (зміна) | Використання людиною певної території з певною метою (наприклад, як житло, сільське господарство, рекреація, промисловість тощо). Визначається особливостями ґрунтового покриву (трава, асфальт, дерева, оголений ґрунт, вода тощо). Зміна характеру землекористування означає зміну у використанні землі людиною або управлінні нею, що може призвести до зміни ґрунтового покриву. |
| Викиди Сфери охоплення 2 на основі територіального підходу (location-based) | Викиди від купленої або набутої та спожитої компанією електроенергії, теплової енергії, пари та охолодження, розраховані за методом location-based, який розподіляє викиди генерації між кінцевими користувачами. Вони відображають середню інтенсивність викидів мереж у місці споживання енергії та здебільшого використовують середні для мережі коефіцієнти викидів. Типові джерела викидів Сфери охоплення 2 пов'язані з обладнанням, що споживає електроенергію (електродвигуни, освітлення, будівлі тощо), теплової енергії (опалення у промислових процесах, будівлях тощо), пару (промислові процеси) та охолодження (промислові процеси, будівлі тощо). |
| Природоохоронна територія | Територія, призначена насамперед для збереження або відновлення природи. Вона може розташовуватися на майданчику і включати елементи, такі як дах, фасад, водовідвідні системи, спроектовані для підтримки біорізноманіття. Природоохоронна територія може також розташовуватися поза межами майданчику за умови, що ця територія перебуває у власності або (спільному) управлінні організації та насамперед призначена для підтримки біорізноманіття. |
| Сусідня (територія з вразливим біорізноманіттям) | Сусідня, у контексті В5 «Біорізноманіття», означає територію, що (частково) накладається на територію, чутливу до біорізноманіття, або прилягає до неї. |

| Термін | Визначення |
|--|---|
| Власна робоча сила/власні працівники | Наймані працівники, які перебувають у трудових відносинах з підприємством («наймані працівники»), та особи, які не є найманими працівниками, але є індивідуальними підрядниками, що забезпечують підприємство робочою силою («самозайняті особи»), або особи, які надаються підприємствами, що займаються переважно «діяльністю з працевлаштування» (код за КВЕД – 078). |
| Оплата праці | Звичайна базова або мінімальна заробітна плата або оклад, а також будь-яка інша винагорода в грошовій або натуральній формі, яку працівник прямо чи опосередковано отримує від його/її роботодавця («додаткові або змінні компоненти») у зв'язку з його/її роботою. «Рівень оплати праці» означає нараховану оплату праці та відповідну нараховану погодинну оплату праці. «Медіанний рівень оплати праці» означає нараховану оплату праці найманого працівника, за якої половина найманих працівників зароблятиме більше, а половина – менше, ніж вони насправді заробляють. |
| Політика | Набір або система загальних цілей та принципів управління, які підприємство використовує для прийняття рішень. Політика реалізовує стратегію підприємства або управлінські рішення, пов'язані з питанням сталого розвитку. Кожна політика знаходиться в межах відповідальності визначеної особи (осіб), визначає сферу її застосування та включає одну або кілька цілей (пов'язаних, якщо це можливо, з вимірюваними цілями). Політика реалізується за допомогою дій або планів дій. Наприклад, підприємства з обмеженими ресурсами можуть мати небагато (або не мати) політик, формалізованих у письмових документах, однак це не обов'язково свідчить про відсутність політик як таких. Якщо підприємство ще не формалізувало політику, але реалізувало дії або визначило цілі, за допомогою яких воно прагне регулювати питання сталого розвитку, воно зобов'язане розкривати таку інформацію. |
| Радіоактивні відходи | Будь-який радіоактивний матеріал у газоподібній, рідкій або твердій формі, подальше використання якого не передбачається, відповідно до статті 3(7) Директиви Ради 2011/70/Євратом (1). |
| Зареєстрований нещасний випадок на виробництві / травми пов'язані з роботою, або професійні захворювання, що підлягають обліку | Зареєстрований нещасний випадок на виробництві – це подія, що призводить до фізичної або психічної шкоди, а отже до травми або захворювання. Він трапляється під час виконання професійної діяльності або перебування на роботі. «Зареєстрований» означає підтверджений лікарем або іншим ліцензованим медичним працівником. Травми пов'язані з роботою або професійні захворювання, що підлягають обліку можуть призвести, зокрема, до смерті, днів відсутності на роботі, обмеження працездатності або переведення на іншу роботу, медичного лікування, не пов'язане з наданням першої допомоги, або втрати свідомості. Травми, що не потребують медичного лікування, крім надання першої допомоги, як правило, не реєструються. |
| Рециклінг | Будь-яка операція з відновлення, за допомогою якої відходи переробляють у продукти, матеріали або речовини для їх використання за первинним призначенням або в інших цілях. Це включає перероблення органічного матеріалу, але не включає відновлення енергії та перероблення у матеріали, що їх будуть використовувати як паливо або матеріали для зворотного заповнення. |
| Відновлювані джерела енергії | Енергія з відновлюваних невикопних джерел, а саме вітрова, сонячна (сонячна термальна та сонячна фотоелектрична) та геотермальна енергія, енергія навколишнього середовища, енергія хвиль, припливів та інша енергія океану, гідроенергія, енергія біомаси, звалищного газу з біовідходів, газу каналізаційно-очисних споруд та біогазів (2). |
| Територія з непроникним покриттям | Будь-яка територія, де первинний ґрунт був покритий (наприклад, дорогами) і став непроникним. Така непроникність може спричинити негативний вплив на довкілля. |

| Термін | Визначення |
|---------------------------|---|
| Конфіденційна інформація | <p>Конфіденційна інформація, як визначено в Регламенті Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2021/697 від 29 квітня 2021 року про створення Європейського оборонного фонду.</p> <p>Конфіденційна інформація означає інформацію та дані, включаючи інформацію з обмеженим доступом, які підлягають захисту від несанкціонованого доступу або розкриття відповідно до вимог законодавства Союзу чи національного права або з метою захисту приватності чи безпеки фізичної або юридичної особи.</p> |
| Майданчик | <p>Місцерозташування однієї або декількох фізичних установок. Якщо існує більше однієї фізичної установки, що належить одному й тому ж або різним власникам або операторам, а певні види інфраструктури та об'єкти є спільними, то вся територія, на якій розташовані фізичні установки, може становити майданчик.</p> |
| Цілі | <p>Вимірювані, орієнтовані на результат і обмежені у часі цілі, яких прагне досягти МСБ в питаннях сталого розвитку. Вони можуть встановлюватись МСБ добровільно або впливати із законодавчих вимог до підприємства</p> |
| Часові рамки | <p>При підготовці звіту із сталого розвитку підприємство повинно застосовувати такі часові рамки:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) короткострокові – один рік; (b) середньострокові – від двох до п'яти років; та (c) довгострокові – понад п'ять років. |
| Навчання | <p>Ініціативи, запроваджені підприємством, спрямовані на підтримку та/або вдосконалення навичок і знань власних працівників. Вони можуть включати різні методології, такі як навчання на робочому місці та онлайн-навчання.</p> |
| Ланцюг створення вартості | <p>Повний спектр видів діяльності, ресурсів та відносин, пов'язаних із бізнес-моделлю підприємства та зовнішнім середовищем, в якому воно здійснює свою діяльність. Ланцюг створення вартості охоплює види діяльності, ресурси та відносини, які підприємство використовує та на які воно покладається для створення своїх продуктів або послуг від моменту задуму до моменту постачання, споживання та закінчення терміну служби. Відповідні види діяльності, ресурси та відносини включають: а) ті, що пов'язані з власною діяльністю підприємства, наприклад, людські ресурси; б) ті, що пов'язані з каналами постачання, маркетингу та розподілу, такі як пошук матеріалів та послуг, а також продаж та доставка продуктів та послуг; та с) фінансові, географічні, геополітичні та регуляторні середовища, в яких підприємство здійснює свою діяльність. Ланцюг створення вартості включає учасників, що є висхідними та низхідними відносно підприємства. Учасники, що є висхідними відносно підприємства (наприклад, постачальники), надають продукти або послуги, які використовуються для розробки продуктів або послуг підприємства. Суб'єкти господарювання, що є низхідними відносно підприємства (наприклад, дистриб'ютори, клієнти), отримують продукти або послуги від підприємства.</p> |
| Заробітна плата | <p>Нарахована заробітна плата, за винятком змінних компонентів, таких як оплата праці за понаднормову роботу та заохочувальні виплати, а також за винятком надбавок, якщо вони не є гарантованими.</p> |
| Споживання води | <p>Кількість води, забраної у межі підприємства (або об'єкта) і не скинутої назад у водне середовище або третій стороні протягом звітного періоду.</p> |
| Забір води | <p>Загальний обсяг води, забраної в межі підприємства з усіх джерел для будь-якого використання протягом звітного періоду.</p> |

| | |
|--|--|
| Працівник у ланцюгу створення вартості | Фізична особа, яка виконує роботу в ланцюгу створення вартості підприємства, незалежно від наявності або характеру будь-яких договірних відносин з підприємством. В ERSR категорія працівників ланцюга створення вартості включає всіх працівників у висхідному або низхідному ланцюгу створення вартості підприємства, які зазнають або можуть зазнати суттєвого впливу з боку підприємства. Це включає впливи, що пов'язані з власною діяльністю підприємства та ланцюгом створення вартості, у тому числі через його продукти, послуги а також ділові відносини. Сюди належать усі працівники, які не належать до «власної робочої сили» («Власна робоча сила» включає осіб, які перебувають у трудових відносинах з підприємством («наймані працівники»), та особи, які не є найманими працівниками, але є індивідуальними підрядниками, що забезпечують підприємство робочою силою («самозайняті особи»), або особи, які надаються підприємствами, що займаються переважно «діяльністю з працевлаштування» (код за КВЕД – 078). |
|--|--|

- (1) Директива Ради 2011/70/Євратом від 19 липня 2011 року про встановлення рамок Співтовариства для відповідального та безпечного управління відпрацьованим паливом та радіоактивними відходами.
- (2) Стаття 2(1) Директиви Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2018/2001 від 11 грудня 2018 року про стимулювання використання енергії з відновлюваних джерел Директива Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2018/2001 від 11 грудня 2018 року про стимулювання використання відновлюваних джерел енергії (Офіційний вісник Європейського Союзу, серія L (Законодавство) 328, 21.12.2018, с. 82).

Додаток Б

Перелік можливих питань сталого розвитку

Наведений нижче додаток є невіддільною частиною цього Стандарту та містить перелік можливих питань сталого розвитку.

| Тема | Питання сталого розвитку: Підтема | Питання сталого розвитку: Додаткова підтема |
|-------------------------------|---|--|
| Зміна клімату | <ul style="list-style-type: none"> — Адаптація до зміни клімату — Пом'якшення наслідків зміни клімату — Енергетика | |
| Забруднення | <ul style="list-style-type: none"> — Забруднення повітря — Забруднення води — Забруднення ґрунту — Забруднення живих організмів та харчових ресурсів — Речовини, що викликають занепокоєння — Речовини, що викликають особливе занепокоєння — Мікропластик | |
| Водні та морські ресурси | <ul style="list-style-type: none"> — Вода — Морські ресурси | <ul style="list-style-type: none"> — Споживання води — Забір води — Скидання води — Скидання води в океани — Видобуток та використання морських ресурсів |
| Біорізноманіття та екосистеми | — Прямі чинники впливу, на втрату біорізноманіття | <ul style="list-style-type: none"> — Зміна клімату — Зміна землекористування, зміна використання прісної води та зміна використання моря — Пряма експлуатація — Інвазійні чужорідні види — Забруднення — Інше |
| | — Впливи на стан біологічних видів | <ul style="list-style-type: none"> — Приклади: — Чисельність популяції виду — Ризик глобального вимирання видів |
| | — Впливи на масштаби та стан екосистем | <ul style="list-style-type: none"> — Приклади: — Деградація земель — Опустелювання — Ущільнення ґрунту |
| | — Впливи та залежності від екосистемних послуг | |
| Циркулярна економіка | <ul style="list-style-type: none"> — Надходження ресурсів, включаючи використання ресурсів — Відтоки ресурсів, пов'язані з продуктами та послугами — Відходи | |
| Власна робоча сила | — Умови праці | <ul style="list-style-type: none"> — Гарантоване працевлаштування — Робочий час — Належна заробітна плата — Соціальний діалог — Свобода об'єднання, наявність виробничих рад та права працівників на інформацію, консультації та участь — Колективні переговори, включаючи частку працівників, охоплених колективними договорами |

| Тема | Питання сталого розвитку: Підтема | Питання сталого розвитку: Додаткова підтема |
|---|---|--|
| | | <ul style="list-style-type: none"> — Баланс між роботою та особистим життям — Охорона праці та безпека |
| | — Рівне ставлення та можливості для всіх | <ul style="list-style-type: none"> — Гендерна рівність та рівна оплата праці за рівноцінну працю — Навчання та підвищення кваліфікації — Працевлаштування та інтеграція осіб з інвалідністю — Заходи щодо боротьби з насильством і переслідуванням на робочому місці — Різноманітність |
| | — Інші права, пов'язані з роботою | <ul style="list-style-type: none"> — Дитяча праця — Примусова праця — Належні житлові умови — Конфіденційність |
| Працівники у ланцюгу створення вартості | — Умови праці | <ul style="list-style-type: none"> — Гарантоване працевлаштування — Робочий час — Належна заробітна плата — Соціальний діалог — Свобода об'єднання, включаючи існування виробничих рад — Колективні переговори — Баланс між роботою та особистим життям — Охорона праці та безпека |
| | — Рівне ставлення та можливості для всіх | <ul style="list-style-type: none"> — Гендерна рівність та рівна оплата праці за рівноцінну працю — Навчання та підвищення кваліфікації — Працевлаштування та інтеграція осіб з інвалідністю — Заходи щодо боротьби з насильством і переслідуванням на робочому місці — Різноманітність |
| | — Інші права, пов'язані з роботою | <ul style="list-style-type: none"> — Дитяча праця — Примусова праця — Належні житлові умови — Вода та санітарія — Конфіденційність |
| Громади, що зазнають впливу | — Економічні, соціальні та культурні права громад | <ul style="list-style-type: none"> — Належні житлові умови — Належне харчування — Вода та санітарія — Впливи, пов'язані з землею — Впливи, пов'язані з безпекою |
| | — Громадянські та політичні права громад | <ul style="list-style-type: none"> — Свобода висловлення поглядів — Свобода зібрань — Впливи на правозахисників |
| | — Права корінних народів | <ul style="list-style-type: none"> — Добровільна, попередня і усвідомлена згода — Самовизначення — Культурні права |

| Тема | Питання сталого розвитку: Підтема | Питання сталого розвитку: Додаткова підтема |
|----------------------------------|---|--|
| Споживачі та кінцеві користувачі | — Впливи, пов'язані з інформацією, на споживачів та/або кінцевих користувачів | — Конфіденційність — Свобода висловлення поглядів — Доступ до (якісної) інформації |
| | — Особиста безпека споживачів та / або кінцевих користувачів | — Охорона праці та безпека — Безпека людини — Захист дітей |
| | — Соціальна інтеграція споживачів та / або кінцевих користувачів | — Недискримінація — Доступ до продуктів та послуг — Відповідальні ринкові практики |
| Ділова поведінка | — Корпоративна культура — Захист викривачів — Забезпечення благополуччя тварин — Політична діяльність — Управління відносинами з постачальниками, включаючи платіжні звичаї | |
| | — Корупція та хабарництво | — Запобігання та виявлення, включаючи навчання — Інциденти |

Додаток В:

Довідкова інформація для учасників фінансового ринку, які є користувачами інформації, підготовленої за цим Стандартом (узгодження з іншими актами ЄС)

66. Цей додаток призначений для користувачів звіту із сталого розвитку. Наведена нижче таблиця ілюструє точки даних сталого фінансування, які містяться в різних модулях цього Стандарту та відповідають потребам різних категорій користувачів (банків, інвесторів, великих підприємств).
67. Стовпець «Номер та назва розкриття» визначає розкриття, передбачені різними модулями цього Стандарту (Базовим модулем та Розширеним модулем), які є точками даних сталого фінансування. Стовпець «Таблиця 1 SFDR та/або Вимоги EBA Компонент 3 та/або Регламент про еталонні показники» показує, яким чином ці розкриття пов'язані з відповідними регуляторними актами, що є доречними для користувачів звіту із сталого розвитку (банків та інших інвесторів).

| | | |
|--|---------------------------------|--|
| Тема: Довкіллева / Соціальна / Управлінська | Номер та назва розкриття | Таблиця 1 SFDR та / або Вимоги EBA Компонент 3 Регламент про еталонні показники |
|--|---------------------------------|--|

Базовий модуль

| Загальна інформація | <p>В1 – Основа для підготовки</p> <p>Підприємство зобов'язане розкривати наведену нижче інформацію:</p> <p>vii. геолокацію майданчиків, що перебувають у власності, оренді або управлінні.</p> | EBA Компонент 3 ⁽¹⁾ | | | | | | | | | | | | |
|---|--|--|--------------|----------------|-------|---|--|--|--|--------|--|--|--|---------------------|
| Довкіллева | <p>В3 – Енергія та викиди парникових газів</p> <p>Підприємство зобов'язане розкривати загальне споживання енергії в МВт·год із розподілом відповідно до наведеної нижче таблиці, якщо воно може отримати необхідну інформацію для такого розподілу:</p> <table border="1" data-bbox="478 1003 1161 1270"> <thead> <tr> <th></th> <th>Відновлювана</th> <th>Невідновлювана</th> <th>Разом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Електроенергія (відповідно до рахунків за комунальні послуги)</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Паливо</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> | | Відновлювана | Невідновлювана | Разом | Електроенергія (відповідно до рахунків за комунальні послуги) | | | | Паливо | | | | SFDR ⁽²⁾ |
| | Відновлювана | Невідновлювана | Разом | | | | | | | | | | | |
| Електроенергія (відповідно до рахунків за комунальні послуги) | | | | | | | | | | | | | | |
| Паливо | | | | | | | | | | | | | | |
| Довкіллева | <p>В3 – Енергія та викиди парникових газів</p> <p>Підприємство зобов'язане розкривати розрахункові валові викиди парникових газів (ПГ) у тоннах CO₂-еквіваленту (т CO₂ екв) відповідно до корпоративного стандарту GHG Protocol Corporate Standard (версія 2004), включаючи:</p> <p>(a) викиди парникових газів Сфери охоплення 1 у т CO₂ екв (від власних або контрольованих джерел); та</p> <p>(b) викиди Сфери охоплення 2 на основі територіального підходу у т CO₂ екв (тобто викиди від виробництва придбаної енергії, такої як електроенергія, теплоенергія, пара або холод).</p> | SFDR ⁽³⁾ Еталонні показники ⁽⁴⁾ | | | | | | | | | | | | |
| Довкіллева | <p>В3 – Енергія та викиди парникових газів</p> <p>Підприємство зобов'язане розкривати інтенсивність викидів парникових газів, розраховану шляхом ділення 'загальних викидів парникових газів (ПГ)' відповідно до пункту 30 на 'оборот (в грошових одиницях)' відповідно до пункту 24(e)(iv).</p> | SFDR ⁽⁵⁾ Еталонні показники ⁽⁶⁾ | | | | | | | | | | | | |

| Тема: Екологічна/ Соціальна / Управлінська | Номер та назва розкриття | Таблиця 1 SFDR та / або Вимоги ЕВА Компонент 3 Регламент про еталонні показники |
|---|---|---|
| Довкілля | B4 – Забруднення повітря, води та ґрунтів Якщо підприємство вже зобов'язане за законом або іншими національними нормами звітувати компетентним органам про викиди забруднювачів чи добровільно звітує про них у межах системи екологічного управління, воно зобов'язане розкривати інформацію про забруднювачі, що викидаються в повітря, воду та ґрунт у межах власної діяльності, із зазначенням кількісних показників для кожного забруднювача. Якщо ця інформація вже є загальнодоступною, підприємство може натомість послатися на документ, у якому її оприлюднено (наприклад, шляхом надання відповідного URL-посилання або гіперпосилання). | SFDR ⁽⁷⁾ |
| Довкілля | B5 – Біорізноманіття Підприємство зобов'язане розкривати кількість і площу території (у гектарах) на майданчиках, які воно має у власності, орендує або якими управляє на сусідніх територіях або в межах територій з вразливим біорізноманіттям. | SFDR ⁽⁸⁾ |
| Довкілля | B7 – Використання ресурсів, циркулярна економіка та управління відходами Підприємство зобов'язане розкривати наведену нижче інформацію: (а) загальний річний обсяг утворення відходів із розподілом за типами (безпечні та небезпечні); | SFDR ⁽⁹⁾ |
| Соціальна | B9 – Робоча сила – Охорона праці та безпека Підприємство зобов'язане розкривати таку інформацію про найманих працівників : (а) кількість та рівень зареєстрованих нещасних випадків на виробництві, що підлягають обліку ; та (б) кількість смертельних випадків внаслідок травм, пов'язаних з роботою та професійних захворювань, що підлягають обліку; | SFDR ⁽¹⁰⁾ Еталонні показники ⁽¹¹⁾ |
| Соціальна | B10 – Робоча сила – Винагорода, колективні переговори та навчання Підприємство зобов'язане розкривати наведену нижче інформацію: (b) відсотковий розрив в оплаті праці між найманими працівниками жінками та чоловіками. Підприємство може не розкривати цей показник, якщо має менш ніж 150 найманих працівників з приміткою, що цей поріг буде знижено до 100 найманих працівників з 7 червня 2031 року; | SFDR ⁽¹²⁾ |
| Управління | B11 – Судові рішення та штрафи за корупцію і хабарництво У разі наявності судових рішень або штрафів у звітному періоді підприємство зобов'язане розкривати кількість судових рішень та загальну суму штрафів, накладених за порушення законодавства щодо запобігання корупції та хабарництву. | Еталонні показники ⁽¹³⁾ |
| Розширений модуль | | |
| Довкілля | Міркування щодо звітування про викиди парникових газів за В3 (Базовий модуль) При звітуванні про викиди за Сферою охоплення 1 та Сферою охоплення 2, якщо підприємство розкриває інформацію про викиди за Сферою охоплення 3, воно повинно представити її разом з інформацією, яка вимагається згідно з В3 – Енергія та викиди парникових газів. | SFDR ⁽¹⁴⁾ Еталонні показники ⁽¹⁵⁾ |

| Тема: Екологічна / Соціальна / Управлінська | Номер та назва розкриття | Таблиця 1 SFDR та / або Вимоги ЕВА Компонент 3 Регламент про еталонні показники |
|---|---|--|
| Довкіллева | <p>С3 – Ціль скорочення викидів парникових газів</p> <p>Якщо підприємство встановило цілі скорочення викидів парникових газів, воно зобов'язане розкривати відповідні цілі в абсолютних значеннях для викидів за Сферою охоплення 1 та Сферою охоплення 2. Відповідно до пунктів 50–53 вище та у разі встановлення цілей щодо скорочення викидів за Сферою охоплення 3, підприємство також повинно надати цілі щодо суттєвих викидів за Сферою охоплення 3. Зокрема, підприємство повинно надати:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) цільовий рік та значення цільового року; (b) базовий рік і значення базового року; (c) одиниці вимірювання, що використовуються для визначення цілей; (d) частка за Сферою охоплення 1, Сферою охоплення 2 та, у разі розкриття, Сферою охоплення 3, на які поширюється ціль; і (e) перелік основних дій, які підприємство планує реалізувати для досягнення цілей. <p>Якщо підприємство, що здійснює діяльність у секторі з високим рівнем впливу на зміни клімату⁽¹⁶⁾, прийняло план переходу для пом'якшення наслідків зміни клімату, воно може вказати це з поясненням, як такий план сприятиме скороченню викидів парникових газів.</p> <p>Якщо підприємство здійснює діяльність у галузях з високим рівнем впливу на зміни клімату і не має плану переходу для пом'якшення наслідків зміни клімату, воно зобов'язане зазначити, чи планує його ухвалити і, якщо так, коли саме.</p> | <p>SFDR⁽¹⁷⁾</p> <p>Еталонні показники⁽¹⁸⁾</p> <p>ЕВА Компонент 3⁽¹⁹⁾</p> <p>Еталонні показники⁽²⁰⁾</p> |
| Довкіллева | <p>С4 – Кліматичні ризики</p> <p>Якщо підприємство визначило кліматичні загрози або події, пов'язані з кліматичним переходом, які створюють для нього валові кліматичні ризики, підприємство зобов'язане:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) коротко описати такі кліматичні загрози та події, пов'язані з кліматичним переходом; (b) розкрити, яким чином він оцінив ступінь впливу та чутливість своїх активів, діяльності та ланцюга створення вартості до таких загроз і подій; (c) зазначити часові рамки, виявлених кліматичних загроз або подій, пов'язаних із кліматичним переходом; та (d) повідомити, чи вживало підприємство заходів з адаптації до зміни клімату щодо виявлених кліматичних загроз або подій, пов'язаних із кліматичним переходом. <p>Підприємство також може розкривати потенційні негативні наслідки кліматичних ризиків які можуть вплинути на його фінансові результати або господарську діяльність у коротко-, середньо- чи довгостроковій перспективі, зазначивши, чи оцінює воно ці ризики як високі, середні або низькі.</p> | <p>Еталонні показники⁽²¹⁾</p> <p>ЕВА Компонент 3⁽²²⁾</p> |

| Тема: Екологічна / Соціальна / Управлінська | Номер та назва розкриття | Таблиця 1 SFDR та / або Вимоги ЕВА Компонент 3 Регламент про еталонні показники |
|---|---|---|
| Соціальна | <p>C6 – Додаткова інформація про власну робочу силу – політики та процеси у сфері прав людини</p> <p>Підприємство зобов'язане надати відповіді на такі питання:</p> <p>(a) Чи має підприємство кодекс поведінки або політику у сфері прав людини щодо власної робочої сили? (ТАК / НІ)</p> <p>(b) Якщо так, чи охоплює цей документ:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. дитячу працю (ТАК / НІ); ii. примусову працю (ТАК / НІ); iii. торгівлю людьми (ТАК / НІ); iv. дискримінацію (ТАК / НІ); v. запобігання нещасним випадкам (ТАК / НІ); vi. інші питання? (ТАК / НІ – якщо так, зазначити). <p>Чи має підприємство механізм розгляду скарг для власної робочої сили? (ТАК / НІ)</p> | Еталонні показники ⁽²³⁾ SFDR ⁽²⁴⁾ |
| Соціальна | <p>C7 – Серйозні негативні інциденти у сфері прав людини</p> <p>Підприємство зобов'язане надати відповіді на такі питання:</p> <p>(a) Чи має підприємство підтверджені інциденти, пов'язані з власною роботою силою, які охоплюють:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. дитячу працю (ТАК / НІ); ii. примусову працю (ТАК / НІ); iii. торгівлю людьми (ТАК / НІ); iv. дискримінацію (ТАК / НІ); або v. інші питання? (ТАК / НІ – якщо так, зазначити). <p>(b) Якщо так, підприємство може описати дії, які воно реалізує для усунення зазначених інцидентів.</p> <p>Чи відомо підприємству про підтверджені інциденти, що стосуються працівників у ланцюгу створення вартості, громад, що зазнають впливу, споживачів та кінцевих користувачів? Якщо так, зазначте які.</p> | SFDR ⁽²⁵⁾ Еталонні показники ⁽²⁶⁾ |
| Управління | <p>C8 – Доходи від окремих галузей та виключення з еталонних показників ЄС</p> <p>Якщо підприємство здійснює діяльність в одному або кількох із наведених нижче галузей, воно зобов'язане розкривати відповідні доходи, отримані в галузі(-ях):</p> <p>(a) спірний вид зброї (протипіхотні міни, касетні боєприпаси, хімічна зброя та біологічна зброя);</p> | SFDR ⁽²⁷⁾ Еталонні показники ⁽²⁸⁾ |

| Тема: Екологічна / Соціальна / Управлінська | Номер та назва розкриття | Таблиця 1 SFDR та / або Вимоги ЕВА Компонент 3 Регламент про еталонні показники |
|---|---|---|
| | (b) вирощування та виробництво тютюну; | ЕВА Компонент 3 ⁽²⁹⁾ Еталонні показники ⁽³⁰⁾ |
| | (c) викопним паливом (вугілля, нафта та газ), (тобто, підприємство отримує доходи від розвідки, промислової розробки, видобутку, виробництва, переробки, зберігання, збагачення або розподілу, включаючи транспортування, зберігання та торгівлю викопним паливом, як визначено в пункті (62) статті 2 Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2018/1999 (17), включаючи розбивку доходів, отриманих від вугілля, нафти та газу; або | SFDR ⁽³¹⁾ ЕВА Компонент 3 ⁽³²⁾ Еталонні показники ⁽³³⁾ |
| | (d) виробництвом хімічних речовин, тобто підприємство є виробником пестицидів та інших агрохімічних продуктів. | SFDR ⁽³⁴⁾ ЕВА Компонент 3 ⁽³⁵⁾ |
| | Підприємство зобов'язане розкривати, чи виключено його з еталонних показників ЄС, узгоджених з Паризькою угодою, як зазначено у пункті 177 Додатка II до цієї Рекомендації. | ЕВА Компонент 3 ⁽³⁶⁾ Еталонні показники ⁽³⁷⁾ |
| Управління | C9 – Гендерне співвідношення в органі управління Якщо підприємство має орган управління, підприємство зобов'язане розкривати відповідне гендерне співвідношення. | SFDR ⁽³⁸⁾ Еталонні показники ⁽³⁹⁾ |

- (1) Ця вимога до розкриття інформації відповідає вимогам, що містяться в Імплементаційному регламенті Комісії (ЄС) 2022/2453 – Шаблон 5: Банківська книга – Фізичні ризики, пов'язані зі зміною клімату: Вразливі активи – Вразливі активи, що зазнають фізичного ризику.
- (2) Регламент (ЄС) 2019/2088 (SFDR), обов'язковий індикатор № 5 у Таблиці 1 Додатка I («Частка споживання та виробництва невідновлюваних джерел енергії»).
- (3) Регламент (ЄС) 2019/2088 (SFDR), обов'язкові індикатори № 1 і № 2 у Таблиці 1 Додатка I («Викиди парникових газів»; «Вуглецевий слід»).
- (4) Регламент (ЄС) 2020/1816 про еталонні показники, статті 5(1), 6 і 8(1).
- (5) Ця інформація задовольняє інформаційні потреби учасників фінансових ринків, на яких поширюється дія Регламенту (ЄС) 2019/2088, оскільки вона отримана на основі обов'язкового індикатора, пов'язаного з основними негативними впливами, як зазначено в індикаторі № 3 у Таблиці 1 Додатка 1 Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) 2022/1288 щодо правил розкриття інформації про сталі інвестиції («Інтенсивність викидів парникових газів об'єктів інвестування»).
- (6) Ця інформація узгоджується з Делегованим Регламентом Комісії (ЄС) 2020/1818 (Регламент щодо кліматичних еталонних показників), стаття 8 (1).
- (7) Регламент (ЄС) 2019/2088, оскільки вона отримана на основі (а) додаткового індикатора, пов'язаного з основними негативними впливами, як зазначено в індикаторі № 2 у Таблиці 2 Додатка 1 відповідного Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) № 2022/1288 щодо правил розкриття інформації про сталі інвестиції («Викиди забруднювачів у повітря»); (b) індикаторі № 8 у Таблиці I Додатка I («Викиди у воду»); (c) індикаторі № 1 у Таблиці II Додатка I («Викиди неорганічних забруднювачів»); та (d) індикаторі № 3 у Таблиці II Додатка I («Викиди озоноруйнівних речовин»)
- (8) Регламент (ЄС) 2019/2088 (SFDR), обов'язковий індикатор № 7 у Таблиці 1 Додатка I («Діяльність, що негативно впливає на території з вразливим біорізноманіттям»).
- (9) Ця інформація задовольняє інформаційні потреби учасників фінансових ринків, на яких поширюється дія Регламенту (ЄС) 2019/2088, оскільки вона отримана на основі обов'язкового індикатора, пов'язаного з основними негативними впливами, як зазначено в індикаторі № 9 у Таблиці 1 Додатку 1 Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) 2022/1288 щодо правил розкриття інформації про сталі інвестиції («Коефіцієнт небезпечних відходів та радіоактивних відходів»).
- (10) Ця інформація задовольняє інформаційні потреби учасників фінансових ринків, на яких поширюється дія Регламенту (ЄС) 2019/2088, оскільки вона відображає додатковий індикатор, пов'язаний з основними негативними впливами, як зазначено в індикаторі № 2 у Таблиці 3 Додатку 1 відповідного Делегованого регламенту щодо правил розкриття інформації про сталі інвестиції («Коефіцієнт нещасних випадків»).

-
- (11) Адміністратори еталонних показників повинні розкривати коефіцієнти ESG відповідно до Регламенту (ЄС) 2020/1816, як зазначено в індикаторі «Середньозважений коефіцієнт нещасних випадків, травматизму, смертності» у розділах 1 і 2 Додатка 2.
- (12) Регламент (ЄС) 2019/2088 (SFDR), обов'язковий індикатор № 12 у Таблиці 1 Додатка I («Некоригований гендерний розрив в оплаті праці»), а також Регламент (ЄС) 2020/1816 про еталонні показники, індикатор «Середньозважений гендерний розрив в оплаті праці» у розділах 1 і 2 Додатка II.
- (13) Регламент (ЄС) 2020/1816 про еталонні показники, індикатор «Кількість судових рішень та сума штрафів за порушення законодавства щодо запобігання корупції та хабарництву» у розділах 1 і 2 Додатка II.
- (14) Регламент (ЄС) 2019/2088 (SFDR), обов'язкові індикатори № 1 і № 2 у Таблиці 1 Додатка I («Викиди парникових газів»; «Вуглецевий слід»).
- (15) Регламент (ЄС) 2020/1816 про еталонні показники, статті 5(1), 6 і 8(1).
- (16) Сектори з високим рівнем впливу на зміну клімату – це сектори, перелічені в розділах A–H та в розділі M у КВЕД, як визначено в Додатку I до Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) 2023/137.
- (17) Ця інформація задовольняє інформаційні потреби учасників фінансових ринків, на яких поширюється дія Регламенту (ЄС) № 2019/2088 (SFDR), оскільки вона отримана на основі додаткового індикатора, пов'язаного з основними негативними впливами, як зазначено в індикаторі № 4 у Таблиці II Додатка I відповідного Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) № 2022/1288 щодо правил розкриття інформації про сталі інвестиції («Інвестиції в компанії, які не мають ініціатив зі скорочення викидів вуглецю»).
- (18) Ця інформація узгоджується з Делегованим Регламентом Комісії (ЄС) 2020/1818 (Регламент щодо кліматичних еталонних показників), стаття 6.
- (19) Ця інформація узгоджується зі статтю 449а Регламенту (ЄС) № 575/2013 та з Імплементативним Регламентом Комісії (ЄС) 2022/2453, Шаблон 3: Банківський портфель – ризик переходу, пов'язаний зі зміною клімату: показники узгодженості.
- (20) Ця інформація відповідає Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2021/1119 (Закон ЄС щодо клімату), стаття 2 (1); та Делегованому Регламенту Комісії (ЄС) 2020/1818 (Регламент щодо кліматичних еталонних показників), стаття 2.
- (21) Регламент (ЄС) 2020/1816 про еталонні показники, Додаток II: докількієві коефіцієнти, які мають враховуватися щодо базових активів еталонного показника.
- (22) ЕВА Компонент 3: ITS – Шаблон 5: Банківська книга – Фізичний ризик, пов'язаний зі зміною клімату: експозиції, що підлягають фізичному ризику, а також ЕВА Компонент 3: ITS – Шаблон 2: Банківська книга – Ризик переходу, пов'язаний зі зміною клімату: Кредити під заставу нерухомого майна – Енергоефективність застави.
- (23) Ця інформація задовольняє потреби адміністраторів еталонних показників щодо розкриття коефіцієнтів ESG відповідно до Регламенту (ЄС) 2020/1816, як зазначено в індикаторі «Вразливість еталонного портфеля до компаній, які не мають політики належної обачності з питань, що розглядаються у фундаментальних конвенціях Міжнародної організації праці 1–8» у розділах 1 та 2 Додатка II.
- (24) Ця інформація задовольняє інформаційні потреби учасників фінансового ринку, на яких поширюється Регламент (ЄС) 2019/2088, оскільки вона походить від обов'язкового індикатора основних негативних впливів, визначеного індикатором № 11 у Таблиці I Додатка I («Частка інвестицій у компанії-об'єкти інвестування, які не мають політик моніторингу дотримання принципів Глобального Договору ООН або Керівних принципів ОЕСР для багатонаціональних підприємств чи механізмів подання/розгляду скарг щодо порушень принципів Глобального Договору ООН або Керівних принципів ОЕСР для багатонаціональних підприємств») та індикатором № 5 у Таблиці III Додатка I («Частка інвестицій у компанії-об'єкти інвестування, які не мають жодного механізму подання/розгляду скарг щодо питань, пов'язаних із найманими працівниками»); а також індикатором № 9 у Таблиці III Додатка I («Частка інвестицій у суб'єкти господарювання, які не мають політики у сфері прав людини») до Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) 2022/1288 щодо правил розкриття інформації про сталі інвестиції.
- (25) Ця інформація задовольняє інформаційні потреби учасників фінансових ринків, на яких поширюється дія Регламенту (ЄС) № 2019/2088, оскільки вона отримана на основі обов'язкового додаткового індикатора, пов'язаного з основними негативними впливами, як зазначено в індикаторі № 10 у Таблиці I Додатка I та індикаторі № 14 у Таблиці III Додатка I Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) 2022/1288 щодо правил розкриття інформації про сталі інвестиції («Порушення принципів Глобального договору ООН та Керівних принципів ОЕСР для багатонаціональних підприємств» та «Кількість виявлених випадків серйозних порушень та інцидентів у сфері прав людини»).
- (26) Ця інформація задовольняє потреби адміністраторів еталонних показників щодо розкриття коефіцієнтів ESG відповідно до Регламенту (ЄС) 2020/1816, як зазначено в індикаторі «Кількість компонентів еталонного показника, щодо яких зафіксовано соціальні порушення (абсолютне значення та відносне значення щодо всіх компонентів еталонного показника), як це передбачено міжнародними договорами і конвенціями, принципами Організації Об'єднаних Націй та, де застосовно, національним законодавством» у розділах 1 і 2 Додатка II.
- (27) Ця інформація задовольняє інформаційні потреби учасників фінансових ринків, на яких поширюється дія Регламенту (ЄС) 2019/2088, оскільки вона отримана на основі додаткового індикатора, пов'язаного з основними негативними впливами, як зазначено в індикаторі № 14 у Таблиці I Додатка I відповідного Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) 2022/1288 щодо правил розкриття інформації про сталі інвестиції («Зв'язок зі спірними видами зброї (протипілотні міни, касетні боєприпаси, хімічна та біологічна зброя»).
- (28) Регламент (ЄС) 2020/1818 про еталонні показники, стаття 12(1): «Адміністратори еталонних показників ЄС, узгоджених із Паризькою угодою, повинні виключати з еталонних показників усі компанії, що залучені до будь-якої діяльності, пов'язаної із спірними видами зброї», а також Регламент (ЄС) 2020/1816 про еталонні показники, Додаток II: «Середньозважена частка компонентів еталонного показника в секторі спірних видів зброї».
- (29) ЕВА Компонент 3: Шаблон 1: Банківська книга — Ризик переходу, пов'язаний зі зміною клімату: Компанії у сфері виробництва тютюнових виробів, виключені з еталонних показників ЄС, узгоджених із Паризькою угодою, відповідно до пунктів (d)–(g) статті 12(1) та статті 12(2) Регламенту про стандарти кліматичних еталонних показників.
- (30) Ця інформація задовольняє потреби адміністраторів еталонних показників щодо розкриття коефіцієнтів ESG відповідно до Регламенту (ЄС) 2020/1818, як це передбачено пунктом (b) статті 12(1), а також Регламентом (ЄС) 2020/1816 про еталонні показники, Додаток II: «Середньозважена частка компонентів еталонного показника в галузі виробництва тютюнових виробів».
- (31) Ця інформація задовольняє інформаційні потреби учасників фінансових ринків, на яких поширюється дія Регламенту (ЄС) 2019/2088, оскільки вона отримана на основі додаткового індикатора, пов'язаного з основними негативними впливами, як зазначено в індикаторі № 4 у Таблиці I Додатку I відповідного Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) 2022/1288 щодо правил розкриття інформації про сталі інвестиції («Зв'язок з компаніями, які займаються видобутком вихопного палива»).
- (32) ЕВА Компонент 3: Шаблон 1: Банківська книга — Ризик переходу, пов'язаний зі зміною клімату: Компанії, що займаються промисловою розробкою та видобутком корисних копалин, виключені з еталонних показників ЄС, узгоджених із Паризькою угодою, відповідно до пунктів (d)–(g) статті 12(1) та статті 12(2) Регламенту про стандарти кліматичних еталонних показників.
- (33) Регламент (ЄС) 2020/1818 про еталонні показники, стаття 12(1).
- (34) Ця інформація задовольняє інформаційні потреби учасників фінансових ринків, на яких поширюється дія Регламенту (ЄС) 2019/2088, оскільки вона отримана на основі додаткового індикатора, пов'язаного з основними негативними впливами, як зазначено в індикаторі № 9 у Таблиці II Додатка I відповідного Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) 2022/1288 щодо правил розкриття інформації про сталі інвестиції («Інвестиції в компанії, що виробляють хімічні речовини»).
- (35) ЕВА Компонент 3: Шаблон 1: Банківська книга — Ризик переходу, пов'язаний зі зміною клімату: Компанії, що займаються промисловою розробкою та видобутком корисних копалин, виключені з еталонних показників ЄС, узгоджених із Паризькою угодою, відповідно до пунктів (d)–(g) статті 12(1) та статті 12(2) Регламенту про стандарти кліматичних еталонних показників.
-
- (36) Ця вимога до розкриття інформації відповідає вимогам, що містяться в Імплементативному регламенті Комісії (ЄС) 2022/2453 – Шаблон 1: Ризик переходу, пов'язаного зі зміною клімату.

- (37) Ця вимога до розкриття інформації узгоджується з Делегованим Регламентом Комісії (ЄС) 2020/1818 (Регламент щодо кліматичних еталонних показників), стаття 8 (1).
- (38) Ця інформація задовольняє інформаційні потреби учасників фінансового ринку, на яких поширюється дія Регламенту (ЄС) 2019/2088, оскільки вона походить від додаткового індикатора основних негативних впливів, визначеного індикатором № 13 у Таблиці I Додатка I до Делегованого регламенту Комісії (ЄС) 2022/1288 від 6 квітня 2022 року, що доповнює Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2019/2088 щодо правил розкриття інформації про сталі інвестиції («Гендерне різноманіття складу ради»).
- (39) Ця інформація задовольняє потреби адміністраторів еталонних показників щодо розкриття коефіцієнтів ESG відповідно до Делегованого регламенту Комісії (ЄС) 2020/1816 від 17 липня 2020 року, що доповнює Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2016/1011, як це передбачено індикатором «Середньозважене співвідношення жінок і чоловіків у складі членів ради» у розділах 1 і 2 Додатка II.
-

ДОДАТОК II

Практичні керівництва щодо застосування добровільного стандарту звітності із сталого розвитку для малих та середніх підприємств, що міститься в Додатку I до цієї Рекомендації.

У цьому Додатку містяться практичні керівництва щодо застосування добровільного стандарту звітності із сталого розвитку для малих та середніх підприємств (VSME), що міститься в Додатку I до цієї Рекомендації.

Цей Додаток містить керівництва, що роз'яснюють застосування окремих вимог до розкриття інформації із сталого розвитку, передбачених добровільним стандартом звітності із сталого розвитку для малих та середніх підприємств. Підприємства та інші зацікавлені сторони можуть також звертатися до керівництв щодо впровадження ESRS, опублікованих ЄДФФЗ.

Надаючи керівництва, викладені в цьому додатку, Комісія прагне полегшити малим та середнім підприємствам застосування вимог до розкриття інформації у спосіб, що є економічно доцільним, а також забезпечити придатність до використання та порівнянність розкритої інформації із сталого розвитку. Завдяки більшій ясності та визначеності для компаній ці керівництва сприятимуть досягненню мети Комісії щодо спрощення вимог до звітності із сталого розвитку та зменшення адміністративного навантаження на підприємства, пов'язаного з такою звітністю.

Наведені в цьому Додатку керівництва жодним чином не розширюють і не доповнюють положення, встановлені в Рекомендації Комісії або у добровільному стандарті звітності із сталого розвитку для малих та середніх підприємств, викладеному в Додатку I до цієї Рекомендації. Цей Додаток має на меті виключно допомогти підприємствам реалізувати на практиці відповідні вимоги до розкриття інформації.

Базовий модуль: Керівництво

1. Наведені нижче керівництва покликані полегшити застосування вимог до розкриття інформації із сталого розвитку, викладених у пунктах 21–43 Додатку I до Рекомендації Комісії щодо добровільного стандарту звітності із сталого розвитку для малих та середніх підприємств.
2. Наведені нижче керівництва слід вважати частиною екосистеми, яка може також включати розробку з боку ЄДФФЗ додаткових довідкових матеріалів, цифрових інструментів та надання підтримки у впровадженні (освітні заходи, залучення зацікавлених сторін), спрямовані на полегшення розуміння окремих технічних елементів цих керівництв.
3. Ці керівництва призначені для підприємств, які бажають застосовувати Базовий модуль.

1.1. Керівництво щодо Базового модуля - Загальна інформація

B1 - Основа для підготовки

4. Під час розкриття організаційно-правової форми підприємства відповідно до національного законодавства згідно з пунктом 24(e)(i) підприємство може обрати одну з таких організаційних структур:
 - (a) приватне товариство з обмеженою відповідальністю;
 - (b) одноосібне підприємство;
 - (c) партнерство;
 - (d) кооператив;
 - (e) інше (зазначити відповідно до національних особливостей організаційно-правових форм).
5. Під час зазначення коду(-ів) КВЕД підприємства згідно з пунктом 24(e)(ii) слід враховувати, що коди КВЕД (NACE – Nomenclature statistique des Activités économiques dans la Communauté Européenne) є класифікацією видів економічної діяльності, що використовується в Європейському Союзі. Вони забезпечують стандартизовану систему класифікації економічної діяльності за галузями, що дає змогу забезпечити порівнянність і спільне розуміння між різними країнами ЄС.

6. Код КВЕД містить від 2 до 5 цифр залежно від рівня деталізації, за яким визначено вид економічної діяльності. Перелік кодів КВЕД наведено в такому документі: Регламент (ЄС) 2023/137.

| № рівня | Ідентифікатор | Опис |
|---------|---------------|--|
| 1 | Секція | Секції позначаються літерою алфавіту та визначають 21 загальну економічну сферу (наприклад, сільське господарство, обробну промисловість або торгівлю). |
| 2 | Розділ | Розділ позначається двозначним числовим кодом і визначає конкретну галузь у межах загальної економічної сфери. Загалом існує 88 розділів. |
| 3 | Група | Група позначається тризначним числовим кодом (з урахуванням двох цифр розділу) і визначає конкретну сферу в межах галузі. Існує близько 270 груп. |
| 4 | Клас | Клас позначається чотиризначним числовим кодом (з урахуванням цифр розділу та групи) і визначає конкретний вид діяльності в межах групи. Існує близько 450 класів. |

7. Під час звітування про кількість **найманих працівників** згідно з пунктом 24(e)(v) еквівалент повної зайнятості (FTE) **означає кількість повних штатних одиниць у підприємства**. Його можна обчислити, поділивши планову кількість годин найманого працівника (загальну фактичну кількість годин, відпрацьованих за тиждень) на кількість годин, установлених роботодавцем для повного робочого тижня (загальна кількість годин, яку відпрацьовують наймані працівники на повній зайнятості). Наприклад, найманий працівник, який працює 25 годин на тиждень у компанії, де повний робочий тиждень становить 40 годин, становить 0,625 FTE (тобто 25/40 годин).
8. Фактична кількість найманих працівників означає загальну кількість осіб, працевлаштованих на підприємстві, яка визначається або станом на кінець звітного періоду, або як середнє значення за звітний період.
9. Під час розкриття інформації про країну основної діяльності та місце розташування значних активів згідно з пунктами 24(e)(vi) і (vii) підприємство повинно розкрити таку інформацію щодо кожного свого **майданчика**, використовуючи наведену нижче таблицю:

| Майданчики | Адреса | Поштовий індекс | Місто | Країна | Координати (геолокація) |
|---------------------------------|--------|-----------------|-------|--------|-------------------------|
| Зареєстрований офіс (наприклад) | | | | | |
| Склад (наприклад) | | | | | |
| Промисловий об'єкт (наприклад) | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |

10. Вважається, що геолокація підприємства буде цінною точкою даних для зацікавлених сторін при оцінці ризиків і можливостей, пов'язаних із МСП, зокрема щодо таких питань сталого розвитку, як **адаптація до зміни клімату**, вода, екосистеми та біорізноманіття.
11. Геолокація має надаватися або у вигляді просторових точок для окремих об'єктів, або у вигляді точок багатокутника, що визначають межі більшої менш схожої на об'єкт **майданчику** (наприклад, ферми, шахти чи виробничого об'єкта). Підприємство також може надати групу точок для полегшення ідентифікації відповідної території. Просторові точки повинні наводитися у вигляді координат із п'ятьма знаками після коми (наприклад, 0° 00' 0.036").

12. Розкриваючи геолокацію **майданчиків**, що перебувають у власності, оренді або управлінні, підприємство повинно включити координати таких майданчиків до таблиці, наведеної в пункті 73. Для визначення координат майданчиків, які перебувають у його власності, оренді або управлінні, підприємство може використовувати вебкартографічні інструменти. Підприємство також може використовувати будь-які відповідні програмні засоби або платформи для додаткового визначення периметра чи площі території більших майданчиків.
13. Щодо пункту 25, сертифікація, пов'язана із сталим розвитком, може включати зареєстровані екомаркування за схемою маркування ЄС, національною або міжнародною схемою, що відповідає основному виду діяльності МСП. Наприклад, EU Ecolabel охоплює окремі групи продуктів, такі як текстиль і взуття, покриття (наприклад, дерев'яні підлогові покриття), засоби для чищення та особистої гігієни, електронне обладнання або меблі. Для отримання додаткової інформації підприємство може звернутися до *EU Ecolabel Product Groups and Product Catalogue*.

B2 - Практики, політики та майбутні ініціативи переходу до більш сталої економіки

14. Підприємства можуть використовувати наведений нижче шаблон для звітування за точками даних B2.

| | Чи маєте ви чинні практики / політики / майбутні ініціативи із сталого розвитку, що стосуються наведених нижче питань сталого розвитку? [ТАК / НІ] | Чи є вони загальнодоступними? [ТАК / НІ] | Чи містять політики цілі? [ТАК / НІ] |
|---|---|---|---|
| Зміна клімату | | | |
| Забруднення | | | |
| Водні та морські ресурси | | | |
| Біорізноманіття та екосистеми | | | |
| Циркулярна економіка | | | |
| Власна робоча сила | | | |
| Працівники у ланцюгу створення вартості | | | |
| Громади, що зазнають впливу | | | |
| Споживачі та кінцеві користувачі | | | |
| Ділова поведінка | | | |

15. Якщо підприємство є кооперативом, воно може розкрити:
- (а) фактичну участь працівників, користувачів або інших зацікавлених сторін чи громад в управлінні;

- (b) фінансові інвестиції в капітал або активи суб'єктів господарювання соціальної сфери, зазначених у Рекомендації Ради від 29 вересня 2023 року (за винятком пожертв і внесків); та
- (c) будь-які обмеження щодо розподілу прибутку, пов'язані з взаємним характером діяльності або з характером діяльності, що полягає в наданні послуг загального економічного значення (SGEI).

Керівництво щодо власної робочої сили, працівників у ланцюгу створення вартості, громад, що зазнають впливу і споживачів та кінцевих користувачів

16. Для розуміння питань сталого розвитку, пов'язаних із соціальною сферою та правами людини, слід звернутися до Додатка Б, який містить перелік можливих питань сталого розвитку. Цей перелік може допомогти визначити, чи спрямовані політики, практики або майбутні ініціативи на всебічне усунення негативних **впливів** на права людини, або ж вони обмежуються лише певними групами зацікавлених сторін, на яких здійснюється вплив (наприклад, працівниками у висхідному **ланцюгу створення вартості**). У рамках цього розкриття підприємства можуть також зазначити, чи мають вони процес для розгляду скарг, пов'язаних із правами людини.

1.2. Базовий модуль: Керівництво – Довкіллові показники

В3 – Енергія та викиди парникових газів

Впливи на клімат: споживання енергії та викиди парникових газів

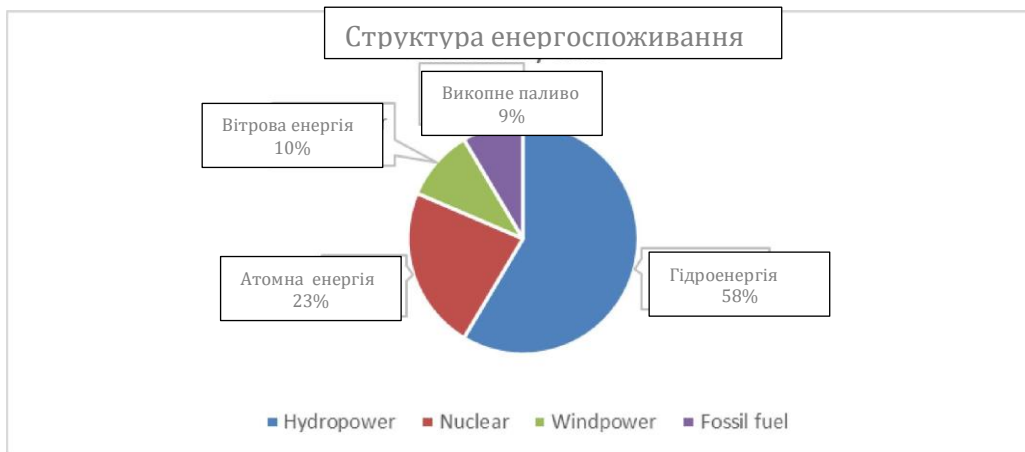
17. Відповідно до пунктів 29 і 30 підприємство звітує про **впливи** на клімат, надаючи інформацію про використання енергії та **викиди парникових газів**. Ці керівництва щодо розкриття В3 не встановлюють додаткових точок даних для розкриттів, передбачених пунктами 29 (щодо споживання енергії) і 30 (щодо викидів парникових газів), а лише ще раз формулюють загальну мету та надають контекст для базового розкриття В3.

Споживання енергії

18. **Впливи**, пов'язані з кліматом, значною мірою зумовлюються споживанням енергії. Тому доречно розкривати як обсяг, так і тип спожитої енергії (наприклад, викопне паливо, таке як вугілля, нафта і газ, порівняно до **відновлюваних джерел енергії**), а також структуру енергоспоживання. Прикладами розкриття інформації про енергію є загальне споживання енергії з розподілом на викопне паливо та електроенергію. Можуть також розкриватися й інші розподіли, наприклад споживання придбаної або самостійно виробленої електроенергії з відновлюваних джерел. Нижче наведено приклад інформації, що передбачено пунктом 29.

| | Споживання відновлюваних джерел енергії (МВт·год) | Споживання невідновлюваних джерел енергії (МВт·год) | Загальне споживання енергії у 202(x) році (МВт·год) |
|---|---|---|---|
| Електроенергія (відповідно до рахунків за комунальні послуги) | 300 | 186 | 486 |
| Паливо | 3 | 7 | 10 |

19. Якщо підприємство закуповує викопне паливо (наприклад, природний газ, нафту) або відновлюване паливо (наприклад, біопаливо, таке як біодизель і біоетанол) для виробництва електроенергії, теплової енергії або охолодження для власного споживання, він повинен уникати подвійного обліку. Тому підприємство враховує енергетичний вміст придбаного палива лише як споживання палива, але не враховує і не звітує повторно про споживання електроенергії та теплової енергії, вироблених із цього палива. Якщо ж електроенергія виробляється з відновлюваних джерел, таких як сонячна чи вітрова енергія, і використання палива для цього не потрібне, підприємство враховує обсяг виробленої та спожитої електроенергії як споживання електроенергії.



20. Підприємство не може компенсувати енергоспоживання виробництвом енергії, навіть якщо енергія, вироблена на **майданчику**, продається третій стороні та використовується нею. Підприємство також повинно уникати подвійного обліку споживання палива при розкритті інформації про споживання енергії, виробленої самостійно. Якщо підприємство виробляє електроенергію з невідновлюваного або відновлюваного палива, а потім споживає цю вироблену електроенергію, споживання енергії повинно враховуватися лише один раз як споживання палива. Частка споживання **відновлюваних джерел енергії** може обчислюватися на основі гарантій походження, сертифікатів відновлюваних джерел енергії або структури електроенергії, про що зазначено в рахунку за електроенергію. У рахунку за електроенергію можуть зазначатися спожиті одиниці електроенергії та відсоток електроенергії, отриманої з відновлюваних джерел, і це орієнтовно виглядає так, як показано на рисунку нижче.
21. Під час підготовки інформації про споживання енергії, що вимагається пунктом 29, підприємство повинно виключати сировину і паливо, які не спалюються для енергетичних цілей. Підприємство, яке споживає паливо як сировину, може розкривати інформацію про таке споживання окремо від обов'язкових розкриттів інформації.

Перерахунок між різними одиницями енергії

22. Підприємства повинні звітувати про споживання енергії у показниках кінцевої енергії, тобто як про обсяг енергії, фактично поставленої підприємству, наприклад МВт·год електроенергії, придбаної в комунального постачальника, пари, отриманої від сусіднього промислового об'єкта, або дизельного пального, придбаного на автозаправних станціях. Електроенергія включає тепло, пару та холод. Паливо включає все, що спалюється, наприклад газ, природний газ, біомасу тощо.
23. Пункт 29 визначає МВт·год як одиницю вимірювання, якій слід надавати перевагу для обліку споживання енергії. Якщо дані щодо палива або біомаси виражені в інших одиницях, таких як енергетичний вміст (наприклад, кДж, БТЕ), об'єм (наприклад, літри, м³) або маса (наприклад, метричні тонни, короткі тонни), необхідно здійснити перерахунок у МВт·год.
24. Для споживання палива, вимірюваного за масою (наприклад, деревина, вугілля), підприємство повинно:
- отримати нижчу теплоту згоряння палива (наприклад, кДж/метричну тонну, ТДж/Гг); це може бути типове значення, опубліковане надійними джерелами, наприклад МГЕЗК, або значення, надане постачальником чи визначене самим підприємством;
 - перерахувати нижчу теплоту згоряння у МВт·год/т, наприклад:
 $1 \text{ ТДж} = 1012 \text{ Дж} = 277,78 \text{ МВт}\cdot\text{год}$; $1 \text{ Гг} = 109 \text{ т} = 1 \text{ 000 т}$;
 $11,9 \text{ ТДж/Гг} = 11,9 \times 277,78 / 1 \text{ 000 т} = 3,31 \text{ МВт}\cdot\text{год/т}$;
 - обчислити енергетичний вміст маси, наприклад:
 $1 \text{ 245 345 т} \times 3,31 \text{ МВт}\cdot\text{год/т} = 4 \text{ 117 111 МВт}\cdot\text{год}$.

25. Для рідкого палива підприємство повинно:
- (a) перерахувати об'єм у масу, помноживши об'єм на густину палива, наприклад:
дизельне пальне = 4 456 000 л; густина дизельного пального = 0,84 кг/л;
 $4\,456\,000\text{ л} \times 0,84\text{ кг/л} = 3\,743\,040\text{ кг} = 3\,743\text{ т}$;
 - (b) обчислити енергетичний вміст, помноживши масу на нижчу теплоту згоряння, наприклад: $3\,743\text{ т} \times 43\text{ ТДж/Гг} = 3\,743\text{ т} \times 43\text{ ТДж} / (1\,000\text{ [т]}) = 160,95\text{ ТДж}$; та
 - (c) перерахувати ТДж у МВт·год, наприклад: $1\text{ ТДж} = 1012\text{ Дж} = 277,778\text{ МВт}\cdot\text{год}$;
 $160,95\text{ ТДж} = 277,78\text{ МВт}\cdot\text{год} / \text{ТДж} \times 160,95\text{ ТДж} = 44\,708\text{ МВт}\cdot\text{год}$.

| Джерело документування: | |
|-------------------------|--|
| Дані | Джерело документування |
| CDP | Технічна записка CDP щодо перерахунку даних про паливо в МВт·год |

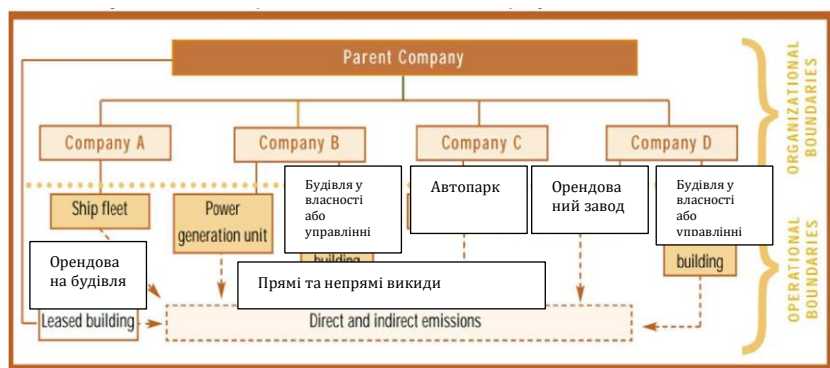
Викиди парникових газів

26. Що стосується валових **викидів парникових газів** (ПГ), які виникають внаслідок діяльності підприємства, вимога пункту 30 ґрунтується на визначеннях і правилах Протоколу про парникові гази (GHG Protocol), що є провідним стандартом обліку викидів парникових газів. Відповідно до пункту 30 підприємства повинні звітувати про викиди Сфери охоплення 1 і Сфери охоплення 2. Викиди парникових газів Сфери охоплення 1 охоплюють прямі викиди від джерел, що перебувають у власності або під контролем підприємства. Викиди Сфери охоплення 2 – це **непрямі викиди парникових газів**, що виникають унаслідок діяльності компанії, яка звітує (оскільки вони пов'язані зі спожитою підприємством енергією), але фактично відбуваються в джерелах, що перебувають у власності або під контролем іншої компанії. Нижче в окремих розділах наведено додаткові керівництва щодо обчислення викидів Сфери охоплення 1 і Сфери охоплення 2.
27. Викиди Сфери охоплення 1 і Сфери охоплення 2 можуть представлятися у такому форматі:

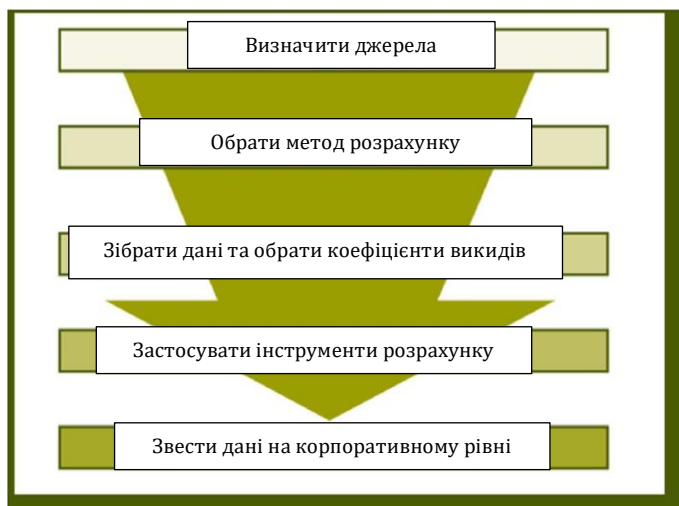
| | Викиди парникових газів у 202(x) році (т CO ₂ e) |
|-------------------|---|
| Сфера охоплення 1 | 45 |
| Сфера охоплення 2 | 6 |
| Разом | 51 |

28. Протокол про парникові гази є глобальним стандартом для вимірювання, звітування та управління викидами парникових газів, який забезпечує відповідність і прозорість. Корпоративний стандарт охоплює керівництва щодо викидів Сфери охоплення 1, Сфери охоплення 2 і Сфери охоплення 3 для компаній та інших організацій (неурядових організацій, органів державної влади тощо).
29. Для забезпечення справедливого обліку викидів підприємства Протокол про парникові гази встановлює перелік принципів звітування:
- (a) доречність: забезпечення того, щоб інвентаризація парникових газів відображала викиди парникових газів організації;
 - (b) повнота: забезпечення того, щоб інвентаризація парникових газів охоплювала всі джерела та види діяльності, пов'язані з викидами парникових газів, у межах обраних меж;
 - (c) відповідність: забезпечення відповідності застосовуваної методології для можливості порівняння в часі;
 - (d) прозорість: розкриття припущень, джерел і методології, використаних під час обчислення викидів парникових газів; та

- (e) точність: забезпечення того, щоб дані про викиди парникових газів були достатньо точними для прийняття рішень користувачами.
30. Як альтернативу Протоколу про парникові гази, підприємства можуть використовувати стандарт ISO 14064-1, якщо він краще відповідає їхнім потребам у звітності.
31. Під час звітування про викиди парникових газів важливо встановити відповідні межі, щоб забезпечити правильність інвентаризації парникових газів та уникнути подвійного обліку викидів. Протокол про парникові гази визначає два основні типи меж — організаційні та операційні.
- (a) Організаційні межі: Протокол про парникові гази визначає їх як межі, що визначають діяльність, яка належить або контролюється підприємством, що звітує, залежно від обраного підходу до консолідації. Існує два підходи до консолідації викидів – підхід на основі частки капіталу або підхід на основі контролю. Підприємство обирає підхід, що найбільш точно відображає його структуру та характер діяльності.
- (b) Підхід на основі частки капіталу передбачає облік викидів парникових газів від діяльності пропорційно частці участі підприємства у відповідній діяльності.
- (c) Підхід на основі контролю передбачає облік викидів парникових газів від діяльності, щодо яких підприємство здійснює фінансовий або операційний контроль. Компанії використовуватимуть критерії операційного або фінансового контролю при застосуванні цього підходу для консолідації та відображення своїх викидів у звіті.
- i. Фінансовий контроль означає, що підприємство здійснює фінансовий контроль над діяльністю, якщо воно має можливість визначити фінансову та операційну політику діяльності з метою отримання економічних вигод від неї.
- ii. Операційний контроль означає, що підприємство здійснює операційний контроль над діяльністю, якщо воно або одна з його дочірніх компаній має повні повноваження щодо запровадження та реалізації своєї операційної політики в межах цієї діяльності.
- (d) Операційні межі: Протокол про парникові гази визначає їх як межі, що визначають прямі та непрямі викиди, пов'язані з діяльністю, що виконується або контролюється компанією, що звітує. Ця оцінка надає підприємству можливість встановити, які види діяльності та джерела спричиняють прямі (Сфера охоплення 1) та непрямі викиди (Сфера охоплення 2 та Сфера охоплення 3), а також визначити перелік непрямих викидів, що виникають внаслідок діяльності підприємства, які підлягають включенню до звітності.
- (e) Визначення меж має відповідати принципам, викладеним вище (відповідність у часі, прозорість у їх документуванні та повнота), і представлено на рисунку нижче ⁽¹⁾.



(1) Протокол про парникові гази. Корпоративний стандарт обліку та звітності за Протоколом про парникові гази – переглянуте видання. Інститут світових ресурсів та Світова рада бізнесу з питань сталого розвитку.



32. Протокол про парникові гази також містить керівництво та кроки, яких слід дотримуватися для ідентифікації, розрахунку та відстеження викидів парникових газів, як показано на рисунку нижче (2).
33. Для підтримки підприємств у підготовці інвентаризації викидів парникових газів та полегшення вирішення проблем, пов'язаних з її підготовкою, розроблено низку інструментів у межах приватних і державних ініціатив. Зокрема, ЄДФФЗ на своєму веб-сайті публікує перелік рекомендованих калькуляторів викидів парникових газів.

Керівництво щодо викидів Сфери охоплення 1 і Сфери охоплення 2 на основі територіального підходу

34. Типові викиди Сфери охоплення 1 включають викиди CO₂ (а також CH₄ та N₂O), пов'язані зі спалюванням палива (наприклад, у котлах, печах, транспортних засобах тощо), та неконтрольовані викиди від систем кондиціонування та промислових процесів.
35. **Викиди Сфери охоплення 2 на основі територіального підходу** включають викиди від купленої або набутої та спожитої компанією електроенергії, тепла, пари та охолодження. Вони відображають середню інтенсивність викидів мереж у місці споживання енергії та здебільшого використовують середні для мережі коефіцієнти викидів. Типові джерела викидів Сфери охоплення 2 пов'язані з обладнанням, що споживає електроенергію (електродвигуни, освітлення, будівлі тощо), теплову енергію (опалення у промислових процесах, будівлях тощо), пару (промислові процеси) та охолодження (промислові процеси, будівлі тощо).
36. Оцінка викидів парникових газів може здійснюватися кількома способами, зокрема за допомогою розрахунків, вимірювань або їх комбінації. Один із поширених підходів базується на розрахунках із використанням коефіцієнтів викидів (КВ), які можуть враховувати потенціал глобального потепління (ПГП) парникового газу. Також можна застосовувати прямі вимірювання за допомогою датчиків (показники витрат і концентрації). У таблиці нижче наведено огляд найпоширеніших методів.

| Метод оцінки викидів парникових газів | Суть методу | Необхідні дані |
|---------------------------------------|--|--|
| Вимірювання | Множення кількості газу, виміряної безпосередньо, на відповідний потенціал глобального потепління. | Пряма кількість газу, що виділяється, отримана в результаті вимірювання витрати газу (витрата, концентрація, обсяг) Потенціал глобального потепління (ПГП) газів |
| Розрахунки | Множення даних про діяльність на коефіцієнт викидів (КВ), що враховує потенціал глобального потепління (ПГП) | Дані про діяльність Коефіцієнти викидів (КВ) |

(2) Протокол про парникові гази. *Корпоративний стандарт обліку та звітності за Протоколом про парникові гази – переглянуте видання*. Інститут світових ресурсів та Світова рада бізнесу з питань сталого розвитку.

37. У таблиці вище наведено такі терміни:

- (a) дані про діяльність, які зазвичай відповідають кількості спожитого палива. Вони можуть бути виражені в одиницях енергії (наприклад, МВт-год), обсягу (наприклад, м³ або л) або масі (наприклад, тоннах або кг). Підприємство може отримати доступ до цих даних, переглянувши квитанції про придбання палива або рахунки за комунальні послуги;
- (b) потенціал глобального потепління, який кількісно відображає вплив парникового газу на клімат порівняно з еквівалентною кількістю діоксиду вуглецю; та
- (c) коефіцієнти викидів (КВ), що кількісно оцінюють обсяг викидів парникових газів на одиницю діяльності. Коефіцієнти викидів часто вже враховують ПГП парникових газів, і в цьому випадку підприємству не потрібно зазначати останній показник.

38. У таблиці нижче наведено неповний перелік джерел, де підприємства можуть легко отримати доступ як до коефіцієнтів викидів (КВ), так і до потенціалу глобального потепління (ПГП). Підприємства також можуть звертатися до авторитетних національних джерел, які можуть бути більш доречними для їхніх умов діяльності.

| | |
|--|--|
| Коефіцієнти викидів (КВ) | Французьке агентство з управління навколишнім середовищем та енергетики (ADEME) - Base Empreinte® МГЕЗК - База даних коефіцієнтів викидів МГЕЗК - Керівні принципи щодо національних кадастрів парникових газів Асоціація органів-емітентів (AIB) - Залишковий коефіцієнт викидів в мережах JRC - Історичні коефіцієнти викидів парникових газів для споживання електроенергії МЕА - Щорічні коефіцієнти викидів парникових газів для країн світу від виробництва електричної та теплової енергії (платний набір даних) |
| Потенціал глобального потепління (ПГП) | МГЕЗК - Потенціал глобального потепління |

39. Підприємства також можуть знайти додаткові керівництва та інструменти щодо того, як діяти та звітувати про свої викиди парникових газів та кліматичні **впливи**, відвідавши веб-сайт SME Climate Hub.

Приклад розрахунку викидів Сфери охоплення 1

40. Компанія А використовує мазут №4 у промисловому котлі. Для цілей фінансового обліку компанія веде облік своїх витрат, а для цілей обліку парникових газів вона фіксує обсяги палива (м³), що відображаються у квитанціях. На основі квитанцій вона визначає річні обсяги придбаного мазуту, а також веде облік запасів мазуту на перший календарний день року. У 2023 році вона придбала 100 м³ мазуту. Згідно із реєстрами компанії, станом на 1 січня 2023 року її запаси становили 2,5 м³, а станом на 1 січня 2024 року — 1 м³. Таким чином, вона визначає (на основі даних про закупівлю та вимірювання запасів), що протягом 2023 року вона спожила 101,5 м³ мазуту.

41. Використовуючи перелік коефіцієнтів викидів МГЕЗК (таблиця 2.3, стор. 2.18), компанія оцінює свій коефіцієнт викидів для суміші дизельного палива та нафтового залишку в співвідношенні 50:50 як 75,75 т CO₂/ТДж, а використовуючи опубліковані статистичні дані щодо енергії, визначає, що нижча теплота згоряння палива становить 0,03921 ТДж/м³. З огляду на те, що ПГП CO₂ дорівнює одиниці, викиди CO₂ для цього конкретного джерела Сфери охоплення 1 становлять:

$$101,5 \text{ м}^3 * 0,03921 \text{ ТДж/м}^3 * 75,75 \text{ т CO}_2/\text{ТДж} * 1 = 301,5 \text{ т CO}_2$$

42. Для повноти цього прикладу також розраховуються викиди CH₄ та N₂O. Перевірка списку коефіцієнтів викидів МГЕЗК показує, що вони становлять, відповідно, 3 кг CH₄/ТДж та 0,6 кг N₂O/ТДж, отже, викиди становлять:

$$\text{Викиди CH}_4 = 101,5 \text{ м}^3 * 0,03921 \text{ ТДж/м}^3 * 3 \text{ кг CO}_2/\text{ТДж} * 29,8 = 0,36 \text{ тCO}_2\text{e}$$

$$\text{Викиди N}_2\text{O} = 101,5 \text{ м}^3 * 0,03921 \text{ ТДж/м}^3 * 0,6 \text{ кг CO}_2/\text{ТДж} * 273 = 0,65 \text{ тCO}_2\text{e}$$

43. Як уже згадувалося, викиди CH₄ та N₂O додають близько 1 т CO₂e до значення CO₂ у 301,5 т CO₂, що становить приблизно 0,3% від загального обсягу. Це можна вважати цілком прийнятною похибкою звітності, тому ці дані не підлягали розрахунку та звітуванню. Потенціал глобального потепління для CH₄ та N₂O взято з Шостого звіту МГЕЗК про оцінювання, розділ 7SM.

44. Компанія А орендує офісну будівлю площею 2 000 м² у Парижі та самостійно оплачує електроенергію, що споживається для центрального опалення та охолодження, освітлення, роботи комп'ютерів та іншого електричного обладнання, такого як побутова техніка. На основі рахунків за комунальні послуги компанія підрахувала, що у 2022 році будівля спожила 282 МВт·год електроенергії. Використовуючи коефіцієнт викидів 73 г CO₂екв / кВт·год для Франції у 2022 році, компанія оцінила свої викиди Сфери охоплення 2 за споживання електроенергії будівлею як

$$\text{Викиди парникових газів} = 282\,000 [\text{кВт}\cdot\text{год}] * 73 \left[\frac{\text{г CO}_2\text{екв}}{\text{кВт}} \right] = 20,6 \text{ т CO}_2\text{екв}$$

45. Підприємства також можуть надавати свої показники Сфери охоплення 2 за ринковим методом. Коефіцієнти викидів для показників Сфери охоплення 2 за ринковим методом відображають договірні домовленості підприємства з його постачальниками енергії. Коефіцієнти викидів за ринковим методом можуть визначатися на основі даних постачальників електричної та теплової енергії, а також підтверджуватися придбанням сертифікатів енергетичних атрибутів (ЕАС) або угод про купівлю-продаж електроенергії (PPA) або використанням *залишкових коефіцієнтів викидів* (AIB, 2024).

В4 – Забруднення повітря, води та ґрунтів

Керівництво щодо підприємств, які зобов'язані звітувати про забруднення, та перелік забруднювачів, що підлягають звітності.

46. Відповідно до пункту 32, підприємство зобов'язане розкривати інформацію про забруднювачі, що викидаються у повітря, воду та ґрунт у процесі діяльності, якщо така інформація підлягає звітуванню згідно із законодавством або в межах системи екологічного управління. Це означає, що підприємство повинно спершу визначити, чи вже подає воно таку інформацію як вимогу закону або на добровільних засадах. Якщо підприємство вже подає інформацію про викиди забруднювачів (або зобов'язане робити це згідно із законодавством), воно має надавати додаткові дані про такі викиди відповідно до вимог пункту 32. Однак якщо підприємство ще не подає таку інформацію (і не зобов'язане робити це згідно із законодавством), воно повинно лише зазначити цей факт.
47. Загалом очікується, що ця вимога застосовуватиметься до підприємств, які є операторами промислових установок або інтенсивних тваринницьких господарств, що підпадають під дію Директиви про викиди від промисловості та тваринництва (IED 2.0 – Директива 2024/1785/ЄС), якою вносяться зміни до Директиви про промислові викиди (IED – Директива 2010/75/ЄС). Директива IED 2.0 поширюється приблизно на 75 000 установок у Європі, охоплюючи такі види діяльності, як спалювання палива в котлах з номінальною потужністю понад 50 МВт, лиття в металургійних цехах, переробка кольорових металів, виробництво вапна, виготовлення керамічних продуктів шляхом випалу, виробництво продуктів захисту рослин або біоцидів, вирощування свиней або птиці (380 голів худоби або більше), дублення шкіри, робота боєнь тощо. У цих випадках установка вже повинна звітувати компетентному органу про забруднювачі, що вивільняються в повітря, воду та ґрунт, а дані є загальнодоступними на порталі згідно з Регламентом про портал промислових викидів (IEPR — Регламент 2024/1244/ЄС), який замінює Європейський реєстр викидів та переносу забруднювачів (E-PRTR — Регламент 166/2006/ЄС). Компанії, що здійснюють діяльність на кількох об'єктах, не зобов'язані подавати консолідовану звітність про викиди на рівні всієї компанії відповідно до EPRTR, оскільки звітність ведеться лише на рівні окремого об'єкта. Цей стандарт вимагає звітування про загальний обсяг забруднювачів для всіх об'єктів. Аналогічно, компанії, які володіють об'єктами, але не здійснюють на них господарської діяльності, не зобов'язані подавати звіти до E-PRTR, проте мають відображати відповідні обсяги викидів у звітах із сталого розвитку.
48. Аналогічним чином, якщо підприємство зобов'язане здійснювати моніторинг та звітувати про забруднювачі, перелічені в E-PRTR, у рамках системи екологічного управління, такої як, наприклад, Схема екологічного управління та аудиту (EMAS) або сертифікація ISO 14001. Це доречні аспекти, які підприємство повинно включити у свій звіт із сталого розвитку.
49. У випадку, коли підприємство має один об'єкт і його дані про забруднення вже оприлюднені, достатньо зробити посилання на документ з цією інформацією, без повторного звітування. Так само, якщо підприємство публікує звіт на рівні організації, наприклад, звіт EMAS, що містить дані щодо забруднення, він може включити їх до звіту із сталого розвитку шляхом посилання.

50. Для подання інформації про забруднювачі у звіті із сталого розвитку підприємство повинно зазначати тип забруднювача та кількість його викидів у повітря, воду й ґрунт у відповідних одиницях виміру маси (наприклад, т або кг).
51. Нижче наведено приклад подання підприємствами інформації про викиди в атмосферу, воду та ґрунт із деталізацією за видами забруднювачів.

| Забруднювач | Викиди (кг) | Середовище викиду (повітря, вода, ґрунт) |
|-----------------------------------|-------------|--|
| наприклад, кадмій та його сполуки | 10 | Вода |
| Тип забруднювача 2 | | |
| Тип забруднювача 3 | | |

52. Відповідно до пункту 32, при звітуванні щодо типів забруднювачів підприємство може посилається на основні категорії забруднювачів, наразі охоплені законодавством ЄС. Однак кожне підприємство має враховувати конкретні забруднювачі, що регулюються законодавством у відповідних юрисдикціях.
53. Основні забруднювачі повітря, визначені законодавством ЄС (Директива (ЄС) 2024/299; Регламент (ЄС) 2024/1244; *Забруднення повітря з основних секторів, ЄК, 2024; Джерела та викиди забруднюючих у повітря в Європі, Європейське агентство довідки, 2022*) включають: оксиди сірки (Sox/SO₂ – наприклад, від виробництва енергії та опалення у виробництві), оксиди азоту (NO_x/NO₂ – наприклад, від транспорту), неметанові леткі органічні сполуки (НМЛОС – наприклад, від сільськогосподарської діяльності), монооксид вуглецю (СО – наприклад, від спалювання викопного палива), аміак (NH₃ – наприклад, від внесення та зберігання гною), тверді частинки (PM₁₀ – наприклад, від спалювання у виробництві, транспорті, сільськогосподарській діяльності), важкі метали (Cd, Hg, Pb, As, Cr, Cu, Ni, Zn), стійкі органічні забруднювачі (загальні ПАВ, ГХБ, ПХД, діоксини/фурани), озоноруйнівні речовини, або «ОДС» (хлорфторвуглеці «ХФВ», гідрохлорфторвуглеці «ГХФВ», галони), чорний вуглець (ЧВ – наприклад, від споживання енергії) тощо.
54. До основних джерел викидів забруднювачів повітря у приватному секторі (які також мають значний вплив на весь **ланцюг створення вартості**) належать: (а) виробництво електроенергії шляхом спалювання викопного палива або біомаси (яке може здійснюватися зовні, з подальшим розподілом через національну електромережу та споживанням у процесі діяльності ланцюга створення вартості); (б) пряме стаціонарне спалювання викопного палива або біомаси в рамках діяльності підприємства, промислових процесів, або експлуатації стаціонарного обладнання чи інших видів діяльності, що вимагають спалювання палива; (с) транспорт (вантажні перевезення, автомобільний, залізничний, морський та авіаційний транспорт, позашляхові транспортні засоби, наприклад, такі, що використовуються в сільському господарстві або будівництві); (d) промислові процеси (усі інші викиди, що не пов'язані зі спалюванням палива та виникають у процесі промислового виробництва); (e) сільське господарство (утримання худоби та управління гноєм, рослинництво, таке як спалювання пожнивних залишків, внесення гною та добрив); (f) захоронення відходів (наприклад, захоронення на полігонах, спалювання, зокрема відкрите спалювання, або компостування).
55. Нижче наведено приклад спрощеної методології, яку компанія може застосовувати для інвентаризації викидів забруднювачів у повітря та розрахунку обсягів відповідних речовин. Ця методологія поділяється на такі етапи (за винятком відображення **ланцюга створення вартості**, оскільки згідно із стандартом VSME інформація, необхідна для виконання цієї вимоги щодо розкриття інформації, має подаватися на рівні компанії, що звітує): (1) визначення джерел викидів у ланцюгу створення вартості, (2) визначення методологій для кількісного оцінювання викидів, (3) збір даних про діяльність, (4) визначення коефіцієнтів викидів та (5) кількісне оцінювання викидів. Посібник містить відповідність між джерелами забруднення та методологіями розрахунку викидів основних забруднювачів повітря (див. таблицю нижче). (3)

| Джерела забруднення | Методологія кількісної оцінки викидів (розділ керівництв) |
|---------------------|---|
| Електроенергія | Розділ 4.1 |
| Спалювання палива | Розділ 4.2 |

(3) SEI та CCAC (2022). Практичний посібник з оцінки викидів забруднюючих у повітря підприємствами. Стокгольмський інститут навколишнього середовища (SEI) та Коаліція з клімату та чистого повітря (CCAC).

| Джерела забруднення | Методологія кількісної оцінки викидів (розділ керівництв) |
|-----------------------|---|
| Транспорт | Розділ 4.3 |
| Промислові процеси | Розділ 4.4 |
| Сільське господарство | Розділ 4.5 |
| Відходи | Розділ 4.6 |

56. Нижче наведено приклад методу розрахунку викидів забруднювачів у повітря з використанням описаної вище методології для виробничого процесу. У розглянутому прикладі M_p — це кількість матеріалу M , що використовується (або виробляється) у ланцюгу створення вартості підприємства за допомогою процесу p (у тоннах, літрах); $K_{V_k,p}$ — коефіцієнт викидів для забруднювача k у процесі p (г на одиницю продукції); $V_{k,p}$ — викиди конкретного забруднювача k для процесу p (г).

$$V_{k,p} = M_p * K_{V_k,p}$$

57. Наприклад, середній виробник шоколаду, який у 2022 році виробить 1 750 тонн продукції, застосовує стандартний коефіцієнт викидів, що дорівнює 2, для розрахунку своїх викидів НМЛОС, що дасть такий результат:

$$1\,750 \text{ тонн шоколаду} * 2 \text{ (коефіцієнт викидів НМЛОС)} = 3\,500 \text{ тонн викидів НМЛОС.}$$

58. Транспорт може бути ще одним значним джерелом забруднення повітря в рамках власної діяльності та на рівні ланцюга створення вартості. У цьому випадку для оцінки викидів певного забруднювача від автомобільного транспорту, наприклад, суб'єкту господарювання необхідно буде скористатися такою формулою, де $V_{Pv,f}$ — споживання палива транспортним засобом типу v на паливі f (кг); $K_{V_k,v,f}$ — коефіцієнт викидів забруднювача k для транспортного засобу типу v на паливі f (г/км); $V_{k,v,f}$ — викиди конкретного забруднювача k для типу транспортного засобу v та палива f (г).

$$V_{k,v,f} = V_{Pv,f} * K_{V_k,v,f}$$

59. Наприклад, легкий комерційний транспортний засіб (LCV), що працює на дизельному паливі та проїхав у 2022 році загалом 2 800 км, спричинив таку кількість викидів РМ10 (коефіцієнт викидів РМ10 становить 1,52 г/кг):

$$2\,800 \text{ км} * 1,52 = 4\,256 \text{ грамів викидів РМ10.}$$

60. Спалювання палива є ще одним критично важливим джерелом викидів в атмосферу. У цьому випадку прикладом формули може бути наступна, де K_{Pn} — це кількість палива n , спожитого в межах категорії джерела (Г/Дж); K_{V_k} — коефіцієнт викидів для цього забруднювача k (г/ГДж); а V_k — викиди конкретного забруднювача k (г).

$$V_k = K_{Pn} * K_{V_k}$$

61. Наприклад, компанія, яка спожила 3 000 000 грамів палива у 2020 році, матиме коефіцієнт викидів (КВ) 0,67 для SO₂, що дасть:

$$3\,000\,000 * 0,67 = 2\,010\,000 \text{ грамів викидів SO}_2 \text{ від спалювання палива у 2020 році.}$$

62. Прикладами основних забруднювачів води (Регламент (ЄС) 2024/1244; Директива 2000/60/ЄС; Директива 2006/118/ЄС; Директива 91/676/ЄЕС; Директива 2010/75/ЄС; та Директива про внесення змін 2024/1785; Викиди промислових забруднювачів у воду в Європі, ЄАД, 2024) є: азот (N), фосфор (P), важкі метали (Cd, Hg, Pb, а також As, Cr, Cu, Ni, Zn), стійкі органічні забруднювачі та пестициди, БТЕК (бензол, толуол, етилбензол, ксилоли) та інші легкі органічні сполуки (ЛОС), речовини, що негативно впливають на кисневий баланс (вимірюється за допомогою таких параметрів, як БСК, ХСК тощо), загальний органічний вуглець (ЗОВ) тощо.

63. Пестициди та поживні речовини (наприклад, азот і фосфор) можуть вивільнятися у воду внаслідок сільськогосподарської діяльності (*Основні джерела забруднення води*, ЄАД, 2023; *Вступ до моніторингу та оцінки якості прісної води — Технічні рекомендації, ЮНЕП, 2023*) (наприклад, внаслідок внесення гною або неорганічних добрив). Концентрації важких металів можуть бути наслідком промислової розробки та скидання стічних вод. ЗОВ є загальним індикатором забруднення води органічною речовиною, що вказує на наявність живої матерії, наприклад, у стічних водах, а також у поверхневих і підземних водах (звичайні рівні концентрації становлять менше 10 мг/л-1 та 2 мг/л-1 відповідно). ХСК є показником наявності промислових стоків або каналізаційних вод. У незабруднених водах значення ХСК зазвичай нижчі за 20 мг/л-1, тоді як у промислових стічних водах вони можуть досягати 60 000 мг/л-1. БСК зазвичай використовується для визначення забруднення органічними речовинами у поверхневих водах, а також для оцінки ефективності очищення стічних вод, і зазвичай має значення близько 2 мг/л-1 у незабруднених водах та 10 мг/л-1 і більше у забруднених водах. ЛОС можуть потрапляти у воду внаслідок вивільнення речовин у воду.
64. Щодо методології вимірювання викидів у воду, ЄАД (*Розрахунок викидів у воду — спрощений метод (Звіт ETC/ICM 3/2022)*) рекомендує просту методику оцінювання, аналогічну тій, що застосовується для визначення викидів забруднювачів повітря. У наведеній нижче формулі КА_д – це коефіцієнт активності для діяльності д (який слід обирати на основі конкретної діяльності або процесу; наприклад, див. Мп у розрахунку викидів у повітря вище); КВ_{зд} – це коефіцієнт викидів для забруднювача з для діяльності д; а Викид_{зд} – це викиди конкретного забруднювача з для діяльності д.
- $$\text{Викид}_{зд} = \text{КА}_{д} * \text{КВ}_{зд}$$
65. Прикладами основних забруднювачів, що викидаються в ґрунт (Регламент (ЄС) 2024/1244; Директива 86/278/ЄЕС), є: N, P, важкі метали (наприклад, внесення в ґрунт осаду стічних вод), БТЕК та інші ЛОС, СО₂ та пестициди.
66. Основними джерелами забруднення ґрунту у приватному секторі є переважно продукти або побічні продукти промислових процесів (наприклад, виробництво хімікатів, енергії, текстилю), випадкові розливи нафтопродуктів, тваринництво та сільськогосподарська діяльність (наприклад, зрошення сільськогосподарських угідь неочищеними стічними водами, птахівництво), виробництво та очищення стічних вод, видобуток та переробка металів і корисних копалин, а також транспорт (*Глобальна оцінка забруднення ґрунту: Звіт, ФАО, 2021 р.*).
67. Для надання підтримки компаніям у розрахунку їхніх викидів у повітря, воду та ґрунт було розроблено кілька національних посібників, наприклад, в Австралії («Посібник з методики оцінки викидів для виробництва безалкогольних напоїв», *Національний реєстр забруднення*) та Південній Африці («Посібник із звітування та оцінки викидів для IPWIS»). Підприємствам пропонується кілька методів оцінки викидів, залежно від наявних ресурсів і можливостей: прямі вимірювання (наприклад, відбір проб, використання системи безперервного моніторингу), баланс маси, інженерні розрахунки, використання коефіцієнтів викидів (за тією самою формулою, що застосовується для розрахунку викидів у повітря та воду), тощо. Загальний підхід до розрахунку таких викидів полягає в тому, щоб: 1) визначити джерела викидів на об'єкті (спалювання, виробництво, випаровування розчинників, зберігання, неорганізовані викиди); 2) скласти перелік доступної інформації; 3) визначити у переліку методів оцінки найбільш підходящий для конкретного процесу, що оцінюється, з урахуванням наявної інформації та вимірювальних інструментів, які можна придбати для отримання необхідних даних; 4) зібрати дані, необхідні для кожного методу; та 5) розрахувати викиди. У посібниках наведено кілька формул та прикладів для кожного методу розрахунку викидів.
68. Перелік коефіцієнтів викидів для забруднювачів повітря можна знайти на спеціальній веб-сторінці Європейського агентства довкілля. Хоча коефіцієнти викидів найчастіше застосовуються для оцінки забруднення повітря, Всесвітня організація охорони здоров'я також оприлюднила відповідні коефіцієнти для скидання у поверхневі води та захоронення у ґрунті для окремих процесів. Додаткові коефіцієнти викидів для СО₂ можна переглянути на веб-сторінці «Інструментарію для ідентифікації та кількісного визначення викидів діоксидів, фуранів та інших ненавмисних СО₂».
69. Слід зазначити, що вимоги, викладені у пункті 32, застосовуються лише до МСП, що здійснюють діяльність у конкретних галузях. Наприклад, підприємства, що надають послуги (зокрема працюють у коворкінгах, спільних приміщеннях або дистанційно), як правило, не підпадають під сферу застосування цієї вимоги щодо розкриття інформації. Натомість підприємства, що здійснюють виробничу діяльність (зокрема у хімічній галузі), зазвичай створюють **впливи** у вигляді забруднення і, відповідно, підпадають під вимоги цього розкриття інформації. У таблиці нижче, підготовленій на основі *Посібника користувача EMAS*, наведено приклади галузевих впливів, зокрема для офісних послуг, де аспекти, пов'язані із забрудненням довкілля, як правило, є незначними.

| Вид діяльності | Довкілєвий аспект | Вплив на довкілля |
|-----------------------|--|--|
| Транспорт | <ul style="list-style-type: none"> — використані машинні оливи, споживання палива — викиди транспортних засобів — стирання шин (дрібнодисперсний пил) | <ul style="list-style-type: none"> — забруднення ґрунтів, води, повітря — парниковий ефект, шум |
| Будівництво | <ul style="list-style-type: none"> — споживання первинної сировини (ресурсів) — викиди в атмосферу, шум, вібрації тощо. Від будівельної техніки — споживання земельних ресурсів | <ul style="list-style-type: none"> — доступність сировини — шум, забруднення ґрунтів, води, повітря — руйнування ґрунтового покриву — втрата біорізноманіття |
| Офісні послуги | <ul style="list-style-type: none"> — споживання матеріалів (наприклад, паперу, тонера) — споживання електроенергії (призводить до непрямих викидів CO2) | <ul style="list-style-type: none"> — утворення змішаних побутових відходів — парниковий ефект |
| Хімічна промисловість | <ul style="list-style-type: none"> — споживання первинної сировини (ресурсів) — стічні води — викиди летких органічних сполук — викиди озоноруйнівних речовин | <ul style="list-style-type: none"> — доступність сировини — забруднення води — фотохімічний озон — руйнування озонового шару |

В5 – Біорізноманіття

Керівництво з визначення майданчиків, розташованих на сусідніх територіях або на територіях із вразливим біорізноманіттям

70. У пункті 33 передбачено, що підприємство зобов'язане розкривати інформацію про **майданчики**, на яких воно здійснює діяльність і які розташовані **на сусідніх територіях або на територіях з вразливим біорізноманіттям**. Території з вразливим біорізноманіттям визначаються як такі відповідно до спеціального природоохоронного законодавства на європейському або міжнародному рівні. До них належать території, що входять до мережі природоохоронних територій Natura 2000, майданчики Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО та ключові осередки біорізноманіття («КОБ»), а також інші природоохоронні території, визначені державними органами як такі, що потребують особливого захисту (наприклад, природоохоронні території в лісах або території, що знаходяться в межах річкових басейнів).
71. Для ідентифікації природоохоронних територій та **територій з вразливим біорізноманіттям**, підприємство може звертатися до таких баз даних, як *Всесвітня база даних природоохоронних територій (WDPA)* (глобальна база даних, що допомагає ідентифікувати морські та наземні природоохоронні території), *Всесвітня база даних ключових осередків біорізноманіття* та *Червоний список МСОП видів, що перебувають під загрозою зникнення*. Підприємство також може використовувати такі інструменти, як Інтегрований інструмент оцінки біорізноманіття (ІВАТ).
72. **Сусідня**, у контексті В5 «Біорізноманіття», означає територію, що (частково) накладається на **територію з вразливим біорізноманіттям**, або прилягає до неї.
73. У таблиці нижче наведено приклад представлення інформації про **майданчики**, що знаходяться на сусідній території або в межах **територій з вразливим біорізноманіттям**.

| Місце розташування | Площа території (гектари) | Територія з вразливим біорізноманіттям | Специфікація (знаходиться на сусідній території або в межах території з вразливим біорізноманіттям) |
|-----------------------------|---------------------------|--|---|
| Країна – Назва майданчику 1 | | | |
| Країна – Назва майданчику 2 | | | |
| Країна – Назва майданчику 3 | | | |
| ... | | | |

Керівництво щодо розрахунку та звітування про землекористування

74. Під «**територією з непроникним покриттям**» слід розуміти територію, де первинний ґрунт був покритий (наприклад, дорогами, будівлями, автостоянками), що робить його непроникним та спричиняє **вплив** на довкілля.
75. Зелена територія або «**природоохоронна територія**» – це територія, призначена передусім для збереження або відновлення природних екосистем. Території, сусідні з природними та зеленими територіями, можуть бути розташовані на **майданчику** організації та включати дахи, фасади, системи водовідведення або інші елементи, спроектовані, пристосовані або керовані з метою сприяння біорізноманіттю. Території, сусідні з природними територіями, також можуть розташовуватися за межами майданчику організації, якщо вони перебувають у її власності або під управлінням і передусім призначені для підтримки біорізноманіття.
76. У таблиці нижче наведено приклад представлення інформації про **землекористування** (EMAS, 2023).

| Тип землекористування | Площа території (гектари або м2) |
|---|----------------------------------|
| Загальна територія з непроникним покриттям | |
| Загальна природоохоронна територія на майданчику | |
| Загальна природоохоронна територія за межами майданчику | |
| Загальне використання землі | |

В6 – Вода

Керівництво щодо розрахунку та звітування про забір води та споживання води

77. **Забір води** — це кількість води, що надійшло в межі підприємства з усіх джерел протягом звітного періоду. На практиці для більшості підприємств це стосується кількості води, взятої з мережі централізованого водопостачання, як зазначено в рахунках за комунальні послуги. Однак, у відповідних випадках, забір води також включає кількість води, взятої з інших джерел, таких як підземні води з власних свердловин, вода, взята з річок або озер, або вода, отримана від інших підприємств. У випадку підприємств, що здійснюють діяльність у сільському господарстві, до забору води також належить дощова вода за умови її безпосереднього збору та зберігання підприємством.
78. Дані про **забір води** можуть визначитися на основі вимірювань за допомогою витратомірів або на підставі рахунків за водопостачання. На практиці для більшості підприємств обсяг забору води відповідає кількості води, взятої з мережі централізованого водопостачання, як зазначено в рахунках за комунальні послуги. У випадках, коли прямі вимірювання неможливі або вважаються недостатніми і тому потребують доповнення, дані про забір води можна оцінити, використовуючи, наприклад, розрахункові моделі та галузеві стандарти.
79. Наприклад, для спільного офісу або коворкінгу обсяг **забору води** може визначитися на основі загального водоспоживання будівлі (відповідно до рахунків за водопостачання) з подальшим розрахунком на одного **найманого працівника**:

$$\text{Щоденний забір води на одного найманого працівника (л)} = \frac{\text{річний забір води (л)}}{\text{кількість найманих працівників у всій спільній будівлі} \times \text{кількість робочих днів}}.$$

Потім підприємство може помножити забір води на одного найманого працівника на кількість своїх найманих працівників та кількість днів, які вони працювали у звітному році, щоб отримати остаточну цифру, необхідну для даної точки даних.

Для наведення числового прикладу із застосуванням запропонованої формули: річний забір води коворкінгу за рахунком становить $1\,296\,000\text{ м}^3$ (що відповідає $1\,296\,000\text{ л}$), у коворкінгу 100 найманих працівників різних компаній працюють разом протягом, припустимо, 240 днів на рік. Припущення щодо середньої кількості відпрацьованих днів може ґрунтуватися, наприклад, на національній статистиці. У цьому випадку щоденний обсяг забору води на одного найманого працівника становитиме:

$$\text{щоденний обсяг забору води на одного найманого працівника} = 1\,296\,000\text{ л} / (100 \times 240) = 54\text{ л}$$

80. Якщо припустити, що в підприємства, яке подає звіт, працює 25 **найманих працівників** і що вони користуються коворкінг-простором 220 днів на рік, то річний **забір води** для цього підприємства в коворкінг-просторі можна розрахувати як забір води на одного найманого співробітника, помножений на кількість найманих співробітників та кількість відпрацьованих днів, тобто $54\text{ л} \times 25 \times 220 = 297\,000\text{ л}$ (що відповідає 297 м^3).
81. Такий розрахунок є корисним у разі наявності даних із рахунку за воду спільної будівлі. Цей простий метод розрахунку має певні обмеження, оскільки не враховує різниці у водоспоживанні між різними частинами будівлі (наприклад, у семиповерховій будівлі шість поверхів можуть бути відведені під офіси, а один — під їдальню або ресторан). Підприємство може уточнити базовий розрахунок, наведений вище, за наявності додаткових даних.
82. Альтернативним методом оцінки **забору води** у спільних офісах, коли рахунок за воду недоступний, може бути розрахунок на основі витрати води на одиницю обладнання та розрахункової кількості людей у приміщенні як основних вхідних даних. Можлива формула може бути такою:

Загальний обсяг забору води = \sum (Витрата води \times Кількість випадків використання на день \times Кількість днів на рік \times Розрахункова кількість людей у приміщенні), де:

- (a) розхід води для кожного водопровідного приладу можна отримати, наприклад, з проектною документацією або з етикеток на приладах, або оцінити на основі середніх даних, що є у відкритому доступі, якщо більш точна інформація недоступна;
- (b) кількість випадків використання на день можна оцінити на основі середніх показників, що є у відкритому доступі;
- (c) «кількість днів» означає кількість робочих днів підприємства, що звітує, протягом року;
- (d) «розрахункова кількість людей у приміщенні» означає кількість **найманих працівників** підприємства, які використовують офіс; часто розраховується у вигляді еквівалента повної зайнятості (FTE);
- (e) та знак \sum означає, що розрахунки проводяться для кожного приладу окремо, після чого результати підсумовуються, щоб отримати загальний обсяг забору води підприємства, що працює у спільному офісі.
83. Додатковим можливим джерелом, яке може допомогти у звітуванні про забір води для підприємств, що працюють у спільних офісах, є «*Посібник користувача JRC щодо індикатора рівня (рівнів) 3.1: Споживання води на етапі використання*», а також додаткові пов'язані документи та таблиці розрахунків (див. розділ *PG Section Documents | Product Bureau (europa.eu)*). Крім того, підприємство може ознайомитися з *Довідковим документом EMAS для сектору державного управління та Довідковим документом EMAS для будівельної галузі*, а також врахувати системи рейтингування і сертифікації, які можуть надати корисні вказівки щодо методологій для подальшого уточнення розрахунку обсягу забору води.
84. Наведені приклади отримання даних про **забір води** у спільних офісах можуть бути адаптовані та застосовані підприємствами, що працюють у різних галузях, із відповідними коригуваннями, що враховують галузеві особливості та специфіку діяльності конкретного підприємства. Для ознайомлення з методологією та індикаторами забору води для МСП та окремих галузей, а також з галузевими стандартами та еталонними показниками, можна звернутися до «Спрощеної методики *EMAS Easy для суб'єктів малого та середнього бізнесу*» та *галузевих довідкових документів EMAS (SRD)*.
85. **Споживання води** – це кількість води, забраної у межі підприємства та нескинутої назад у водне середовище або третій стороні. Зазвичай це стосується води, що випаровується – наприклад, у процесах використання теплової енергії, таких як сушіння чи виробництво електроенергії, – води, що міститься у продуктах – наприклад, у виробництві харчових продуктів, – або води для зрошення сільськогосподарських угідь – наприклад, що використовується у сільському господарстві чи для поливу території підприємства.

86. Скидання води означає, зокрема, кількість води, що передається безпосередньо до приймальних водойм, таких як озера чи річки, до громадської каналізації або до інших підприємств для каскадного використання води. Це можна розглядати як вихід води з підприємства.
87. Таким чином, *споживання води* може бути розраховано таким чином:

Споживання води = Обсяг води, що надходить – Обсяг води, що відводиться

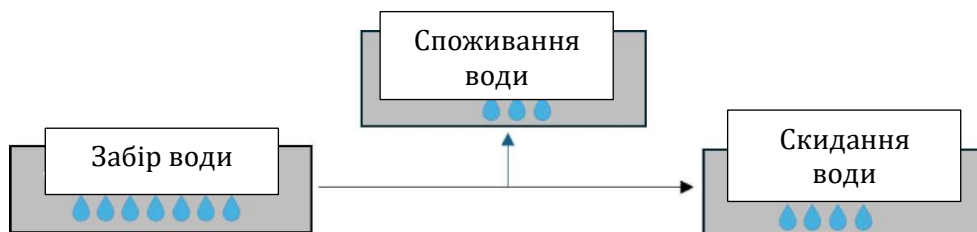
або, іншими
словами:

Споживання води = (Обсяг води, що забирається) – Обсяг води, що скидається.

Для підприємств, які забирають воду виключно з мережі централізованого водопостачання та скидають її в каналізацію, споживання води буде близьким до нуля, а отже, його можна не вказувати у звіті.

У ширшому сенсі вимога щодо розкриття інформації про споживання води застосовується до даних, які вже регламентуються законом, вже включені у звіти та/або є типовими для відповідної галузі діяльності.

88. Схематичне зображення взаємозв'язку між *забором води*, *споживанням води* та скиданням води можна побачити на рисунку нижче.

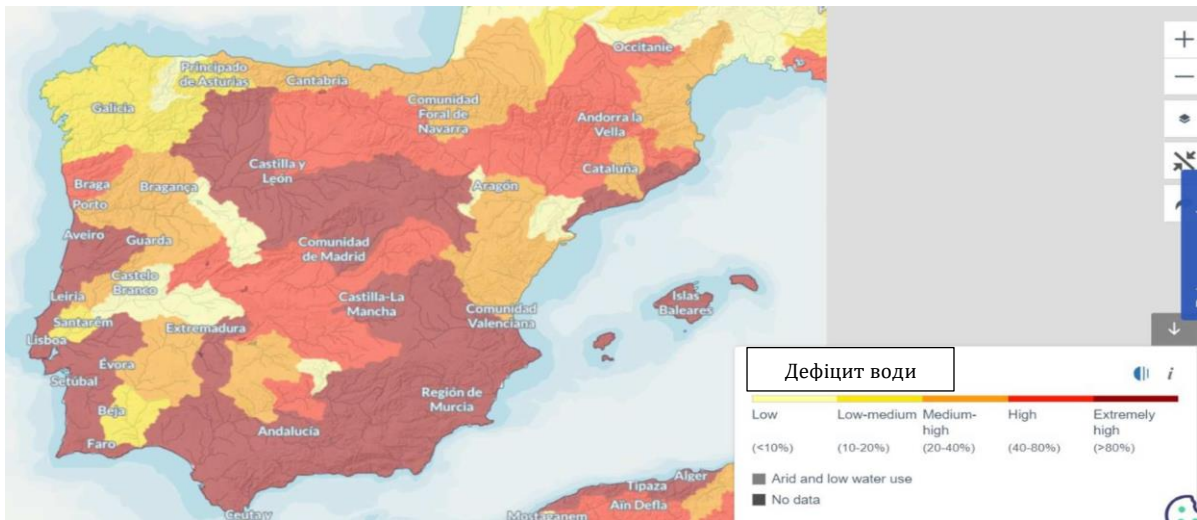


89. Підприємство може надати додаткову інформацію для уточнення контексту свого *забору води* або споживання води. Наприклад, підприємство може зазначити, чи здійснюється збір дощової води та її використання як альтернативи водопровідній воді, або чи скидається вода іншим сторонам для каскадного використання.
90. Нижче наведено приклад подання кількісної інформації підприємствами щодо відборів, скидів та споживання води з деталізацією за місцем розташування *майданчику*.

| | Забір води Наприклад, м3 | Споживання води Наприклад, м3 (якщо застосовно) |
|--|-----------------------------|--|
| Усі <i>майданчики</i> | | |
| <i>Майданчики на територіях з дефіцитом води</i> | | |

Керівництво з визначення того, чи здійснює підприємство діяльність на території з високим рівнем водного стресу

91. Підприємство може звернутися до місцевих (зокрема національних чи регіональних) органів управління водними ресурсами у місцях здійснення діяльності, щоб отримати інформацію для оцінки водних ресурсів, включно з визначенням територій із високим дефіцитом води. Підприємство також може скористатися загальнодоступними та безкоштовними інструментами, що відображають дефіцит водних ресурсів у світі. Одним із таких інструментів є «Атлас водних ризиків *Aqueduct*» від Світового інституту ресурсів (WRI), який надає інтерактивну карту індикатора дефіциту води («базовий показник дефіциту води», що вимірює співвідношення загального попиту на воду до доступних відновлюваних запасів поверхневих та підземних вод) на рівні суббасейнів. За допомогою цього інструмента підприємства можуть ознайомитися з базовими показниками дефіциту води, встановленими для різних річкових басейнів у всьому світі. Значення базового індикатора дефіциту води вище 40 % вказує на територію з високим рівнем водного стресу.
92. Для ілюстрації на карті нижче показано основні річкові басейни Іберійського півострова та їх класифікацію за рівнем дефіциту води згідно з даними Атласу водних ризиків *Aqueduct* від WRI.



На цьому рисунку можна побачити кілька річкових басейнів на Іберійському півострові разом із їхньою класифікацією за рівнем дефіциту води. Більша частина південної частини півострова розташована на території значного дефіциту води – за винятком річкового басейну Гвадіана (позначеного жовтим кольором). Таким чином, якщо підприємство здійснює діяльність у річковому басейні Гвадалквівір (наприклад, у регіоні Андалусії, який характеризується значним дефіцитом води), воно повинно провести розбивку свого *споживання води* за відповідним регіоном/водним басейном. Однак якщо його діяльність здійснюється в південній частині річкового басейну Гвадіана (де рівень дефіциту води є низьким), розподіл споживання води за цим регіоном/водним басейном не є необхідним.

93. Іншими інструментами, до яких підприємства можуть звернутися для визначення свого розташування на територіях з дефіцитом води, є статична карта (та відповідний набір даних), надані Європейським агентством довкілля (ЄАД) «Індекс використання водних ресурсів плюс» (WEI+) для літнього періоду та міських морфологічних зон (UMZ) та інтерактивна карта «Індекс використання водних ресурсів плюс» (WEI+) для районів річкових басейнів (1990-2015 рр.), обидві з яких містять індикатор дефіциту води WEI+, що вимірює загальне *споживання води* як відсоток від поновлюваних ресурсів прісної води на рівні суббасейну. Показники WEI+, що дорівнюють або перевищують 40 %, зазвичай вказують на високий дефіцит води. Варто підкреслити, що Атлас водних ризиків Aqueduct від WRI визначає базовий індикатор дефіциту води на основі попиту на воду, тоді як індикатор дефіциту води WEI+ від ЄАД ґрунтується на фактичному споживанні води.

В7 – Використання ресурсів, циркулярна економіка та управління відходами **Керівництво щодо принципів циркулярної економіки**

94. При розкритті інформації про свої продукти, використання матеріалів та управління відходами, підприємство може надавати інформацію стосовно *принципів циркулярної економіки*. Принципи циркулярної економіки викладені в пунктах нижче. Ключові принципи циркулярної економіки викладені нижче, а ключові принципи, що враховуються Європейською комісією, виділені курсивом.

Усунення відходів та забруднення може бути досягнуте шляхом вдосконалення процесів, а також завдяки врахуванню аспектів дизайну, таких як *зручність використання, можливість повторного використання, ремонтпридатність, розбір та повна модернізація*.

Циркуляція продуктів та матеріалів (з максимальною вигодою) передбачає повторне використання та *рециклінг* як ключові механізми. Водночас ефективність цього процесу зростає, якщо на етапі проектування приділяти особливу увагу аспектам циркулярності, таким як *зручність використання, можливість повторного застосування, ремонтпридатність, повна модернізація та розбір*. Також можна враховувати такі коефіцієнти, як використання біоматеріалів та їх *рециркуляція через біологічний цикл*, наприклад, використання біорозкладних покриттів для сільськогосподарських культур замість пластику в сільському господарстві.

Відновлення природи – у міру можливості діяльність людини повинна бути спрямована на







відновлення природи та поліпшення або відновлення ключових екологічних функцій (наприклад, дренажу, забезпечення середовища існування, терморегуляції тощо), які могли бути втрачені внаслідок попередньої діяльності людини.




Керівництво щодо загального обсягу утворення відходів та відходів, що направляються на рециклінг або повторне використання

95. Підприємства, які утворюють виключно побутові відходи, можуть не дотримуватися вимог пункту 38. У таких випадках підприємство лише зазначає, що він утворює цей вид відходів.
96. Звітуючи про **небезпечні відходи** відповідно до пункту 38(a), підприємство виконує вимоги щодо **радіоактивних відходів**, викладені в індикаторі № 9 у Таблиці № 1 Додатка 1 до Регламенту про розкриття інформації щодо сталого фінансування (SFDR) (4). Індикатор SFDR (співвідношення між тоннами радіоактивних та **небезпечних відходів**) може бути обчислений на основі чисельника та знаменника, які підприємство подає у звітності відповідно до пункту 38(a).
97. МСП зобов'язані розкривати інформацію про небезпечні та **радіоактивні відходи**, якщо їхня діяльність пов'язана з утворенням таких відходів. Застосування залежить від наявності небезпечних або радіоактивних матеріалів у бізнес-процесах.
98. Підприємствам рекомендується класифікувати свої **небезпечні відходи** за допомогою *Європейського каталогу відходів, або ЄКВ* (Рішення Комісії від 18 грудня 2014 року, що вносить зміни до Рішення 2000/532/ЄС щодо переліку відходів відповідно до Директиви 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради), який класифікує відходи за типами. Будь-які відходи, позначені зірочкою (*), класифікуються в ЄКВ як небезпечні, зазвичай із зазначенням «містять небезпечні речовини». Наприклад:
- (a) медична галузь: забруднені гострі предмети, такі як голки та шприци, що використовуються в медичних закладах («відходи, збір та захоронення яких підлягають особливим вимогам з метою запобігання інфікуванню», код ЄКВ 18 01 03*), цитотоксичні та цитостатичні лікарські засоби (код ЄКВ 18 01 08*), відпрацьовані радіофармацевтичні препарати та певне діагностичне обладнання, що містить радіоактивні матеріали;
 - (b) виробнича галузь: відпрацьовані мастила та оливи, класифіковані як небезпечні (код ЄКВ 13 02 05*);
 - (c) будівельна галузь: матеріали, що містять азбест (код ЄКВ 17 09 03*), ґрунт та каміння, що містять небезпечні речовини (код ЄКВ 17 05 03*), та
 - (d) батареї та акумулятори: свинцеві батареї (код ЄКВ 16 06 01*), нікель-кадмієві батареї (код ЄКВ 16 06 02*), батареї, що містять ртуть (код ЄКВ 16 06 03*).
99. Проте відходи вважаються небезпечними, якщо вони мають одну або кілька небезпечних властивостей, перелічених у Додатку II до Рамкової директиви про відходи (Директива 2008/98/ЄС). Для зручності вони наведені нижче разом із відповідними піктограмами, що допомагають ідентифікувати небезпечні властивості, такі як горючість, токсичність та корозійність, які можуть призвести до класифікації відходів як небезпечних.
100. **Радіоактивні відходи** також мають або можуть мати небезпечні властивості, що роблять їх небезпечними, а саме канцерогенні, мутагенні або токсичні для репродуктивної системи. Проте радіоактивні речовини підпадають під дію окремих нормативних актів у межах ЄС (Директива Ради 2011/70/Євратом). Компанії, що використовують радіоактивні матеріали, здатні утворювати радіоактивні відходи, які підпадають під дію нормативних актів ЄС, повинні бути про це поінформовані. Радіоактивні відходи слід ідентифікувати на основі наявності радіонуклідів у концентраціях, що перевищують нормативні порогові значення.
101. **Радіоактивні відходи** можуть міститися в різноманітних предметах, таких як медичне, дослідницьке та промислове обладнання, детектори диму або шлами.

(4) Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 2022/1288 від 6 квітня 2022 року, що доповнює Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 2019/2088 щодо регуляторних технічних стандартів, які визначають особливості змісту та подання інформації стосовно принципу «незавдання суттєвої шкоди», з уточненням змісту, методологій та подання інформації щодо індикаторів сталого розвитку та негативного впливу на сталий розвиток, а також змісту та подання інформації щодо популяризації довкіллевих або соціальних характеристик та цілей сталого інвестування у передоговірних документах, на вебсайтах та у періодичних звітах (C/2022/1931, Офіційний вісник Європейського Союзу, серія L (Законодавство) 196, 25.7.2022, с. 1–72).

102. Піктограми небезпеки для кожного класу небезпеки представлені нижче.

| Піктограма небезпеки | Опис піктограми, символ і клас | Що це означає? |
|---|---|--|
|  | «Газ під тиском» Символ: газований балон Фізична небезпека | <ul style="list-style-type: none"> — Містить газ під тиском; може вибухнути при нагріванні — Містить охолоджений газ; може спричинити криогенні опіки або травми |
|  | «Вибухонебезпечний» Символ: Бомба, що вибухає Фізична небезпека | <ul style="list-style-type: none"> — Нестабільна вибухонебезпечна речовина — Вибухова речовина; небезпека вибуху масою — Вибухова речовина; небезпека уламків від вибуху — Вибухова речовина; небезпека пожежі, вибухової хвилі або уламків — Небезпека вибуху масою під дією вогню |
|  | «Окисник» Символ: Полум'я над колом Фізична небезпека | <ul style="list-style-type: none"> — Може викликати або підсилювати горіння; окисник. — Може викликати горіння або вибух; сильний окисник. |
|  | «Легкозаймиста речовина» Символ: полум'я Фізична небезпека | <ul style="list-style-type: none"> — Легкозаймистий газ — Займистий газ — Легкозаймистий аерозоль — Займистий аерозоль — Надзвичайно легкозаймиста рідина і пар — Легкозаймиста рідина і пар — Горюча тверда речовина |
|  | «Корозійна дія» Символ: корозія Фізична небезпека / Небезпека для здоров'я | <ul style="list-style-type: none"> — Може викликати корозію металів — Викликає серйозні опіки шкіри й пошкодження очей |
|  | «Небезпека для здоров'я / Шкідливий вплив на озоновий шар» Символ: знак оклику Небезпека для здоров'я | <ul style="list-style-type: none"> — Може викликати подразнення дихальних шляхів — Може викликати сонливість або запаморочення — Може викликати алергічну реакцію шкіри — Викликає подразнення очей — Викликає подразнення шкіри — Шкідливо при ковтанні — Шкідливо при контакті зі шкірою — Шкідливо при потраплянні в дихальні шляхи — Шкодить суспільному здоров'ю й довкіллю шляхом руйнування озонового шару у верхніх шарах атмосфери |

| Піктограма небезпеки | Опис піктограми, символ і клас | Що це означає? |
|--|--|--|
|  | «Гостра токсичність» Символ: Черепа з кістками Небезпека для здоров'я | <ul style="list-style-type: none"> — Смертельно при ковтанні — Смертельно при контактi зi шкірою — Смертельно при вдиханні — Отруйно при ковтанні — Отруйно при контактi зi шкірою — Отруйно при вдиханні |
|  | «Серйозна небезпека для здоров'я» Символ: небезпека для здоров'я Небезпека для здоров'я | <ul style="list-style-type: none"> — Може бути смертельним при ковтанні й потраплянні в дихальні шляхи — Шкідливо для органів — Може бути шкідливим для органів — Шкідливо для органів — Скоріш за все, може шкодити репродуктивним функціям або плоду в утробі матері — Може викликати рак — Скоріш за все, може викликати рак — Може викликати генетичні дефекти — Скоріш за все, може викликати генетичні дефекти — При вдиханні може викликати алергічні або астматичні симптоми, або утруднення дихання |
|  | «Небезпечно для довкілля» Символ: Довкілля Небезпека для довкілля | <ul style="list-style-type: none"> — Дуже отруйно для водяних організмів, із тривалими наслідками — Отруйно для водяних організмів, із тривалими наслідками |

Піктограми, що вказують на небезпечні властивості, Додаток V до Регламенту (ЄС) № 1272/2008 «Про класифікацію, маркування та пакування» (CLP).

103. Надаючи інформацію про утворення відходів або їх відхилення від захоронення, підприємство має, за можливості, подавати таку інформацію в одиницях ваги (наприклад, кг або тонни). Проте якщо підприємство вважає одиниці ваги невідповідними, він може натомість розкривати зазначені показники в об'ємах (наприклад, м³).
104. При розкритті інформації про загальний річний обсяг відходів, спрямованих на **рециклінг** або повторне використання, підприємство повинно враховувати відходи, які сортуються та надсилаються операторам з рециклінгу або повторного використання (наприклад, кількість відходів, поміщених у контейнери для рециклінгу, або сортування відходів за певними категоріями матеріалів та їх доставка на об'єкти з переробки відходів), а не фактично перероблені чи повторно використані відходи.
105. При розкритті інформації про відходи підприємство може використовувати такі таблиці.

| | Утворені відходи (наприклад, у тоннах) | |
|-------------------------|--|------------------------------------|
| | Загальний обсяг утворених відходів, з яких: | |
| | Відходи, спрямовані на рециклінг або повторне використання | Відходи, спрямовані на захоронення |
| Безпечні відходи | | |
| Тип відходів 1 | | |
| Тип відходів 2 | | |
| ... | | |

| | Утворені відходи (наприклад, у тоннах) | | |
|--------------------|---|--|------------------------------------|
| | Загальний обсяг утворених відходів, з яких: | | |
| | | Відходи, спрямовані на рециклінг або повторне використання | Відходи, спрямовані на захоронення |
| Небезпечні відходи | | | |
| Тип відходів 1 | | | |
| ... | | | |

106. До прикладів **небезпечних відходів**, які можуть утворюватися на малих підприємствах, належать батареї, відпрацьовані мастила, пестициди, обладнання, що містить ртуть, та люмінесцентні лампи.
107. Підприємство може надати додатковий розподіл, зазначивши окремі типи безпечних та **небезпечних відходів**. При цьому підприємство може врахувати перелік описів відходів, наведений у соціальних показниках Європейського каталогу відходів.

Керівництво щодо річних масових витрат відповідних використовуваних матеріалів

108. Річні масові витрати є індикатором, що відповідає вимогам EMAS щодо ефективності споживання матеріалів, і він ілюструє залежність підприємства від конкретних матеріалів у його діяльності (наприклад, деревина та сталь для будівельної галузі). У цьому випадку підприємство зобов'язане надати інформацію про матеріали, які воно використовує, включаючи як матеріали, придбані у постачальників, так і ті, що виробляються власними силами. Для розрахунку річних масових витрат відповідних матеріалів, які використовувало підприємство, необхідно спершу визначити ключові матеріали, від яких залежить його діяльність і щодо яких слід оцінити ефективність використання (наприклад, ефективність використання деревини). Якщо використовуються різні типи матеріалів, підприємство повинно окремо надати інформацію про річні масові витрати (тобто загальну вагу кожного відповідного використаного матеріалу, наприклад, тонни придбаної деревини) для кожного ключового матеріалу у відповідний спосіб, зокрема шляхом розподілу за видами використання (*Посібник користувача EMAS*). Масові витрати відповідних використовуваних матеріалів дорівнюють сумі ваги всіх матеріалів, що застосовуються, включаючи сировину, допоміжні матеріали, вхідні ресурси, напівфабрикати та інші (за винятком джерел енергії та води). Цей індикатор бажано виражати в одиницях маси (наприклад, кілограмах або тоннах), об'єму (наприклад, м³) чи інших метричних одиницях, що є загальноприйнятими у відповідній галузі.

Керівництво щодо визначення процесів виробництва, будівництва та/або пакування

109. Для визначення процесів виробництва, будівництва та/або пакування підприємство може посилатися на види діяльності, що підпадають під розділ С – Виробництво, розділ F – Будівництво, а також клас 082.92 «Діяльність з пакування» Додатка I до Регламенту (ЄС) 2023/137.

1.3. Базовий модуль: Керівництво – Соціальні показники

B8 – Робоча сила – Загальні характеристики

110. Еквівалент повної зайнятості (FTE) означає кількість повних штатних одиниць підприємства. Його можна обчислити, поділивши планову кількість годин найманого працівника (загальну фактичну кількість годин, відпрацьованих за тиждень) на кількість годин, установлених роботодавцем для повного робочого тижня (загальна кількість годин, яку відпрацьовують наймані працівники на повній зайнятості). Наприклад, найманий працівник, який працює 25 годин на тиждень у компанії, де повний робочий тиждень становить 40 годин, становить 0,625 FTE (тобто 25/40 годин).
111. Фактична чисельність персоналу означає загальну кількість осіб, працевлаштованих на підприємстві, яка визначається або станом на кінець звітного періоду, або як середнє значення за звітний період.

Керівництво щодо подання інформації про типи трудових договорів найманих працівників

112. У таблиці нижче наведено приклад представлення інформації про **найманих працівників** за типом трудового договору.

| Тип договору | Кількість найманих працівників (у штаті або еквівалентах повної зайнятості) |
|---|---|
| Строковий договір | |
| Безстроковий договір | |
| Загальна кількість найманих працівників | |

113. У таблиці нижче наведено приклад представлення інформації про **найманих працівників** за гендерною ознакою.

| Гендер | Кількість найманих працівників (у штаті або еквівалентах повної зайнятості) |
|---|---|
| Чоловіки | |
| Жінки | |
| Інші | |
| Не вказано | |
| Загальна кількість найманих працівників | |

114. У деяких державах-членах Європейського Союзу люди мають можливість офіційно зареєструвати себе як особи третьої статі, часто нейтральної, що у таблиці вище слід класифікувати як «Інші». Якщо підприємство розкриває дані про **найманих працівників**, де це неможливо, він може пояснити це і вказати, що категорія «Інші» не може бути застосована. Категорія «Не вказано» застосовується до найманих працівників, які не розкривають свою гендерну ідентичність.

115. У таблиці нижче наведено приклад представлення інформації про **найманих працівників** в розбивці за країною.

| Країна (трудового договору) | Кількість найманих працівників (у штаті або еквівалентах повної зайнятості) |
|---|---|
| Країна А | |
| Країна В | |
| Країна С | |
| Країна D | |
| Загальна кількість найманих працівників | |

116. Визначення та типи трудових договорів можуть відрізнятися залежно від країни. Якщо підприємство має **найманих працівників**, які працюють у більш ніж одній країні, то для розрахунку даних на рівні країни воно повинно використовувати юридичні визначення згідно з національним законодавством країни, в якій працюють ці наймані працівники. Потім дані на рівні країни додаються для підрахунку загальної кількості, незважаючи на відмінності в національних правових визначеннях.

117. Плинність **найманих працівників** стосується найманих працівників, які звільняються з підприємства добровільно або внаслідок звільнення, виходу на пенсію чи смерті на робочому місці.

118. Для розрахунку коефіцієнта **плинності** кадрів слід використовувати наведену нижче формулу.

$$\frac{\text{Кількість найманих працівників, які звільнилися протягом звітнього року}}{\text{Середня кількість найманих працівників протягом звітнього року}} \times 100$$

В9 – Робоча сила – Охорона праці та безпека

Керівництво щодо обчислення рівня зареєстрованих нещасних випадків на виробництві, що підлягають обліку

119. Виходячи з припущення, що один працівник, зайнятий повний робочий день, працює 2 000 годин на рік, показник відображає кількість зареєстрованих нещасних випадків на виробництві на 100 працівників, зайнятих повний робочий день, протягом річного періоду. Якщо підприємство не має можливості безпосередньо обчислити кількість відпрацьованих годин, воно може розрахувати їх на основі нормативного або стандартного робочого часу.
120. Для розрахунку показника *зареєстрованих нещасних випадків на виробництві, що підлягають обліку з найманими працівниками* слід використовувати наведену нижче формулу.

$$\frac{\text{Кількість зареєстрованих нещасних випадків на виробництві у звітному році}}{\text{Загальна кількість годин, відпрацьованих за рік усіма найманими працівниками}} \times 200,000$$

Приклад

121. Компанія А повідомила про три зареєстровані нещасні випадки на виробництві у звітному році. У Компанії А працює 40 **найманих працівників**, а загальна кількість відпрацьованих годин за рік становить 80 000 (40 × 2 000).

Коефіцієнт *зареєстрованих нещасних випадків на виробництві, що підлягають обліку* становить
 $3/80\,000 \times 200\,000 = 7,5$.

Керівництво щодо кількості смертельних випадків внаслідок виробничих травм та погіршення стану здоров'я у зв'язку з роботою

122. Травми, пов'язані з роботою, або професійні захворювання, що підлягають обліку виникають через вплив небезпечних факторів на робочому місці.
123. У разі дистанційної роботи травми та професійні захворювання вважаються пов'язаними з роботою, якщо вони безпосередньо виникли під час виконання працівником службових обов'язків, а не у загальному домашньому середовищі.
124. У разі травм та професійних захворювань, що сталися під час поїздки у службових справах, вони вважаються пов'язаними з роботою, якщо на момент отримання травми або захворювання **найманий працівник** виконував службові обов'язки в інтересах роботодавця. Нещасні випадки, що сталися під час подорожей, які не входять до сфери відповідальності підприємства (зокрема звичайні поїздки на роботу та з роботи), регулюються чинним національним законодавством, яке визначає їх класифікацію щодо належності до таких, що пов'язані з роботою.
125. Психічне захворювання визнається пов'язаним із роботою, якщо найманий працівник добровільно повідомив про нього та якщо існує висновок ліцензованого медичного працівника, який підтверджує, що це захворювання дійсно пов'язане з роботою. Проблеми зі здоров'ям, спричинені курінням, зловживанням наркотиками та алкоголем, недостатньою фізичною активністю, нездоровим харчуванням та психосоціальними факторами, не пов'язаними з роботою, не вважаються такими, що пов'язані з роботою.
126. Підприємство може представляти дані про кількість смертельних випадків внаслідок травм, пов'язаних з роботою та професійних захворювань, що підлягають обліку.

В10 – Робоча сила – Винагорода, колективні переговори та навчання

Керівництво щодо винагороди: мінімальна заробітна плата

127. «Мінімальна **заробітна плата**» означає мінімальну винагороду за роботу за годину або іншу одиницю часу. Залежно від країни, мінімальна заробітна плата може встановлюватися безпосередньо законом або **колективними** договорами. Підприємство має посилатися на мінімальну заробітну плату, що застосовується в країні, щодо якої воно звітує.
128. Для найнижчої категорії **оплати праці**, за винятком стажерів та учнів, мінімальна **заробітна плата** використовується як базова основа для визначення рівня заробітної плати на початковому рівні. Отже, заробітна плата на початковому рівні включає оплату праці, що дорівнює мінімальній заробітній платі, а також будь-які додаткові фіксовані виплати, гарантовані **найманим працівникам** відповідної категорії.

Керівництво щодо винагороди: відсотковий розрив між заробітною платою найманих працівників жінок та чоловіків

129. Показник відсоткового розриву між заробітною платою **найманих працівників** жінок та чоловіків стосується принципу гендерної рівності, який передбачає рівну **оплату праці** за рівноцінну працю. Дані про розрив в оплаті праці визначається як різниця в середньому рівні оплати праці найманих працівників жінок і чоловіків, виражена у відсотках від середнього рівня оплати праці найманих працівників чоловіків.
130. Для обчислення цих показників до розрахунку слід включити всіх **найманих працівників**. Крім того, слід проводити два окремі розрахунки середньої **оплати праці найманих працівників** для жінок і чоловіків. Дивіться формулу нижче:

$$\frac{\text{Середній рівень валової погодинної заробітної плати чоловіків} - \text{середній рівень валової погодинної заробітної плати жінок}}{\text{Середній рівень валової погодинної заробітної плати чоловіків}} \times 100$$

131. Залежно від політики підприємства щодо винагороди, нарахована оплата праці включає всі наведені нижче елементи:
- (a) базову заробітну плату, яка є сумою гарантованої, короткострокової та незмінної грошової компенсації;
 - (b) виплати в грошовій формі, що є сумою базової заробітної плати та грошових надбавок, премій, комісійних, частки в прибутку в грошовій формі та інших форм змінних грошових виплат; та
 - (c) виплати в натуральній формі ⁽⁵⁾.
132. Нарахована **оплата праці** — це сума всіх відповідних елементів, перелічених вище.
133. Середня нарахована погодинна **оплата праці** — це тижнева/річна нарахована оплата праці, поділена на середню кількість відпрацьованих годин на тиждень/рік.

Приклад

134. У Компанії А працюють **наймані працівники** загалом X чоловіків та Y жінок. Нарахована погодинна **оплата праці** чоловіків становить 15 євро, а жінок — 13 євро.
135. Середній рівень нарахованої погодинної **оплати праці найманих працівників** чоловіків визначається як сума всіх їхніх нарахованих погодинних виплат, поділена на загальну кількість **найманих працівників** чоловічої статі. Середній рівень нарахованої погодинної **оплати праці найманих працівників** жінок розраховується як сума всіх їхніх нарахованих погодинних виплат, поділена на загальну кількість найманих працівників жіночої статі.

136. Формула, що використовується для розрахунку відсоткового розриву в оплаті праці найманих працівників між чоловіками та жінками, така:

$$\frac{15 - 13}{15} \times 100 = 13.3\%$$

Керівництво щодо забезпечення колективних переговорів

137. **Наймани працівники**, охоплені **колективними договорами**, – це ті особи, до яких підприємство зобов'язане застосовувати ці договори. Найманий працівник, охоплений більш ніж одним колективним договором, повинен враховуватися лише один раз. Якщо жоден із найманих працівників не охоплений колективним договором, то відсоток дорівнює нулю.

138. Відсоток від кількості **найманих працівників**, охоплених колективними договорами розраховується за наведеною нижче формулою:

$$\frac{\text{Кількість найманих працівників, охоплених колективними трудовими договорами}}{\text{Кількість найманих працівників}} \times 100$$

(5) Прикладами можуть бути автомобілі, приватне медичне страхування, страхування життя, оздоровчі програми.

139. Інформація, яка підпадає під цю вимогу щодо розкриття даних, може подаватися у вигляді показників охоплення, якщо рівень охоплення колективними договорами становить 0–19 %, 20–39 %, 40–59 %, 60–79 % або 80–100 %.
140. Ця вимога не спрямована на отримання відсотка **найманих працівників**, представлених виробничою радою або членами профспілок, який може бути різним. Відсоток найманих працівників, охоплених колективними договорами, може бути вищим за відсоток найманих працівників, які є членами профспілки, якщо колективні договори поширюються як на членів профспілки, так і на найманих працівників, які не є членами профспілки.

1.4. Базовий модуль: Керівництво – Показники ділової поведінки

V11 – Судові рішення та штрафи за корупцію і хабарництво

141. **Корупція** та **хабарництво** належать до ключових питань сталого розвитку у сфері **ділової поведінки**.
142. Відповідно до пункту 43 підприємство зобов'язане звітувати про загальну кількість судових рішень і загальну суму штрафів, накладених за порушення законодавства щодо запобігання **корупції** та **хабарництву**.

Керівництво щодо судових рішень

143. Судові рішення за порушення законодавства щодо запобігання **корупції** та **хабарництву** стосуються будь-якого вироку кримінального суду щодо фізичної особи або підприємства стосовно кримінального правопорушення, пов'язаного з корупцією та хабарництвом, наприклад, коли ці судові рішення заносяться до кримінального реєстру держави-члена Європейського Союзу, яка винесла вирок.

Керівництво щодо штрафів

144. Штрафи, накладені за порушення законодавства щодо запобігання **корупції** та **хабарництву**, відносяться до обов'язкових грошових санкцій, що є наслідком порушення законодавства щодо запобігання корупції та хабарництву, накладені судом, комісією або іншим державним органом, які сплачуються до державної скарбниці.

Розширений модуль: Керівництво

145. Наведені нижче керівництва покликані полегшити застосування вимог до розкриття інформації із сталого розвитку, викладених у пунктах 44–65 Додатка I до Рекомендації Комісії щодо добровільного стандарту звітності із сталого розвитку для малих та середніх підприємств.
146. Наведені нижче керівництва слід вважати частиною екосистеми, яка може також включати розробку з боку ЄДГФЗ додаткових керівництв, цифрових інструментів та надання підтримки у впровадженні (освітні заходи, залучення зацікавлених сторін тощо), спрямовані на полегшення розуміння окремих технічних елементів цих керівництв.
147. Ці керівництва призначені для підтримки підготовки показників у Розширеному модулі.

1.5. Керівництво щодо Розширеного модуля – Загальна інформація

C1 – Стратегія: бізнес-модель та ініціативи із сталого розвитку

148. Описуючи основні відносини зі **споживачами** та постачальниками відповідно до пункту 47 (с), підприємство зобов'язане розкривати приблизну кількість постачальників, а також зазначати галузі та географічні регіони (країни), з якими вони пов'язані.

C2 - Опис практик, політик та майбутніх ініціатив переходу до більш сталої економіки

149. Підприємства можуть використовувати наведений нижче шаблон для звітування за точками даних C2.

| | Якщо ви відповіли «ТАК» на питання щодо наявних практик/політик/майбутніх ініціатив у межах розкриття інформації B2, необхідно коротко описати їх разом із відповідними діями. (У разі, якщо практика/політика/майбутня ініціатива стосується постачальників або клієнтів, підприємство повинно зазначити це окремо) | Якщо ви відповіли «ТАК» на питання щодо цілей у межах розкриття інформації B2, необхідно вказати ці цілі. | Підприємство може зазначити найвищий посадовий рівень своїх найманих працівників, які здійснюють контроль за впровадженням політики, якщо це було визначено підприємством. |
|---|--|---|--|
| Зміна клімату | | | |
| Забруднення | | | |
| Водні та морські ресурси | | | |
| Біорізноманіття та екосистеми | | | |
| Циркулярна економіка | | | |
| Власна робоча сила | | | |
| Працівники у ланцюгу створення вартості | | | |
| Громади, що зазнають впливу | | | |
| Споживачі та кінцеві користувачі | | | |
| Ділова поведінка | | | |

1.6. Розширений модуль: Керівництво – Довкіллієві показники

Міркування щодо звітування про викиди парникових газів за B3 (Базовий модуль)

150. Визначаючи доцільність розкриття інформації щодо викидів Сфери охоплення 3 відповідно до пункту 50, підприємство може здійснити аналіз своїх загальних викидів парникових газів за Сферою охоплення 3 на основі 15 типів за Сферою охоплення 3, визначених Протоколом про парникові гази, використовуючи відповідні оціночні дані, та включити цю інформацію до звіту шляхом посилання. Це дозволяє ідентифікувати та розкривати інформацію про суттєві категорії за Сферою охоплення 3 відповідно до величини їх оціночних викидів парникових газів та інших критеріїв, передбачених Стандартом бухгалтерського обліку та звітності Корпоративного ланцюга створення вартості (Сфера охоплення 3) (версія 2011 року, с. 61 та с. 65-68) або стандартом EN ISO 14064-1:2018 Додаток Н.3.2, таких як фінансові витрати, вплив, пов'язані з ними ризики переходу та можливості, а також погляди зацікавлених сторін.
151. МСП, що провадять свою діяльність у галузях виробництва, агропромислового комплексу, будівництва та пакування, ймовірно мають значні категорії викидів за Сферою охоплення 3 (Технічна записка CDP: Актуальність категорій за Сферою охоплення 3 за галузями, 2024 рік), які можуть вважатися доречними для звітності в галузі підприємства.

C3 - Цілі скорочення викидів парникових газів та кліматичний перехід

152. Скорочення викидів може виявитися для підприємства як викликом, так і можливістю, оскільки це часто вимагає змін у стратегічних та операційних процесах бізнесу. Мета

скорочення викидів може потребувати перегляду стратегічних та фінансових пріоритетів. Декарбонізація може потребувати значних початкових інвестицій — зокрема у переведення автопарку на електротягу, впровадження енергоощадних технологій чи розробку нових лінійок продуктів, менш залежних від вуглецевмісних матеріалів. З іншого боку, впровадження низьковуглецевих рішень для досягнення скорочення викидів парникових газів може суттєво знизити витрати на енергію та матеріали. Підприємства, які розпочинають процес декарбонізації, часто стикаються з необхідністю суттєвих змін у бізнес-моделях та щоденній діяльності. Наприклад, підприємству, що надає послуги логістики та доставки, може знадобитися перепроєктування системи управління автопарком, щоб мінімізувати потенційні перебої в роботі через необхідність регулярної зарядки транспортних засобів. Підприємству з виробництва споживчих товарів, яке планує замінити компонент своєї продукції на стійку низьковуглецеву альтернативу, може знадобитися виділити час і ресурси на інновації в продукції та пошук нових постачальників. Ці зусилля, у свою чергу, можуть призвести до скорочення витрат, виходу на нові ринки, створення нових робочих місць та залучення додаткового фінансування, що робить скорочення викидів парникових газів не лише викликом, а й стратегічною бізнес-можливістю. У цьому контексті **цїлі** щодо скорочення викидів парникових газів є важливим заходом реагування на необхідність переходу до сталого розвитку, оскільки вони дозволяють підприємствам управляти змінами систематично, контрольовано та організовано.

153. Ціль зі скорочення викидів парникових газів – це зобов’язання підприємства скоротити викиди парникових газів у майбутньому році порівняно з рівнем, зафіксованим у визначеному базовому році. До **дій**, що сприяють скороченню викидів парникових газів, належать електрифікація, використання електроенергії з відновлюваних джерел, розробка сталої продукції та інші заходи. Вимога щодо розкриття інформації СЗ передбачає, що підприємство має розкривати **цїлі** зі скорочення викидів парникових газів для своїх викидів за Сферами охоплення 1 та 2.
154. Видалення та запобігання викидам не повинні враховуватися як скорочення валових викидів парникових газів підприємства. Це пов’язано з важливою відмінністю між практиками обліку валових викидів парникових газів (облік інвентаризації) та видалення парникових газів і запобігання викидам (облік на основі проєктів або втручань). Валові викиди парникових газів підприємства відображають фактичний обсяг викидів, що вивільняються у довкілля, та слугують відповідною та порівнянною базовою лінією для встановлення **цїлей** щодо парникових газів. З іншого боку, запобігання викидам та видалення вуглецю пов’язані з конкретними проєктними заходами підприємства, що означає, що їх облік здійснюється окремо від валових викидів парникових газів.
155. Щоб дотримуватися цієї практики, підприємство має розрізнити свої валові викиди парникових газів та інші **впливи**, які не враховані в них, такі як видалення об’ємів викидів парникових газів та запобігання викидам. Видалення означає вилучення парникових газів з атмосфери в результаті цілеспрямованої діяльності людини. Прикладами такої діяльності можуть бути ріст рослин (перенесення атмосферного CO₂ через фотосинтез) та пряме вилучення CO₂ з повітря, що зазвичай пов’язане з його подальшим зберіганням. Запобігання викидам парникових газів зазвичай визначається як викиди, які б інакше відбулися, але не відбулися внаслідок діяльності підприємства. До них можуть належати впровадження нових продуктів та технологій, що зменшують попит на їхні вуглецевмісні еквіваленти, наприклад, ізоляційні рішення для будівель, які дозволяють уникнути потреби в додаткових енергопослугах. Більше інформації про концепції, пов’язані з видаленням вуглецю та запобіганням викидам, можна знайти в *Посібнику з сектору земельних ресурсів та поглинання Протоколу про парникові гази*.
156. Базовий рік — це попередній рік, щодо якого можна виміряти поточні викиди парникових газів підприємства. Як правило, базовим роком має бути недавній та репрезентативний рік щодо викидів парникових газів підприємства, за який є перевірені дані.
157. Цільовий рік — це рік у майбутньому, у якому підприємство прагне досягти певного абсолютного або відсоткового обсягу скорочення викидів парникових газів. Цей період повинен становити від одного до трьох років від базового року до короткострокової цілі. Також можуть бути включені довгострокові цілі, наприклад, на періоди у двадцять або тридцять років (наприклад, 2040 або 2050 рік). Підприємствам рекомендується включати цільові значення щонайменше для короткострокового цільового 2030 року та, якщо це можливо, для довгострокового 2050 року. Починаючи з 2030 року, рекомендується оновлювати базовий рік та цільовий рік для **цїлей** скорочення викидів парникових газів кожні п’ять років.
158. Для встановлення цільового показника підприємствам слід враховувати наявні наукові дані щодо пом’якшення викидів парникових газів. SBTi рекомендує міжгалузеву ціль зі скорочення викидів парникових газів на 42 % до 2030 року та на 90 % до 2050 року (базовий рік — 2020). SBTi також пропонує спрощений алгоритм встановлення цїлей для малих та середніх підприємств⁽⁶⁾. Існують також конкретні шляхи для окремих галузей, які підприємства можуть враховувати при визначенні власних **цїлей** зі скорочення викидів парникових газів.
159. Для досягнення швидкого скорочення як прямих, так і непрямих викидів, існують деякі прості **дії**, яких підприємство може вжити. Деякі дії можуть бути відносно простими, проте все одно

здатні забезпечити суттєве скорочення викидів та допомогти підприємству досягти поставлених **цілей**. Наприклад, електрифікація автопарку шляхом заміни транспортних засобів, що працюють на викопному паливі, на електромобілі призведе до скорочення викидів одразу після заміни попереднього автопарку. Це може означати значне скорочення викидів, особливо для бізнесу, що залежить від транспорту. Аналогічно, заміна поїздок на роботу та ділових поїздок на автомобілі на низьковуглецеві альтернативи, такі як велосипеди або громадський транспорт, є ефективним, простим та досяжним заходом з декарбонізації. Ще одним напрямком, що дає швидкі результати, є перегляд внутрішнього енергоменеджменту, його оновлення з метою переходу на енергоефективне обладнання та інтеграція технічного обслуговування в повсякденну діяльність компанії. Завдяки регулярному технічному обслуговуванню обладнання та механізмів, а також їхній заміні на більш енергоефективні аналоги, коли це можливо, підприємство може зменшити своє енергоспоживання. До такого обладнання можуть належати, наприклад, котли, телекомунікаційні системи, теплові насоси, системи кондиціонування повітря тощо. Завдяки регулярному технічному обслуговуванню можна забезпечити їхню ефективну роботу, мінімізувати зношування та відходи. Також завдяки автоматизації систем та використанню таймерів для визначення періодів використання підприємство може ще більше знизити викиди від такого обладнання.

160. Кліматичний план переходу для пом'якшення наслідків зміни клімату — це комплекс поточних та майбутніх **дій**, спрямованих на узгодження бізнес-моделі, стратегії та операційної діяльності підприємства з ключовою глобальною метою обмеження глобального потепління до 1,5 °C. Підкріплення ціллю зі скорочення викидів парникових газів, сумісною з цією метою, план переходу є ключовим інструментом для визначення шляхів переходу до низьковуглецевої економіки та відстеження прогресу підприємств. План переходу слугує механізмом підзвітності та прозорості, спонукаючи підприємства розробляти надійні шляхи пом'якшення наслідків зміни клімату через свої дії.
161. Створення надійного плану переходу для підприємства має спиратися на такі елементи, як (а) визначення чітких обов'язків та ролей; (б) інтеграція плану в бізнес-стратегію та фінансове планування підприємства; (с) включення інформації про важелі та шляхи декарбонізації, а також кількісні індикатори, які можна відстежувати протягом заздалегідь визначених часових рамок; (d) забезпечення можливості регулярного перегляду та оновлення після консультацій із зацікавленими сторонами, коли це доречно; та (е) охоплення всієї власної діяльності та, наскільки це можливо, **ланцюга створення вартості**, або надання пояснення щодо будь-яких обмежень.
162. Підприємства, які розкривають **цілі** відповідно до Регламенту EMAS, Додаток IV В (d), можуть використовувати свої цілі щодо скорочення викидів парникових газів для виконання вимоги щодо VSME, якщо вони встановили такі цілі. Підприємство також може підкріпити це розкриття інформації шляхом впровадження системи екологічного управління EMAS та посилання на стандарт EN ISO 14001:2015, як це передбачено у Додатку II В А.6.2.1 та В.5 (довкілєві цілі) Регламенту EMAS.

Керівництво щодо визначення процесів виробництва, будівництва та/або пакування

163. Для визначення процесів виробництва, будівництва та/або пакування підприємство може посилатися на види діяльності, що підпадають під розділ С – Виробництво, розділ F – Будівництво, а також клас 082.92 «Діяльність з пакування» Додатка I до Регламенту (ЄС) 2023/137.

С4 – Кліматичні ризики

164. **Кліматичні загрози** є чинниками фізичних ризиків, пов'язаних зі зміною клімату, що виникають як наслідок впливу зміни клімату на підприємство. Їх можна класифікувати на гострі загрози, що виникають внаслідок конкретних подій (таких як посухи, повені, екстремальні опади та лісові пожежі), та хронічні загрози (такі як зміна температур, підвищення рівня моря та ерозія ґрунту), що виникають внаслідок довгострокових змін клімату (Делегований регламент Комісії (ЄС) 2021/2139). Фізичні ризики залежать від кліматичних загроз, рівня вразливості активів та діяльності підприємства до цих небезпек, а також від того, наскільки підприємство чутливе до цих загроз. Прикладами кліматичних загроз є теплові хвилі, збільшення частоти екстремальних погодних явищ, підвищення рівня моря, затоплення внаслідок прориву льодовикових озер, а також зміни в режимі опадів і вітрових потоків. Фізичні ризики, пов'язані зі зміною клімату, можна визначити та змодельувати за допомогою кліматичних сценаріїв, що враховують траєкторії високих викидів, таких як SSP5-8.5 МГЕЗК.

(6) SBTi також пропонує ресурси для МСП щодо встановлення науково обґрунтованих цілей.

165. **Події перехідного періоду**, пов'язані з кліматом, можуть бути (згідно з *Рекомендаціями Робочої групи з розкриття інформації, пов'язаної з кліматом (TCFD), 2017*) політичними та правовими (наприклад, посилені зобов'язання щодо звітування про викиди), технологічними (наприклад, витрати на перехід до технологій з меншими викидами), ринкові (наприклад, зростання вартості сировини) та репутаційні (наприклад, посилення занепокоєння зацікавлених сторін).
166. **Валові кліматичні ризики** означають валові фізичні ризики та валові ризики переходу, які можуть виникнути внаслідок впливу кліматичних загроз на активи та господарську діяльність підприємства.

1.7. Розширений модуль: Керівництво – Соціальні показники

C5 – Додаткові (загальні) характеристики робочої сили

167. Щоб визначити співвідношення найманих працівників - жінок до чоловіків, поділіть кількість жінок на кількість чоловіків на керівних посадах. У результаті ви отримаєте частку жінок у загальній кількості найманих працівників вашої компанії.

$$\text{Співвідношення жінок до чоловіків} = \frac{\text{кількість жінок на керівних посадах}}{\text{кількість чоловіків на керівних посадах}}$$

168. Керівною посадою вважається рівень, що знаходиться нижче ради директорів, якщо підприємство не використовує власне визначення.
169. Наприклад, якщо на керівних посадах працює 28 найманих працівниць і 84 найманих працівники, співвідношення жінок до чоловіків становитиме 1:3, що означає, що на кожну жінку на керівній посаді припадає троє чоловіків.
170. При прийнятті рішення щодо розкриття кількості самозайнятих осіб та тимчасових працівників відповідно до пункту 60 підприємство має враховувати відповідні коефіцієнти: (1) співвідношення **найманих працівників** до самозайнятих осіб та тимчасових працівників, особливо у разі значної та/або зростаючої залежності, або (2) коли ризик негативних соціальних впливів на самозайнятих осіб або тимчасових працівників є більшим порівняно з власними найманими працівниками підприємства.
171. У таблиці нижче наведено приклад представлення інформації про самозайнятих осіб без власного персоналу, які працюють виключно для цього підприємства, а також тимчасових працівників, наданих підприємствами, що переважно здійснюють діяльність у сфері працевлаштування.

| Типи працівників | Кількість самозайнятих осіб та тимчасових працівників, зайнятих у сфері працевлаштування |
|--|--|
| Загальна кількість самозайнятих осіб без персоналу, які працюють виключно на підприємство | |
| Загальна кількість тимчасових працівників, наданих підприємствами, що займаються переважно діяльністю з працевлаштування | |

172. Підприємства можуть посилатися на код за КВЕД 078 щодо тимчасових працівників, наданих підприємствами, що займаються переважно «діяльністю з працевлаштування».

С6 – Додаткова інформація про власну робочу силу – політики та процеси у сфері прав людини

173. Підприємства, що мають налагоджену процедуру належної перевірки щодо прав людини, можуть відповісти ствердно (ТАК) та уточнити зміст політик та/або процесів за допомогою випадючого меню.

С7 – Серйозні негативні інциденти у сфері прав людини

174. «Підтверджений інцидент» означає юридичний позов або скаргу, зареєстровані підприємством або компетентними органами в рамках офіційного процесу, або випадок недотримання вимог, виявлений підприємством за допомогою встановлених процедур. Встановлені процедури для виявлення випадків недотримання вимог можуть включати аудит системи управління, офіційні програми моніторингу або *механізми подання та розгляду скарг*.

1.8. Розширений модуль: Керівництво – Показники ділової поведінки

С8 – Доходи від окремих галузей та виключення з еталонних показників ЄС

175. **Викопні види палива**, як визначено у статті 2(62) Регламенту (ЄС) 2018/1999 Європейського Парламенту та Ради, – це невідновлювані джерела енергії на основі вуглецю, такі як тверде паливо, природний газ та нафта.

176. **Виробництво хімічних речовин** стосується видів діяльності, перелічених у розділі С підрозділу 20.2 Додатка I до Регламенту (ЄС) 2023/137, тобто виробництва пестицидів та інших агрохімічних продуктів.

177. Згідно з визначенням, наведеним у статті 12.1 Делегованого регламенту Комісії (ЄС) 2020/1818, до компаній, виключених із еталонних показників ЄС, узгоджених з Паризькою угодою, належать:

- (a) компанії, які отримують 1% або більше своїх доходів від розвідки, промислової розробки, видобутку, розподілу або переробки кам'яного та бурого вугілля;
- (b) компанії, які отримують 10% або більше доходів від розвідки, видобутку, розподілу або переробки нафтового палива;
- (c) компанії, які отримують 50% або більше доходів від розвідки, видобутку, виробництва або розподілу газоподібного палива; та
- (d) компанії, які отримують 50% або більше доходів від виробництва електроенергії з інтенсивністю викидів парникових газів понад 100 г CO₂екв/кВт·год.

С9 – Гендерне співвідношення в органі управління

178. Орган *управління* означає орган із найвищими повноваженнями щодо прийняття рішень у структурі компанії. Залежно від юрисдикції, в якій знаходиться компанія, та її класифікації як юридичної особи, формат органу управління може відрізнятися.

179. Відповідно до вимог SFDR, коефіцієнт гендерної різноманітності органу *управління* розраховується як середнє співвідношення жінок і чоловіків серед членів правління.

$$\text{Коефіцієнт гендерної різноманітності} = \frac{\text{кількість членів жіночої статі}}{\text{кількість членів чоловічої статі}}$$

Приклад

180. Орган *управління* певного МСП складається з шести членів, серед яких три жінки. Коефіцієнт гендерної різноманітності дорівнює одиниці – на кожного члена правління жіночої статі припадає один член правління чоловічої статі.